

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına

Hamdi SÜRÜCÜ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Abdurrahman ERBAŞ

EDİTÖR

Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU

İsmail Hakkı AKKİRAZ

Nizamettin KARS

Mecit DÖNMEZBİLEK

İbrahim DEMİRKAN

Mustafa ALKAN

Hayrullah KOLAN

Erdal BİLİR

Tacettin ÇETİNKAYA

TASHİH

Yusuf AYDIN

Ömer POLAT

HUKUK DANIŞMANI

Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR

505 403 15 15

Kemal OKUMUŞ

533 768 38 50

reklam@ogder.org

DAĞITIM

Harun KAYAASLAN

GRAFİK TASARIM

RamaK Bilişim Teknolojileri

Tel: (0312) 999 15 98 - 0505 814 20 70

info@ramakbilisim.com

Serhat Mah. 1315. Cad No:7-F/1

YENİMAHALLE/ANKARA

BASKI

Semih Ofset

Büyük Sanayi 1. Cadde No:74

İskitler - ANKARA / 06060

Telefon: (0312) 341 40 75

Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Haziran 2022

YAYINCI

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği İktisadi İşletmesi

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1

BALGAT/ANKARA

Tel: (0312) 286 18 83

Fax: (0312) 287 61 80

Web: www.millisuur.com

e-posta: millisuur@ogder.org

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği

yayıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî

Şuur dergisine aittir. Kaynak gösterilmek

suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur dergisi

basın ve meslek ilkelerine uyar. Yayınlanan

yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

Editörden

Bismillahirrahmanirrahim.

Yeniden merhaba,

Yeni sayımız hazırlanırken eğitim öğretim yılı sonuna geliyoruz. LGS yapıldı. YKS yapılıyor. Sınavlara katılan öğrencilerimize Allah'tan muvaffakiyetler dileriz. Yaşanan ekonomik ve diğer sorunları oldukça fazla hisseden cefakâr öğretmenlerimize önümüzdeki dönemde ahlak ve maneviyat temelli eğitim için enerji toplayacakları hayırlı tatiller dileriz.

Eğitimin sorunları azalacağı yerde gittikçe artıyormuş gibi. Öğretmen atamaları hala büyük bir sorun. Yer değiştirmelerde bir iyileştirme yapılmadı. Sınav sistemi umut ticareti gibi. Milyonlarca genç sınavlarla boğuşuyor. Atanmayan öğretmenlerin feryadı ise hiç duyulmuyor. Eğitim gündelik siyasete kurban edilmemeli.

ÖĞ-DER olarak eğitim ve öğretimin sorunlarını masaya yatırıyor, hep birlikte çözümler arıyoruz.

Sahi çocuklarımız memnun mu, biz memnun muyuz? Şikayetler artıyor mu, azalıyor mu? Sormamız, sorgulamamız gerekmez mi? Hangi dünyanın insanını yetiştiriyoruz? Ahiret hesaba katılmazsa sonumuz ne olacaktır? İşte burada Prof. Dr. Necmettin Erbakan Hocamızın ifadesi ile 'asıl mesele çocukların kalbine ne koyduğumuzdur' sorusu daha bir anlam kazanıyor!

Bütün bunlar eğitimin, maarifin problemlerinin küçük bir yüzü, diğer asıl yüzünde ise büyük bir şuursuzluk ve hedefsizlik aldı başını gidiyor.

Millî Eğitim nasıl bir insan yetiştiriyor, memnun muyuz, sorusunu vakit geçirmeden masaya yatırmalıyız. Gerçek özgün modeli toplumsal mutabakat ile üretmeliyiz. Bir örnek olarak Gaspıralı İsmail Bey'in "Usulü Cedid Eğitim Kooperatifleri"nin incelenmesi elbette faydalı olacaktır.

Bu sayımızı da "Manevi Mesuliyetimiz, Hz. Ali ile İlim ve Hikmet Üzerine Bir Söyleşi, Peygamber Efendimiz' in Eğitim İlke ve Metodu, Sorumluluğunu Yerine Getiren İnsan, İyi Okul, Tatil Ve Sıla-i Rahim, Eğitimde Verim, Öğretmenlere Verilen Yeni Rol; Taşeron Ebeveynlik, Çocuklarımızı Kim Eğitiyor, Eğitime Sabır Tohumları Ekilmeli" yazıları ile elinizden bırakamayacaksınız.

Selam ve dualarımızla...

Mustafa AYDIN

4 Manevi Mesuliyetimiz

"İnsanı varlıkların en şerefli kılan nedir?"

8 Eğitimde Verim

"Eğitimde verimli olup olmadığımızı anlamak için eğitim kurumlarından mezun ettiğimiz kişilere bakmamız yeterlidir."

10 Yer yüzünde bir Mabet: Kâbe

"Bazı klasik tarihçilere göre Kâbe'nin tarihi Dünya'dan da eskidir."

16 Adalet ve Zulüm

"Hakkı olana hakkını vermek adalet, aksini yapmak ise zulümdür."

22 Sorumluluğunu Yerine Getiren İnsan

"Her şey, anın sorumluluğunu yerine getiren insanla başlar."

26 İyi Okul

"İlk ve kolay lokma olarak Filistinli kardeşlerimizi hedef aldıklarını, sıranın yakın gelecekte bizim olduğunu artık şuurlu herkes anladı."

28 Avrupa'yı Nasıl Gördüm

"Güler yüzlü tavrı, akıcı konuşması ve ihlasıyla binlerce insana dokundu."

30 Öğretmenlere Verilen Yeni Rol; "Taşeron Ebeveynlik"

"Okulun değeri "Gelecekte ne kadar çok para kazandıracak bir işe yöneltir" ile ölçülemez."

32 Tatil ve Sıla-i Rahim

"Yapacağımız bütün güzellikleri ilk önce akrabalarımıza ulaştırmalıyız."

İçindekiler

36 Evrensel Sorunlar ve Evrensel İslam

"Zaman bendini çıkmış bir sel gibi akıp gidiyor, önünde de güzel-çirkin, doğru-yanlış ne varsa meçhule doğru götürüyor."

38 Meslek Lisesi Yetenek Meselesi

"Eğitimi işe yerleştirme mekanizması olarak görmenin sonuçlarıyla yaşıyoruz"

40 Çocuklarımızı Kim Eğitiyor

"Eğer dikkat etmezseniz medya sizi mazumlardan nefret ettirir, salimi sevmenizi sağlar."

44 Evde Oku

"Okumalı, ama neyi, nasıl, ne zaman okuduğunu bilerek"

48 Öğretmenlik Sanatı Hakkında

"Tatillerle ve izinlerle mutlu olan öğretmen sanatkâr olamaz."

50 İnsanın Mücadelesi

"Kendisine faydası olmayan kişi, başkalarına da fayda sağlayamaz."

52 Peygamberimizin Eğitim İlke ve Metodu

"Eğitimci bizzat kendisi örnek olmadan söylediği şeyin öğretiminde başarılı olamaz."

56 Eğitime Sabır Tohumları Ekilmeli

"Emperyalizmin metotlarını incelerken "kimin" yaptığı değil, "kimin için" ve "ne" yapıldığı iyi bilinmelidir."

58 İnsan İnsanın Yuvasıdır

"İnsan olmanın en asgari şartlarından biri haklıdan yana olup, zalime karşı durmaktır."

60 İmam Hatip Liselerinde Nicelik mi Nitelik mi

"Niteliğin olmadığı yerde niceliğin de değeri yoktur."

MANEVİ MESULİYETİMİZ

İnsan suresinin 1. 2. 3. ayetlerinde şöyle buyrulur. “İlk yaratılış evrelerinde, cihanda, henüz adı sanı, itibarı oluşmamış bir varlıkken insan cinsinin üzerinden sınırsız zaman içinde belli bir süre geçti. Biz insanı sorumluluklar yükleyerek imtihan etmek, hayra ve şerre karşı tutumunu denemek için muhtelif kanallardan dökülen sıvılarla karışık bir katre spermin, eşinin yumurtasıyla uyum hâlinde birleşmesinden yarattık. Sonra onu işiten, gören ve düşünen bir varlık hâline getirdik. Biz ona yolu yöntemi gösterdik, doğru yolu aydınlatıcı bilgiler verdik. Ya şükreden mümin bir kul olacak ya nankör bir kul, azılı bir kâfir olacak.”

Günümüzde modern cahiliye insanının ve adı Müslüman taklitçi kesimlerin görmezden geldikleri bilgi Kur’an bilgisidir. Onun içinde zillet içinde yaşıyorlar. Gerçek olan Allah’ın ilmidir. Kur’an ise Allah’ın kelimidir. Kâinata ne varsa onun ilmi ve takdiri ile. İnsanı Kur’an’ın bilgisinden mahrum bırakan her türlü girişim, fert ve toplumu karanlığa ve ateşe taşır. Ülkemizde kabul edilen ve yürütülen materyalist eğitim, fert ve toplumu, Kur’an bilgisinden ve bu bilginin sahibi olan Allah’tan koparan bir eğitimidir.

İNSAN

İnsan yaratılmışların en şereflişidir. O’nu kemal sıfatları ile muttasıf Allah Teâlâ yaratmıştır. İnsan, yaratılışı itibari ile

bütün varlıkların özetidir. İnsan kendi varlığı ile ilgili bilgilere sahip olursa, o zaman kendisini yoktan var eden yaratıcısını tanıma şerefine nail olur. İnsanı varlıkların en şerefliş kılan nedir? Allah, biz insanlara başka varlıklardan farklı olarak bir takım nimetler ve meziyetler vermiştir. Bu nimetler ve meziyetler şunlardır. İnsana verilennimetlerin başında akılve imannimeti gelir.

İnsanı diğer canlılardan ayıran meziyetler vardır. Rabbimiz insana düşünce ve muhakeme meziyeti vermiş, bunun sonucu olarak insan toplumlarında ilim var olmuştur. Bu meziyet ile insanoğlu doğru ile yanlış birbirinden ayırbilmektedir. Allah, insana his ve sevgi meziyeti vermiş, bu vasıf insan toplumlarının din veahlak sahibi olmalarına imkân vermiştir. Bu meziyet ile insanlar iyi ile kötüyü, güzel ile çirkini birbirinden ayırbilmektedir. Allah, insanlara irade ve istek meziyetini vermiştir. Bu meziyet insan toplumlarında ekonomi ve iktisat ilminin var olmasına imkân hazırlamıştır. Bu meziyet ile insanlar, faydalı ile zararlıyı birbirinden ayırıyorlar.

Rabbimiz insanoğluna ünsiyet meziyeti vermiştir. Bu meziyet insan toplumlarında siyaset, idare ve adaletin var olmasına imkân sağlamıştır. Bu meziyet ile de insanlar adaletle zulmü birbirinden ayırıyorlar. İnsana verilen bir başka nimet ise cüzi irada nimetidir. Kul bu özelliği ile ter-

cih etme, seçme imkânına sahiptir. Kul fiilinin kasibi yani yapanı ve kazananı Allah da yaratıcısıdır. İnsanın saadete erebilmesi için yukarıda ifade edilen meziyetler ve nimetler yeterli olamayacağındandır ki ayrıca Allah, Rahman ve Rahim sıfatı gereği O'na İslam dinini en mükemmel bir nimet olarak göndermiştir.

İslam dininin insanlar tarafında hayata aktarılmasında ve yaşanmasında bir örnek olması bakımından Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s) efendimizin peygamber olarak gönderilmesi de en büyük nimetlerden birisidir. Bir hayat düzeni olarak İslam'ın peygamberimiz üzerinden insanlığa gönderilmesi ile nimetler tamamlanmıştır.

Maide 3: "...Bugün size dininizi ikmal ettim, (böylelikle) üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için razı olduğum din olarak İslam'ı seçtim..." İslamsız saadet olmaz.

Ali İmran 85: "Kim, İslam'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır."

İşte insanı varlıkların en şerefli kılınan nimetler ve meziyetler bunlardır. Bu bilgilere bizim okul kitaplarında rastlamamız mümkün değildir. İnsana Allah, dünya ve ahiret saadetinin yolunu göstermiştir. Bütün bu iltifatlar ve ihsanlar karşısında insanın vazifesi ve sorumluluğu Allah'ın halis ve sadık bir kulu olmaktır. İnsan; iyi ile kötüyü, güzel ile çirkini bildikten sonra iyiyi ve güzeli, faydalı ile zararlıyı bildikten sonra faydalıyı, adalet ile zulmü bildikten sonra adaleti, doğru ile yanlış bildikten sonra doğruyu seçerek Allah'a kulluk vazifesini yerine getirmiş olacaktır.

AKILLI İNSAN

Akıllı insan; Allah'ın kendisine verdiği meziyetleri ve nimetleri süratle ve isabetle kullanarak saadet yolunu seçebilen kimsedir. Bütün bu sayılan gerçekler ışığında bilinmesi gereken bir konu da, içinde bulunduğumuz hayatın geçiciliğidir. Dünya hayatımız gelip geçicidir. Sonlu bir hayattır. Sonu olmayan hayat ahiret hayatıdır. Ahiret hayatı dünya hayatının hesabıdır. Dünya bir imtihan hayatı olarak tanzim edilmiştir. Bu gerçek, Kur'an'da şöyle beyan edilir.

Kehf 7: "Biz, insanların hangilerinin daha güzel, daha değerli, bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı, devamlı ameller işleyeceğini denemek için, yeryüzündeki her şeyi, kendine has cezbedici güzelliklere sahip varlıklar olarak yarattık."

Hud 7: "O, Arş'ı, sınırsız kudret ve iktidar makamı, su üzerinde iken gökleri ve yeri altı günde, altı devirde yaratandır. O, hanginizin daha güzel, daha değerli ameller işleyeceğini denemek için bunları yarattı. Onlara; 'ölümünden sonra, kesinlikle tekrar diriltileceksiniz' dersin, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuurlu altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar: 'Bu kesinlikle akli etki altına alan bir sihir, bir aldatmaca' diyecekler."

Enbiya 35: "Biz, sizi felaketli günlerin getireceği belalarla, refahın doğuracağı sıkıntılarla imtihan ederken, her nefis, her canlı ölümü tadacaktır. Bizim huzuruza getirilerek hesaba çekileceksiniz."

Mülk 2: "Hanginizin daha güzel, daha değerli, devamlı bilinçli ameller işleyeceğini, işini daha güzel yapacağını denemek için dünyada ölümü, dünyada ve ahirette hayatı yaratan Allah'tır. O kudretlidir, hükümandır, salih amel işleyenleri koruma kalkanına alır, çok bağılayıcıdır."

Ankebut 2: "İnsanlar canlarıyla, mallarıyla ağır imtihanlardan geçirilmeden sadece: 'İman ettik' demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?" Bu ayetler, dünya hayatımızın bir imtihandan ibaret olduğunun delillerinden biridir. İnsanın Allah tarafından imtihan edilmesinin sebebi, yukarıda zikredilen nimetlerdir. Bu nimetler insana, kullan-sın yararlansın diye verilmiştir. Allah'ın insanı bu nimetler sebebi ile dünyada imtihan etmesi, Adalet sıfatının gereğidir. Bu imtihan bir Hak- Batıl mücadelesi şeklinde olmaktadır. Hak İslam'dır ve ıslah yoludur, bu yolun önderleri peygamberler ve onların yolundan yürüyen salih ve şuurlu topluluklardır.

Batıl ise, ırkçı emperyalizmdir, materyalizmdir ve ifsat yoludur, bu yolun önderleri ise başta Şeytan olmak üzere inkârcı Yahudiler, haçlı Hristiyanlar, zalim topluluklar ve işbirlikçileridir. İnsan, İslam yolunda yürüyerek ahiretteki hayatını cennette geçirmeyi tercih etmiş olur. İfsat yolu olan batıl din ve düzenlerin yolunda yürüyecek olursa ahiretteki hayatını cehennemde geçirmeyi seçmiş olur. İnsan bu seçimini dünya hayatında yapar, ahirette ise yaptığı seçimin sonuçlarına katlanır.

KAZANMAK İSTEYEN

Dünya hayatındaki bu imtihanı kazanmak isteyen insan; fert, toplum ve kurumsal olarak iyinin ve güzelin faydalının adaletin ve doğrunun yaşanır hâle gelmesi, ıslahın gerçekleşmesi; kötünün ve çirkinin, zararlının, zulmün ve yanlışın kaldırılması, ifsadın önlenmesi için bütün gücüyle çalışması gerekir. İnsan bu mücadeleyi verirken tanınması gereken iç ve dış düşmanları vardır. İnsanın iç düşmanı kendi nefsidir, heva ve hevesleridir, nefsinin ilah edinmesidir. Dış düşman ise o'nu İslam yolundan alı koymaya, köleleştirmeye çalışan hidayet düşmanı insan ve cin şeytanları ifsatçılar ile onların işbirlikçileridir.

İnsanın düşmanlarına karşı kendisini koruyabilmesi ve mücadelesini kazanabilmesi için hakkı üstün tutması, nefis terbiyesini esas alması, maneviyatçı görüşü benimsemesi gerekir. Geçmiş bin yıllık tarihimizde milletimiz tevhidi esas alan hak merkezli bir medeniyetin temsilcileri olarak insanlığa en hayırlı hizmetleri yapmışlardır. Bu gün insanlık ifsatçı ırkçı emperyalizmin köleleştirme planları karşısında çaresiz kalmış olmakla beraber bir kurtuluş yolu aramaktadır. Bu kurtuluş yolu İslam'dır.

Bugün Türkiye'nin ve İslam âleminin ve genel olarak dünya insanlığının çektiği sıkıntının sebebi ise ırkçı emperyalizmin ve işbirlikçilerinin kurduğu kölelik düzenidir. Bu düze-

nin tek gayesi küçük bir azınlığın refahı için, insanlığın bütün zenginliklerinin bunlara ait havuzlarda toplanmasıdır. Bu düzenlerini kurdukları iktisadi organizasyonlar, işbirlikçi yönetimler, savaşlar ve fikir kirlenmesi yolu ile yürütmektedirler. Bize dayattıkları şey ya kölemiz olursunuz ya da ölürsünüz. Seçmek yukarıda da belirtildiği gibi bir insanlık işidir ve görevidir. İnsan için seçim mükellef olduğu andan ölünceye kadar her gün devam eden bir olaydır. İnsan şahsını, insanlığı ve toplumu ilgilendiren her alanda, seçmek durumundadır. Kazanmak isteyen hakkı, kaybetmek isteyen batılı seçiyor.

TEMEL GÖRÜŞ

Milletimizin Millî Görüşü İslam'dır. İslam, adil bir hayat düzenidir. Fert ve toplum Millî Görüşümüzün hak anlayışı ve telkin ettiği adil düzen ile kurtulabilir, kalkınabilir, saadete erebilir. Batı toplumunun kabul ettiği temel görüş materyalizmdir. Bu görüş emperyalizme, kuvveti üstün tutmaya, çıkar ve menfaat ilişkisine dayanır. Bu görüşün ürünleri ile insanımızın ve insanlığın saadet bulması mümkün değildir. Her şey açık ve bellidir; kurtuluşun yolu da, yok oluşun ve helakin yolu da bellidir. Kim Allah'tan saadeti isterse onu bulur. Kim de belayı isterse onu bulur.

Fatır 10: "Kim, şan ve şeref, kuvvet ve haysiyet istiyorsa bilsin ki şan ve şeref, güç ve kuvvet, kudret ve hâkimiyet yalnız Allah'ın mülkünde, tasarrufundadır. Güzel sözler, dualar, istiğfarlar, haram yememiş ağızlardan çıkan niyazlar ancak Allah'a ulaşır. Bunları da Allah'a halis niyet ve amaçlarla İslam esaslarını, adil düzeni hayata geçirme, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olma, kalıcı hayırlar, salih ameller ulaştırır. Sinsice, türlü türlü kötülükler icat edenlere, şeytanca entrika ve dolaplar çevirenlere, İslam'ın yükselişini önleme, Müslümanların ilerlemesinin önünü kesme planları ve riyakârlık yapanlara dehşetli bir azap vardır. Onların sinsi hileleri, tuzakları, planları da darmadağın edilir."

Selam hidayete tabi olanlara...

KIZILAY uğur kurs kazandırır

2022 LGS'de;

**TÜM SORULARA
DOğRU CEVAP VEREREK
TÜRKİYE LGS BİRİNCİSİ OLAN**

1

ÖğRENCİ

28 ÖęRENCİDE

BRANŞ DERSLERİNDEN TÜM SORULARI DOğRU CEVAPLAYAN

İNGİLİZCE

13

ÖğRENCİ

MATEMATİK

9

ÖğRENCİ

FEN BİLİMLERİ

12

ÖğRENCİ

TÜRKÇE

11

ÖğRENCİ

**TC İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK**

11

ÖğRENCİ

**DİN KÜLTÜRÜ
VE AHLAK BİLGİSİ**

12

ÖğRENCİ

Bütün öğrencilerimizi tebrik ederiz.

0 312 433 86 86

Cumhuriyet Mah. Atatürk Bulvarı
No:55 Kızılay/Çankaya

EĞİTİMDE VERİM

Eğitim; okullar, kurslar, üniversiteler vb. kurumlar vasıtasıyla bireylere hayatta gerekli olan bilgi ve kabiliyetlerin sistematik bir şekilde verilmesi. Eğitim denince bu kurumlar akla gelse de çevre, aile gibi kurumlar da bu eğitimin yapıldığı yerlerdir. Eğitim, bireyin doğumundan hatta doğum öncesinden ölümüne süregelen bir olgu olduğundan tanımının yapılması zor bir kavramdır. Kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini öğrendiği, geliştirdiği ve öğrettiği süreçlerin tümüdür. Durmadan değişen dünyada kendi değerlerini terk etmeden gelişebilme sürecidir. Bu eğitim formal (planlı, müfredatlı ve kuralları belli ortamlar) ve informal (Belirli bir ortam olmayan, kitle iletim araçları...) boyutlarda sunulur. Bu iki boyutunda temeli sağlam olmadığına sonuç verimli çıkmaz. Bu iki boyutunda kaynağı toplumun değerleri olmayınca fitrî olarak bozuk bir yapı ortaya çıkar.

Verimlilik girdiler ile çıktılar arasındaki ilişki diye izah edenler olsa da burada girdi ve çıktıların iyi tanımlanması gerekir. Eğitim sürecinin iyi tespit edilmesi gereklidir. Eğitim bakımından ele aldığımızda toplumda var olan insan ve nasıl bir insan yetiştireceğiz? olgusudur. Planın iyi yapılması gereklidir. Her insan bir cevherdir. İnsanın topluma faydası olacak yönlerini keşfetmek gerekir. Eğitimde verimlilik sık sık değişen bakanlara göre planlanırsa değişiklik

bakanın bakanlık ömrü kadardır. Oysa eğitim köklü olmalıdır. Eğitimde yeteneklerin ve kabiliyetlerin keşfedilerek topluma yararda nasıl kullanacağını ortaya çıkartılarak imkânların sunulmasıdır.

Bozulan bir eğitim sistemindeki verimliliği düzeltmeninde kolay olmayacağı bir gerçektir. Toplumları bozmak eğitimi bozmakla daha etkili olduğunu tarihimizde örnekleri ile doludur. Eğitimdeverimi etkileyen faktörlerden bazıları; Örgüt/Okul yönetimi, eğitimcinin yeterliliği, öğrencinin talepeden olabilmesi (motivasyonu) ve hazır bulunurluğu, ailenin, çevrenin, dijital yapının, basın- yayının eğitim ilişkisi şeklinde sıralayabiliriz.

Eğitimi Verimli Kılan Etkenler

Eğitimde verimliliği elde etmenin yollarından bazılarını sıralayalım.

- 1- Yaratılış gayesine uygun: Eğitimin ana verimi iyi insan, bilgileri ile kendisine ve çevresine fayda oluşunu, yüksek gaye üzere olmasını sağlama.
- 2- Eğitimde fırsat eşitliği sağlamak: Eğitimi alacak kişilerin sosya ekonomik, yaşadığı yer, şartları ve erişebilirlik bakımından eşitliğe yakın imkânlar sunma.

3- Çocuğun eğitime gönüllü katılımını sağlamak: Eğitimi çocuk /genç için gönüllü yapabileceği hale dönüştürmek.

4- Çocuğu yapabileceği mesleğe yönlendirmek: Liseyi meslekleştirmek, çırak ve usta olmasına zorunlu eğitim nedeniyle engel olmamak.

5- Mezuniyets onrası istihdam olanakları sağlamak: İyi bir usta yetişmesi ve mesleğine göre hayatını sürdürebileceği imkânları sağlamak.

6- Eğitime ayrılan bütçeyi standartlara uygun hale getirmek: Eğitime ayrılan bütçeden sadece binalar yerine iyi insan yetiştirme için planlanmalıdır.

Eğitimde verimli olup olmadığımızı anlamak için eğitim kurumundan mezun ettiğimiz kişilere bakarak görme imkânımız vardır. Hiç bir eğitimci yetiştirdiği gencin hırsız, milletine,devletine düşman, küçücük olaylarda sabrı unutarak şiddete başvuran, bulunduğu makamda önce kendisini düşünen, yetiştirdiği toplarlarına ihanet eden biri olsun diye asla düşünmez.Bugün gün-lük haberlere baktığımızda bun-larda artış olduğunu görüyoruz.

Eğitimde Verimli miyiz?

TÜİK resmi sitesinde yayınlanan verilerine göre Ceza infaz Kurumunda bulunan kişi sayısı, 2011-2020 yılları arasında artış dikkati çekmektedir. Bu kişilerin %96,0'ını erkekler, %4,0'ını ise kadınlar oluşturduğu belirtilmektedir. Araştırmalarda her yılın sonu itibarıyla Türkiye'de yüz bin kişi başına düşen Ceza infaz Kurumundaki kişi sayısı 2011 yılında 172 iken, bu sayı 2019 yılında 351, 2020 yılında (pandemi dönemi) ise 319 oldu. Öldürme suçu işleyenlerin %29,2'sini lise ve dengi meslek okulu mezunları oluşturdu. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu işleyenlerin %32,1'ini ortaokul ve dengi meslek okulu, %24,2'sini lise ve dengi meslek okulu, %16,5'ini ilköğretim mezunu hükümlüler oluşturdu. Yükseköğretim mezunları en çok yaralama suçunu işledi.

Zararlı madde kullanım yaşları 10 a kadar düştüğü yapılan araştırmalarda görülmektedir. Akran zorbalığı, tahammülsüzlük oranlarının arttığı bir gerçektir. Çocuklarımıza bil-

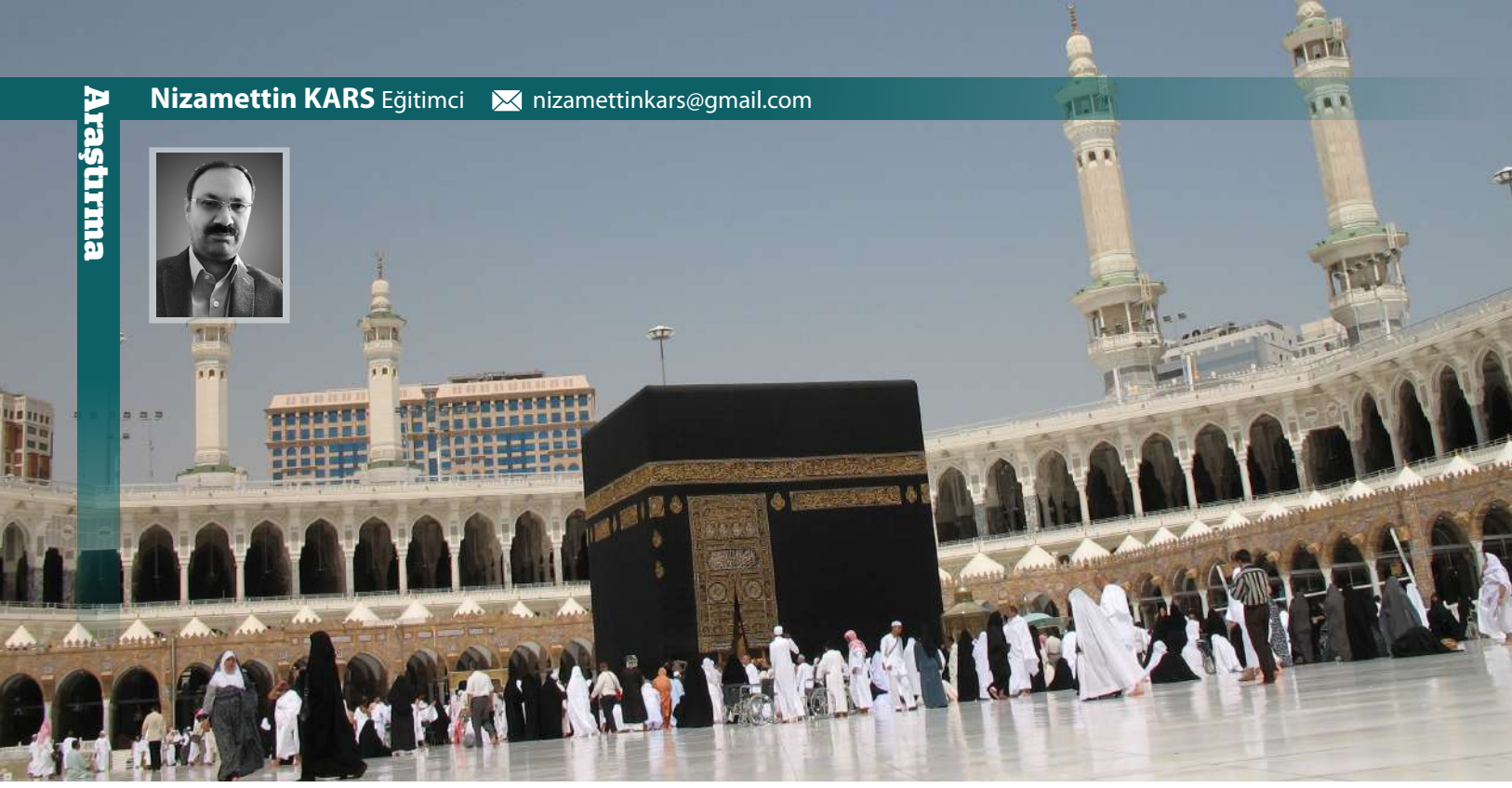
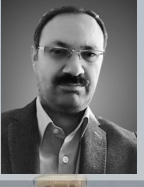
giden çok davranış kazandırmak gereklidir. Toplumda ve bulunduğu yerde davranışı düzgün olmayan bilgi sahibi verimli olamaz. Bu veriler eğitimin verimi hakkında bize ipuçları vermektedir. 25 yaşlarında olan bir nesle geçmişte yaşananlar anlatılınca masal gibi dinliyorlar. Yaşadığı olumsuzluklara bakarak mutsuz oluyor. Batının renkli gösterilen yaşantı algısına kapılarak gözünü başka yerlere diyor.

Tarihimize baktığımızda ilim önderlerimiz tek dalda değil,

“Eğitimde verimli olup olmadığımızı anlamak için eğitim kurumlarından mezun ettiğimiz kişilere bakmamız yeterlidir.”

birçok dalda kendini yetiştirmiş, eserler yazmış ve bugün bu bilgiler zamanın teknolojisine temel oluşturur. Ailede başlayan temel eğitimde manevi değerlerimizin esas alınması gereklidir. Batı bu değerleri kanunlarla, yasalarla oturtmaya çalışmaktadır. İlk eğitim kurumu olan aile ile başlayan, örgün- yaygın eğitim, mesleki eğitim kurumlarının eğitimcilerini eğitmek ve öğretmen yetiştiren fakültelerin yeniden

düzenlenmesi üzerinde çalışılmalıdır. Çalışmalar var diyenler olabilir ama eğitimin ne kadar verimli olabildiğini toplumumuzda gerçekleşen ve yukarıda örnek olarak sunduğumuz veriler bize gerçekleri haykırmaktadır. Bugün sanayi sitelerinde usta çıtak bulmak neredeyse imkânsızdır. Bu açığı şu anda yurt dışından göç edenlerle kapatmaya çalışmaktayız. Bu da birtakım sıkıntıları beraberinde getirmektedir. Kesintisiz eğitimin şu anda verimliliği düşüren etkenlerden biri olduğu tartışılmaktadır. Mesleki yönlendirmeye hızlı bir geçiş yapılmadığında aradaki açığı kapatamayacağız. Eğitimde kendi değerlerine bağlı ve gençlik için çaba sarf edecek eğitimcilerin çoğalması için devlete ve kurduğu STK'yı kendi feodal yapısına çevirmeyen, nereden nasıl pay alırım diye plan yapmayan Sivil Toplum Kuruluşlarına büyük yük düşmektedir.

YERYÜZÜNDE BİR MABET: **KÂBE**

“Gerçek şu ki insanlar için ilk kurulan ev, Bekke’de (Mekke) o kutlu ve bütün insanlar (âlemler) için hidayet olan (Kâbe)dir (Al-i İmran, 96).”

“Hani Biz İbrahim’e evin (Kâbe) yerini belirtip hazırladığımız zaman (şöyle emretmiştik): ‘Bana hiçbir şeyi ortak koşma; tavaf edenler, kıyam edenler, rükuya ve secdeye varanlar için evimi tertemiz tut.’(Hac, 126).”

Bir Arap atasözünde “Şerefu’l mekân bi’lmeğin (mekânı şerefli kılan o mekânda oturanlarla kâimdir.)” denilmektedir. Marko Polo, mekânları ayakta tutan görünmez düzenden, bir yığın farklılık ve uyumsuzluğun gerisinde yatan tutarlı ve uyumlu sistemin varlığından bahseder.

Tüm mekânlar bu özelliklere sahip midir bilinmez ancak bazı mekânların görünmez bir düzene, tutarlı ve uyumlu sistemlere ve en önemlisi bu özellikleri var eden bir “ruh”a sahip

olduklarını düşünürüm. Yeryüzünün ilk mabedi, ilk beyti Kâbe’de bu ruhun var olduğunu ziyaret edenler anlatır. Bu ruh; insanı çepeçevre kuşatan, insanın kalbine işleyen, insanla mekânı bir kılan ve insanı dünyadan soyutlayan tevhidi bir ruh olmalı.

Mimari açıdan belki de yeryüzünün en sade ve gösterişsiz mekânı olan Kâbe’nin adı, küp şeklindeki ölçüleri nedeniyle “kaab” isminden gelmektedir.

Tarihçesi

Bazı İslam tarihçileri yeryüzü yaratılmadan önce Kâbe’nin mevcut olduğunu söylerler. Ezraki Kâbe’nin ilk prototipinin Allah tarafından Arş’ın altında kurulduğunu, sonra Allah’ın emriyle, meleklerin bu mabedin benzerini onun tam hizasında yeryüzünde inşa ettiklerini belirtmektedir. Meleklerden sonra Kâbe, Hz. Âdem tarafından inşa edilmiş, Hz. Adem’den sonra da evladı tarafından yenilenmiştir. Bu tarz kla-

sik tarihçilere göre Kâbe’nin tarihi Dünya’dan da eskidir.

İkinci bir görüşe göre Hz. Âdem ile Havva, cennetten çıkarıldıkları vakit, yeryüzünde Arafat’ta buluşurlar, beraberce batıya doğru yürürler. Kâbe’nin bulunduğu yere gelirler. Bu sıradada Âdem (a.s), bu buluşmaya şükür olmak üzere Rabbine ibadet etmek ister ve cennette iken etrafında tavaf ederek ibadet ettiği nurdan sütunun tekrar kendisine verilmesini niyaz eder. İşte o nurdan sütun orada tecelli eder ve Hz. Âdem, onun etrafında tavaf ederek Allah’a ibadet eder. Bu nurdan sütun, Hz.Şit (a.s) zamanında kaybolur, yerinde siyah bir taş kalır. Bunun üzerine Hz. Şit onun yerine; taştan, onun gibi dört köşe olan bir bina yapar ve o siyah taşı binanın bir köşesine yerleştirir. İşte bugün Hacer-ül Esved diye bilinen siyah taş odur. Sonra Nuh tufanında bu bina, uzunca bir süre kumlar altında gizli kalır. Hz. İbrahim,

Allah'ın emriyle Kâbe'nin bulunduğu yere gider, oğlu İsmail'i (a.s) annesiyle birlikte orada iskân eder. Sonra İsmail (a.s) ile beraber Allah'ın emriyle Kâbe'nin bulunduğu yeri kazar. Hazret-i Şit tarafından yapılan binanın temellerini bulur ve o temellerin üzerine bugün mevcut olan Kâbe'yi inşa eder. Ayetteki "Beytullah'ın temellerini yükseltiyor." cümlesi bunu ifade etmektedir, denilmektedir.

Peygamber efendimiz bir hadisinde yeryüzünde yapılan ilk mabedin Kâbe olduğunu, ikincisinin de Mescid-i Aksa olduğunu ve ikisi arasında kırk yıllık zaman dilimi olduğunu söylemiştir. Farklı zamanlarda farklı tarihçilerin görüşleri doğrultusunda Hz. Âdem ve Hz. İbrahim isimleri ön plana çıkmaktadır. Bugüne kadar arkeolojik bir araştırma ve inceleme yapılmadığı için gerçeği sadece Allah bilir, demekle yetiniyoruz.

Kâbe Hz. İbrahim'den sonra sırasıyla Amalikalılar, Cürhümiler ve Kusay b. Kilab tarafından yeniden inşa edilmiştir. Amalikalılar'ın Kâbe'nin duvarlarını yükselttikleri, binanın içinin ve dışının çeşitli nakışlarla tezyin ettikleri nakledilmektedir. Cürhümiler'e gelince onların Kâbe'yi bir sel tahribatı nedeniyle yeniledikleri, binayı Hz. İbrahim'in temelleri üzerinde kurdukları ve üstünü de Hz. İbrahim zamanında olduğu gibi açık bıraktıkları belirtilmektedir. Rivayete göre Cürhümiler ayrıca Kâbe'nin kapısını iki kanat hâlinde yapıp kapıya bir de kilit takmışlardır.

Kureyş zamanında Hz. Muhammed'in 35 yaşında olduğu yıl, Kâbe yeniden inşa edilir. Kureyş, Kâbe'yi yeniden inşa kararı verdiği sırada bir Bizans gemisi Kızıldeniz sahilinde karaya vurmuş ve tahrip olmuştur. Bu geminin tahtaları Kureyş tarafından satın alınıp Kâbe'nin inşasında kullanılmıştır. İbn İshak ve İbn Hişam'ın belirttiğine göre Mekke'de bulunan Kıpti bir marangoz bu yenileme işini yönetmiştir. Ezraki ve İbn Sad'ın naklettiği bir başka habere

göre ise bu karaya vurmuş Bizans gemisinin kaptanı aynı zamanda iyi bir dülgerdir. Kureyş'in inşa faaliyetini Bakom veya Bakom adlı bu zat yürütmüştür.

Kureyş bu yenilemede Kâbe'nin planında önemli sayılabilecek değişiklikler yapmıştır. Kuzeybatı duvarı Hz. İbrahim'in temellerinden 6-7 zira (yaklaşık 5 metre) kadar içeriye çekilmiş yani Kâbe alan olarak daraltılmıştır. Dışarıda bırakılan kısım ise eski temelin dışından, sonradan Hatım ismiyle anılmış, yaklaşık 1,5 metre yüksekliğinde kısmen dışa doğru kavisli alçak bir duvarla kuşatılmıştır. Hatım denilen bu duvar ile Kâbe'nin içeriye çekilen kuzeybatı duvarı arasında kalan, eski Kâbe'ye ait saha Hıcr ya da Hıcr-ı İsmail diye anılmaktadır.

“Bazı klasik tarihçilere göre Kâbe'nin tarihi Dünya'dan da eskidir.”

Rivayetlere göre bu alanda Hz. İsmail ile Hz. Hacer'in kabirleri bulunmaktadır. Hamidullah Kureyş'in Hıcr sahasını yemin törenleri ile diğer büyük merasimler için kullandığını belirtmektedir. Kureyş'in bu daraltmaya niçin ihtiyaç duyduğu konusunda kaynaklarda şöyle bir sebep nakledilmektedir. İnşaat için toplanan malzemenin bina için yetersiz olduğu görülünce Kureyş, eldeki malzemenin yeterli olabilmesi için Kâbe'nin temellerini daraltmak konusunda fikir birliğine varmıştır.

Yezid ile Abdullah bin Zübeyr arasında çıkan Harre Savaşı sonrasında Kâbe, mancınık atışından isabet alarak yıkılmış ve yanmıştı. Abdullah b. Zübeyr, Hz. Muhammed'in Kâbe ile ilgili bir sözünü gerekçe göstererek Kâbe'yi yıkar ve Hz. İbrahim zamanında olduğu gibi inşa ettirir.

Yezid'den bir süre sonra hilafet koltuğuna oturan Abdülmelik b. Mervan da hilafet makamı için tehlike olmaya devam eden Abdullah b. Zübeyr'i ortadan kaldırmak üzere Mekke'ye Haccac'ın komutasında bir kuvvet gönderir. Haccac, Kâbe'ye sığınan Abdullah b. Zübeyr'i mancınıkla taşar tutar. Kâbe, atılan taşlardan biraz zarar görmüştür. Ufak bir onarıma ihtiyaç duymaktadır. Fakat Haccac onarım yerine Abdullah b. Zübeyr'in yaptırdığı Kâbe'yi değiştirmek ister. Halifeye yazdığı mektupta İbn Zübeyr'in, Kâbe'nin eski ölçülerini ve şeklini bozduğunu belirtir. Neticede Halife Abdülmelik'in de onayı alınarak İbn Zübeyr'in Kâbe'ye yaptığı ilaveler kaldırılır. H. 74 / M. 693'te gerçekleştirilen bu inşada Haccac'ın binayı temellerine kadar yıkıp yeniden inşa etmediği, bazı tadilatlarla binayı Kureyş'in yaptırdığı şekle döndürdüğü anlaşılmaktadır.

Emevi, Abbasi ve daha sonraki dönemlerde Kâbe'de yapılan tamir, tezyin faaliyetleri ara ara devam etmiştir. Bilinen odur ki Kâbe Osmanlıların eline geçene kadar pek çok kere tezyin edilmiş ve binanın aslını bozmayan bazı ufak onarımlar geçirmiştir. Onarım ve tezyin faaliyetleri daha çok binanın kapısı, tavanı, içi ve örtüsüyle ilgilidir.

V. Murat döneminde Kâbe, yine sel baskını sonucu kısmen yıkılmış ve yeniden onarılmıştır.

HZ. ALİ İLE İLİM VE HİKMET ÜZERİNE BİR SÖYLEŞİ

H z. Ali (r.a.) ile şimdi beraber olma imkânına sahip olsaydınız onunla hangi konu hakkında sohbet etmek isterdiniz? “Bu hiç mümkün mü?” der gibisiniz. Mümkün efendim. Bir hayal ediniz ve belirli bir mesele hakkında kendisine sorular sorunuz. Göreceksiniz o, size cevap verecektir. Bendeniz, tahayyüllerimde Hz. Ali ile ilim üzerine bir sohbet gerçekleştirdim. Bu sohbetimi, bir söyleşi formatına dönüştürüp sizlerle paylaşmak istedim. İşte benim yönelttiğim sorular ve Hz. Ali’nin bana verdiği cevaplar: ¹

Soru: Efendim, Peygamberimiz (sav) sizler hakkında “Ben ilim şehriyim, hikmet eviyim. Ali de onun kapısıdır. İlim isteyen kapıya gelsin!” buyurmaktadır. Bu hadis-i şerif doğrultusunda sizlerle ağırlıklı olarak ilim, hikmet, cehalet ve akıl üzerine bir söyleşi yapmak istiyorum. İlim nedir, niçin bu kadar önemlidir? Hikmetle ne gibi bağlantısı vardır?

H z. Ali: “İlim (âlimlik), bir hazinedir, kılavuzluktur, sığınaaktır, diriliktir, şeref en üstünüdür, soyluluğun süsüdür. Hayat, ilimle tamam olur. Hikmet, ilimle tanınır. Hikmet, akıllının yitiğidir; nerede olursa olsun, onu almaya en layık olan odur.”

Soru: İlim sahibi olan bir âlim hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

H z. Ali: “Âlim, yeryüzünde Allah’ın kandilidir. Allah, bir kimseye iyilik dilerse, onu o âlimden yararlandırır. Âlimlerle (bilginlerle, bilim insanlarıyla) arkadaşlık ediniz, bilgelere karışınız; bu nefsinizi temizler, bilginizi artırır ve cehaletinizi/bilgisizliğinizi giderir. Bilgi edinen bilgisiz insan (câhil), âlim gibidir.”

Soru: Âlim veya bilim insanı, kandil yani aydınlatma işlevini yitirebilir mi?

Hız. Ali: Doğru yoldan çıkarsa, bildiklerini uygulamazsa ve ilmiyle övünürse kandil işlevini yitirir. “Yoldan sapmış âlim, câhil gibidir. Câhil, kötülükten vazgeçmez, şehvetinin kölesidir. İlmin fazileti, uygulanmasıdır.” Buna bağlı olarak “İnsanların, ölüm anında en çok pişman olacak olanları, yaşarken bildiklerini uygulamayan âlimlerdir.” İlmin ayıbı, âlimin öğrenmesidir.

Soru: İlim, nasıl öğrenilir?

Hız. Ali: “İlim, (kitap) okumakla öğrenilir.” Ancak “Sadece kitap biriktirmeniz değil, onların içeriklerini de öğrenmeniz gerekir.”

Soru: İlmin gayesi, güzelliği ve meyvesi var mıdır?

Hız. Ali: Vardır. “İlmin gayesi, Allah’tan korkmaktır.” Çünkü “En çok ilim sahibi olan insan, Allah’a en çok saygı duyardır.” İlmin güzelliği ise, gereksiz konuşmaktır. Ayrıca ilmin güzelliği, yayılması, korunması ve ehline bırakılmasıdır. Meyvesi ise, onunla amel edilmesidir.

Soru: Cehalet ile nasıl mücadele edilmeli?

Hız. Ali: “İlim ile cehalete karşı durunuz.”

Soru: Hangi ilim, iyi veya güzeldir.

Hız. Ali: “İlmin en güzeli, uygulananıdır.”

Soru: Peki akıl/akıllılık ve ilim/din/ibadet/ruh kavramları arasındaki münasebetleri ile ilgili düşüncelerinizi de alabilir miyim?

Hız. Ali: “Akıl, kesin bir kılıçtır; tecrübelerin koruyucusudur, hakkın elçisidir; her işi düzene sokar, kötülükleri düzeltir. Akıl, kesinlikle sahibine suç işletmez. Akla uymayan ilim, sahibine suç işletir. Akıllılık, Allah’a yakınlıktır. Din, aklın algılaması ile orantılıdır. Dinin süsü, akıldır. İbadet ise aklın düzeyine göre yapılır. Ruh, bedenın diriliği; akıl, ruhun diriliğidir.”

Soru: Din/Dindarlık ile ilim/bilgi/akıl arasında nasıl bir ilişki vardır?

Hız. Ali: “Bilinçli dindarlığın temeli, kesin bilgidir. Meyvesi ise saadettir.” Bir başka ifadeyle “Dinin temeli kesin bilgi, meyvesi ise güzel ibadettir.” Onun için “Akıllı ve dinî olana uymalısınız. Çünkü o, arkadaşların en iyisidir.”

Soru: Dinin gerilemesi veya bozulması ile bilgi/ilim arasında da menfi bir bağ vardır değil mi?

Hız. Ali: “(Sağlam) bilgi, insana doğru yolu/hidayeti buldurur. Zaten imanın gayesi de sağlam bilgi ve inanca ulaşmaktır. Dolayısıyla dinin bozulması, sağlam bilginin azlığındandır.”

Soru: Bu çerçevede (en) akıllı insan kimdir sizce?

Hız. Ali: “Akıllı kişi, dilini tutandır; her şeyi yerli yerine koyandır. En akıllı insana gelince o, Allah’a en yakın olanıdır. En akıllı insan, iyi ameli ile ün kazanmış olanıdır. En akıllı insan, bilge kişilere saygı gösterendir. Akıllı insanın asıl hedefi, ahireti sağlama almaktır.”

Soru: Peki, en bilgili insan kimdir?

Hız. Ali: “En bilgili insan, Allah’ın kazasına en çok rıza gösterendir. En bilgili insan, ilmi ile keyfi isteklerini yenendir.”

Soru: Efendim, aklın zararlı tarafı da var mıdır?

Hız. Ali: Evet vardır. “Aklın düşmanı/belası, (bilgi ile ilgili) haksız ve yersiz (faydasız) isteklerde bulunmaktır. Çünkü faydasız bilgi, kabul edilmeyen dua gibidir.”

Soru: İlim yolunda ilerlemek isteyenler, hangi vasıflara sahip olmalıdır, ne yapmalıdır?

Hiz. Ali: “Akıl, tefekkür, hilm (iyi huy-luluk), sabır ve cömertlik... Bu doğ-rultuda akla sarılmalısınız, çünkü ondan daha yararlı bir sermaye yoktur. Akıl (akıllılık), basiret (sağ-duyu) iledir. Aklın en belirgin gös-tergesi (delili), iyi tedbir almaktır. Tefekkür etmelisiniz; çünkü o, sapık-lıktan kurtarır, doğru yolu göste-rir, davranışları düzeltir. Ayrıca en iyi ibadet, tefekkür etmektir. İlmin tekemmül etmesi (olgunlaşması), hilm (yumuşaklık) ve ağırbaşlılık-tadır. Binaenaleyh iyi huylu olma-lısınız; çünkü o, ilmin sonucudur. Sabretmelisiniz; akıllı olanlar, onu benimser, cahiller ona sırt çevirir. Cömert olmalısınız; çünkü o, aklın meyvesidir.”

Soru: İlimden birçok bilim dalları türemiş olduğu yetmiyormuş gibi bütün bilim dalları da aydınlanma/sekülerleştirme süreci ile birlikte tevhidi inançtan uzaklaştırıldı. Bu süreci siz de doğrular mısınız?

Hiz. Ali: “İlimden daha üstün bir değer yoktur. İlim, (tevhidî) bir nok-tadır, onu cahiller (gerçek ilim-den yoksun pozitivist/seküler bilim

insanları yeni bilim dalları oluştura-rak) çoğalttı. (Bu gibi) cahiller, âlim-lere (ve benimsedikleri ilmî noktaya) düşmandır. Düşmanlıkta inat etmek, akli ve ilmi lekeler. (Bu yönüyle)

**“En bilgili insan,
Allah'ın kazasına
en çok rıza
gösterendir”**

Cahil(ler), yaşlı da olsa küçüktür. (Onun için) Cehalet (seküler/mater-yalist bilim), çok sıkıntı veren bir düşmandır. Cehaletten (ilimsizlik-ten/manevî-tevhidî körlükten) daha kötü bir yoksulluk/yoksunluk yok-tur. (İlmin ana merkezi olan tevhidî nokta, Yaratan-yaratılan münase-betini ortaya koyar. Böylece)kendini bilen, Rabbin bilir ve başkasını daha iyi bilir. (Allah'ı inkâr eden pozitivist bilim insanına sesleniyorum) Devan sendedir, farkında değilsin. Derdin sendedir, kabul etmiyorsun (çünkü görmüyorsun). Sen, sadece küçük bir cisim olduğunu sanıyorsun; oysa büyük bir âlem sende gizlidir. (Tekrarlıyorum) Bilginin en üstünü, insanın kendini bilmesidir. Kendini en iyi bilen insan, Rabbinden en çok korkandır. Allah korkusu için, ilim (o ilmî nokta) yeter. Öleceğini bilmen/ idrak etmen, bilgi olarak sana yeter.”

Soru: Çocuklarımızın eğitimi ve yetiştirilmesi hakkındaki tavsiyeleri-nizi de alabilir miyiz?

Hiz. Ali: “İlk başta çocuklarınıza okuma yazma öğretiniz, çünkü o, işlerin en önemlilerindendir. Daha sonra çocuklarınızı, sizin zamanı-nıza göre değil, onların yaşayacak-ları zamana göre yetiştiriniz. Çünkü onlar, sizin zamanınızdan başka bir zaman için doğmuştur.”

Soru: Son olarak bizlere hangi öğüt-lerde bulunmak istersiniz?

Hiz. Ali: Toplum olarak “ilme sım-sıkı sarılmalısınız, çünkü o, değerli bir vârisliktir. Kurtuluşa ilimle eri-niz. (Çünkü) Bütün insanlar ölüdür, ilim sahipleri ise diridir. Gönlünüzün keyfi isteklerini aklınızla öldürünüz ki doğru yolu bulabilesiniz. (Her halükârda) Çirkin âlim, güzel cahil-den daha iyidir. Âlim düşman, cahil dosttan daha iyidir. Âlim, genç de olsa büyüktür.”

1- Söyleşi çerçevesinde sorularına verilen cevaplar, başka kaynak belirtilmedikçe şu kitaptan alıntılanmıştır: Yılmaz, Mehmet; Dört Halifeden Vecizeler Sözlüğü; Şûle Yayınları; İstanbul; 2003; ss. 107-414. Hayal âleminde olmasına rağmen Hiz. Ali'nin sorularımıza verdiği gerçekçi cevap-ların hemen hepsi, mezkûr kitaptan derlenerek, genelde tırnak içinde verilmiştir. Tırnak içinde verilmeyen veya parantez içinde yer alan çok az sayıdaki söz, sohbet akışına uyum sağla-ması maksadıyla ilave edilen ve ağırlıklı olarak cümlelerin akışını tamamlayan ve(ya) açıklayan şahsî ifadelerimizdir.

2-Camiü's-Sağır Muhtasarı, Tercüme ve Şerhi; İsmail Mutlu vd.; Yeni Asya Neşriyatı; C. 1; İstanbul; 2002; s. 415.

Selahattin Turan ... 11 Ara 17
Öğrencinin kalbine ne koyduğumuz akademik başarıdan daha önemlidir.

AilesizSözleşmeliÖ... ... 21 sa
Evinden, eşinden, çocuklarından ayrı koskoca 4 yıl geçirmek mecburiyetinde bırakılmak gerçekten çok zor. Aile birliği dağılmış Sözleşmeli Öğretmenler olarak perişan durumdayız.

Okumasa mıydık, öğretmen olmasa mıydık, illa öğretmenle mi evlenseydik

Uyandırma Servisi ... 4 gün
Atanan öğretmen sayıları!

Milli Eğitim Bakanlığı: 15000
Migros : 16789
CarrefourSa : 18698
Bim : 19736
A101 : 22575
Şok : 27256

Selahattin Turan @S... ... 5 sa
Bir öğrencinin iyi bir öğretmene denk gelmesi bireysel şansla, bütün öğrencilerin iyi öğretmenlere denk gelmesi sistemle ilgilidir.

Emre ER @emreerytu ... 38 dk
İstanbul ciddi bir öğretmen göçüyle karşı karşıya. Var olan öğretmen açığının artması muhtemel. Öğretmenler için ayrılmayan her bir lira ülkenin geleceğinden götürüyor.

Öğretmenler Sayfası ... 13 sa
10 yıllık öğretmen maaşı 400 dolar etmiyor! Günlüğü 13 dolar. Bir Öğretmenin günlük maaşı 13 dolar! Bir ülke için utanç verici!

Politika Haber @po... ... 3 gün
Milli Eğitim Bakanı'nın öğretmenlere "kısa süre içerisinde atama olacak" sözü vermesine rağmen öğretmen adayları 102 gündür atama bekliyor. Basın açıklaması yapan öğretmenler, "Bu ülkenin genç öğretmenleri olarak, evde beklemek istemiyoruz" dedi.

TUTARI	ADİ	KESİNTİ	TUTARI
220.74	Gelir Vergisi		
376.71	Durum Vurgisi		
3625.18	Emekli Keseneği (Devlet)		676.31
42.38	Emekli Keseneği (Kırsal)		52.19
36.41	Emekli Keseneği (Kırsal)		769.38
763.35	Emekli Keseneği (Kırsal)		624.58
425.42	Emekli Keseneği (Kırsal)		0
0	Emekli Keseneği (Kırsal)		0
520.48	Sosyal Sig. Pr. (Devlet)		520.48
0	Sosyal Sig. Pr. (Kırsal)		346.96
0	Sosyal Sig. Pr. (Kırsal)		42.92
2584.70	Gelir Toplamı		9867.71
0	Kesinti Toplamı		3026.84
0	Net Odenen		6840.87
1453.87	Toplam Odenen		6840.87
134.2			

Hamdi SÜRÜCÜ ... 07 Haz
2- Bin yıldan fazla zamandır İslama şerefle hizmet eden bu milletin evladı nasıl böyle bir edepsizlik yapar? Bu genci yetiştiren eğitim sisteminin ve toplumsal yapının bu durumda ne kadar sorumluluğu var bunun da sorgulanması gerekir.

Hamdi SÜRÜCÜ ... 07 Haz
1- İnanmak veya inanmak ferdin kendi tercihidir. Fakat inançların kutsal değerlerine hakaret hiçkimsenin haddine değildir. Kur'an'ı Kerim'e tekme atmak en hafif ifadesiyle hadsizliktir ve edepsizliktir.

ADALET VE ZULÜM

Adalet kelimesi Arapça adl (عدل) kökünden türetilmiş bir isimdir. Sözlükte hakkı gözetmek, hakka ve hakikate göre hüküm vermek, herkese kendi hakkı olanı vermek, hakkı olmayanı vermemek gibi anlamlarda kullanılmaktadır. Bir ahlak terimi olarak ise adalet, bireysel ve sosyal yapıda dirlik, düzen, hakkaniyet ve eşitlik esaslarına uygun şekilde davranmayı gerektiren bir hukuk ilkesidir. Adaletin zıddı ise zulümdür. Zulüm, zlm (ظلم) kökünden türetilmiş haksızlık, zorbalık, adaletsizlik, haddi aşmak, düşmanlık, azgınlık, asilik, haktan sapmak, hak edene hakkını vermemek veya hak etmeyene hak etmediğini verme, eza, cefa etmek gibi anlamlarda kullanılan bir isimdir.

Adalet, sadece senden olanları değil, senden olmayanları da kucaklayan bir kavramdır. Adaletin olmadığı yerde insan hayatına değer biçilmez. Adaletin küçültüldüğü yerlerde suçlular büyük olur. Adalet yerini bulursa yiğitliğe, kaba kuvvete gerek kalmaz. Hukuk her zaman üstündür. Kişi ne kadar yüksekte olursa olsun, hukuktan yüksekte olamaz. Descartes, dünyayı ayakta tutan tek şey adalettir, der. Hz. Ömer'e ait olduğu bilinen, adliye binalarımızın ve duruşma salonlarımızın duvarlarını süsleyen "Adalet mülkün temelidir." sözünde geçen "mülk" kelimesinin anlamı gayrimenkul veya bir taşınmaz değildir. Burada geçen mülk kelimesi devlet, ülke, iktidar, düzen, egemenlik gibi anlamlar için kullanılır.

Yeryüzünde barış ve huzurun sağlanması adaletin tesis edilmesine bağlıdır. Adaletin olmadığı yerde zulüm vardır. Toplumda birlik, beraberlik, barış, huzur ve güven ortamının yerini kaos ve terör alır. Böyle olunca milletler bölünür, devletler yıkılır, topraklar parçalanır.

Kanun önünde aşere-i mübeşşire ile bedevinin farkı yoktur

Hak ve adalet arasında doğrudan ilişki bir vardır. "Hak" adaletin ön şartı, adalet ise hakların gerçekleşmesinin neticesinde ortaya çıkan bir olgudur. Bir ülkede adaletin yerini bulması adil bir devlet yapısının olmasına, adil bir yöneticinin devletin başında bulunmasına, yargıçların kararlarında objektif, taraflar arasında önyargısız

davranmasına bağlıdır. Adil sistemlerde kanun önünde bir devlet başkanı ile sıradan bir vatandaş, komutan ile asker, amir ile memur, onurlu ile çaresiz hatta aşere-i mübeşşire ile bir bedevi arasında fark gözetilemez. Onun için adalette hamasete, kindarlığa, dindarlığa, kayırmacılığa ötekileştirmeye yer yoktur. “Kuvvete dayanan adalet aciz, adalet dayanan kuvvet zalimdir. Güçlülere af, zayıflara ceza adalet değil rezalettir.”

H. Ali Sıffin savaşı esnasında zırhını kaybeder. Savaş dönüşü zırhını bir Yahudi'nin elinde görür. Ve zırhın kendisine ait olduğunu söyler. Yahudi, zırhın kendisinin olduğunu iddia edince konu Kadı Şüreyh'e intikal eder. Kadı Şüreyh, H. Ali'ye zırhın sana ait olduğunu gösteren delilin var mı diye sorunca H. Ali (r.a) oğlu H. Hasan ile azatlı kölesi Kanber'i şahit olarak gösterir. Kadı Şüreyh, oğulun baba hakkındaki şahitliği makbul değildir, der. H. Ali, cennetlik olan bir kimsenin şehadetinin nasıl makbul olmaz. Ben H. Muhammed'den (s.a.v), “Hasan ve Hüseyin cennet ehlinin gençleridir.” buyurduğunu işittim, deyince; Kadı Şüreyh, kanunun kendisine çizdiği yoldan ayrılmaz ve H. Ali'den başka şahit getirmesini ister. Bu azametli adalet örneği karşısında şaşırarak Yahudi kendi kendine şöyle der. “Halife beni kendi kadısının huzuruna götürdü, halifenin kendi kadısı kendi aleyhine hükmetti, der ve “Ey Halife, zırh senin zırhındır.” der, kelime-i şehadet getirerek Müslüman olur.

Nitekim Cenabı Hak: “Allah size emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğütler veriyor. Şüphesiz Allah her şeyi işitmekte, her şeyi görmektedir (Nisâ suresi, 58).” buyurur. Ayette “emanetin ehline verilmesi” esnasında “insanlar arasında” tabirinin kullanılması da Müslim veya gayri Müslim, zengin veya fakir, akraba veya arkadaş, uzak veya yakın ayırımı yapılmadan adaletin yerine getirilmesi ve işin ehline verilmesi istenmiştir. “Eğer hükmedersen aralarında adaletle hükmet (Maide suresi, 42).” ayetinde gayrimüslimler kastedilmiştir. “Ben aranızda adaleti tatbik etmek

“Hakkı olana hakkını vermek adalet, aksini yapmak ise zulümdür.”

üzere emir olundum (Şura suresi, 15).” ayetinde de H. Muhammed'in (s.a.v) peygamber olarak gönderilmesinin sebebi, yeryüzünde adaletin tesis edilmesi olarak ifade edilmiştir.

Her eşitlik adalet değildir

Adalet kelimesi aynı zamanda Allah'ın isimlerindendir. Kur'an-ı Kerim ve hadislerde genellikle “düzen, denge,

denklik, eşitlik, gerçeğe uygun hüküm verme, doğru yolu izleme, takvaya yönelme, dürüstlük, tarafsızlık” gibi anlamlar ile de açıklanmıştır. Bazen eşitlik adalet sayılsa da, her eşitlik adalet değildir. Ancak adalet aynı zamanda eşitlik kavramını da içine alır. Az çalışan ile çok çalışanın, usta ile çırağın, bilen ile bilmeyenin, kolay işte çalışan ile riskli ve zor işte çalışanın maaşını eşitlemek her ne kadar eşitlik gibi görünse de böyle uygulanan eşitlik adaleti değil zulmü ifade eder. O hâlde hakkı olana hak ettiği kadar vermek adalet, hakkı olana vermemek veya hakkı olmayana hak etmediğini vermekte zulümdür. Bunu yapanlarda zalimdir.

“Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayasızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza alasınız diye size böyle öğüt veriyor (Nahl suresi, 90)” ayetinde geçen “adalet” ve “ihsan” kelimelerinin yan yana kullanılmasının da büyük hikmetleri vardır. İhsan; iyilikte bulunmak, her şeyi olması gerektiği gibi sapa sağlam yapmaktır. Adalet; insaflı olma, ihsan; özveride bulunmaktır. Adalet kişinin Allah'a ortak koşmaktan sakınması, ihsan; kişinin Allah'ı görmediği hâlde Allah'ı görür gibi ibadet etmesidir. Adalet, tevhid, ihsan, tevhitte samimiyettir. Adalet iyiliğe karşı iyilik, kötülüğe karşı kötülüktür. İhsan, iyiliğe daha fazlasıyla iyilikle karşılık vermek, kötülüğe ise daha azıyla mukabele etmektir (Ragıp El İsfahani).

“Kızım Fatıma’da olsa aynı uygulamayı yapardım.”

Her konu da olduğu gibi Peygamberimizin adalet konusundaki davranışı ve uygulamaları bizim için yol gösterici olmalıdır. Adaleti tatbik etmek zor olduğu gibi, kendi aile efradına ve yakınların tatbik etmek daha da zordur. Bir gün Kureyş kabilesinden, soylu bir aileden olan Mahzumiye kızı Fatıma adındaki bir kadının hırsızlık davası yüzünden Peygamber efendimizin huzuruna getirilir. Peygamberimiz derhal suçlunun infazına hükmedince Kureyşlilerin gönlü buna razı olmaz. Bunun için Peygamberimizin çok sevdiği Üsame Bin Zeyd aracı kılınarak infazdan vazgeçirilmek istenir. Üsame huzura çıkıp Peygamber (s.a.v)’a şefaata talebinde bulunduğunda Usame’nin Peygamberimize adaletten ayrılması teklifi ağır gelir. Peygamber (s.a.v) Usame’ye, “Ey Üsame, sen ben-den Allah’ın adaletinden sapmam için şefaata mı talep ediyorsun?” diye çıkışır. Sonra kalkıp cemaate şu hitabede bulunur. “Ey insanlar geçmiş milletlerin neden helak olduklarını biliyor musunuz? İçlerinden nüfuz sahibi birisi hırsızlık yapınca onu salıverip ceza vermezlerdi. Aralarında kimsesiz zayıf birisi hırsızlık yapınca da onu derhâl cezalandırırlardı. Allah’a yemin olsun! Muhammed’in kızı Fatıma da olsa aynı uygulamayı yapardım, buyurdu (Ebu Davud).” İşte Peygamberimizin adalet ve kul hakkı konusundaki hassasiyeti böyledir.

“Başkalarında duyduğunuz kin sizi adaletten ayırmazın.”

Suçlular devlet erkânı tarafından korunmaya başlandığı, adalet dağıtanların kararlarına müdahale edildiği zaman adalet yok olmaya, adaletin yerini zulüm almaya başlamış demektir. Üzülerek belirtelim ki ülkemizde ve İslam coğrafyasında adam kayırmaya

**“Doğruluk
emanettir.
Yalan
ihanettir”**

veya kendinden olmayanlardan intikam alamaya dayalı olarak suç ve ceza dengesinde ciddi anlamda sapmaların yaşandığı şüphe götürmez bir gerçektir. Hâlbuki dinimiz İslam, Müslimgayrimüslim herkese adaletli davranmayı emretmekte, başkalarına duyulan kin ve nefret sebebiyle bile adaletten sapılmaması konusunda ciddi uyarılarda bulunmaktadır. Bu konuda ayette: “Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutun, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Herhangi bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adaletsiz davranmaya itmesin. Adaletli olun. Bu, takvaya daha uygundur. Allah’tan korkun. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır (Maide suresi, 8).” buyurulmuştur. Ebu Hureyre (r.a) den riva-

yet edilen bir hadisi şerifte Peygamber (s.a.v) de “Kim ki Müslümanların bir işine yönetici tayin edilir de daha sonra kapılarını yoksulların, zayıfların, mazlumların ve diğer ihtiyaç sahiplerinin yüzüne kapatırsa Allah da o kimsenin en çok muhtaç olduğu bir anında rahmet kapılarını onun yüzüne kapatır.” uyarısında bulunmuştur.

Allah’a ve Peygamberine itaat ettiğim sürece bana itaat ediniz.

Hz. Ebubekir’in halife seçildiğinde yaptığı şu konuşma günümüz yöneticilerinin kulaklarına küpe olacak mahiyettedir. Hz. Ebubekir (r.a), Allah Teâlâ’ya hamd ve senadan sonra: “Ey insanlar! Sizin en hayırlınız olmadığım hâlde başınıza yönetici seçildim. Şayet iyilik üzerine olursam bana yardım ediniz. Eğer kötülük yaparsam beni doğrultunuz. Doğruluk emanettir. Yalan ihanettir. İçinizdeki zayıf kişiler, haklarını alana kadar benim yanımda kuvvetlidirler. İçinizdeki güçlü kimseler ise kendilerinden zayıfların hakkını alana kadar benim yanımda güçsüzdürler. Bir toplum Allah yolunda cihadı terk edecek olursa Allah onlara dünyada zillet verir. Toplumda zina (ve türleri) yaygın hâlde gelirse Allah o topluma bela ve musibeti yaygınlaştırır. Allah’a ve Peygamberine itaat ettiğim sürece bana itaat ediniz. Şayet Allah ve Peygamberine isyan edersem bana itaat etmeniz gerekmez. Kur’an ve Hz. Peygamber’in (s.a.v) adaletle yönetme konusundaki emir ve tavsiyelerini çok iyi kavramış olan Müslüman idare-

recilerin, tarih boyunca idare ettikleri toplumlarda adaleti tesisi etmek, Hakkın ve haklının yanında yer almak, zayıf ve çaresizleri korumak, haksızlara ve zalimlere karşı durmak onların en büyük şiarı olmuştur. Bu ilkelere sahip çıktıkları için başta asr-ısaadet dönemi olmak üzere adaletin hakkıyla tesis edildiği övgüyle anabileceğimiz dönemler mevcuttur.

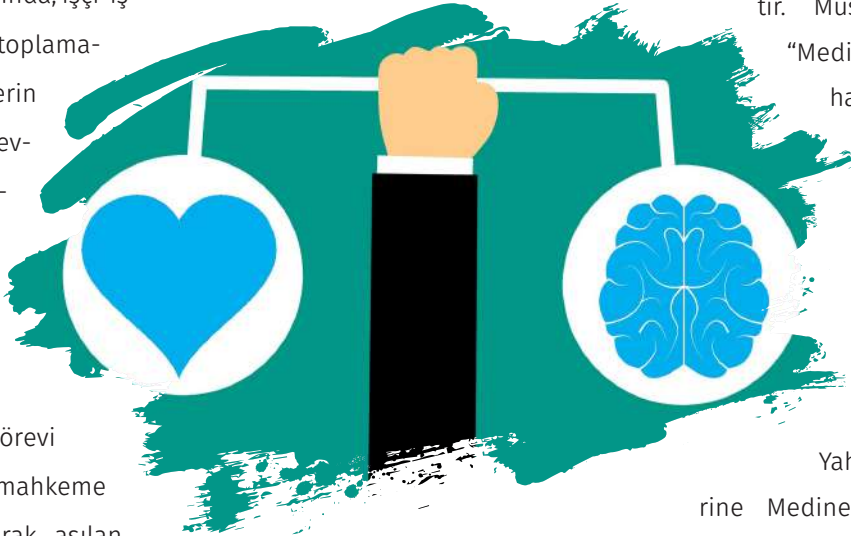
Mülk” ün alanı tüm kâinatı kapsayacak kadar geniştir

Adaletli olmayı sadece yöneticilere hasretmek doğru bir yaklaşım değildir. Evlerde, aile hayatında; okullarda, yönetici-öğretmen, öğretmen-öğrenci ve veli münasebetlerinde; ticarethanelerde müşteri satıcı arasında, işçi-işveren ilişkilerinde, vergi toplamasında ve toplanan vergilerin dağıtılmasında, kamu görevlilerinin maaş ve ücretlerinin belirlenmesine; halkın ikili ve çoklu ilişkilerinde adil olmak ve hakkaniyete uygun davranmak herkesin görevi ve sorumluluğudur. Zira mahkeme duvarlarına serlevha olarak asılan “Adalet mülkün temelidir.” sözünde geçen “mülk”ün alanı tüm kâinatı kapsayacak kadar geniştir. Adaletin toplumsal hayatın en temel ihtiyaçlarından birisi olduğu konusunda herkes hem fikirdir. Ancak adaletin bireysel, toplumsal ve kurumsal olarak yaşandığı, yaşatıldığı ve tevzi konusunda

herkesin aynı fikirde olduğunu söylemek mümkün değildir. İnancı ve dünya görüşü ne olursa olsun hiçbir kimsenin başkalarına haksızlık yapma hakkı yoktur. Çünkü adil olmak İslami bir haslet olduğu kadar aynı zamanda insani bir meziyettir. Zira mazlumun da zaliminde dini sorulmaz. Zulme uğrayan mazlum, zulmeden ise zalimdir. Mazlumun yanında yer almak, zalimin ve zalimlerin karşısında durmak da İslami ve insani bir görevimizdir.

“Ülkeler kılıçla alınır, ancak adaletle korunur.”

Bir memleketin yöneticisi müşrik bile olsa şayet adil ise o memleketin ayakta kalacağı, idarecisi Müslüman olduğu hâlde adaletten mah-

rum ise o memleketin çökmeye mahkûm olacağı ifade edilmiştir. Timurlenk: “Ülkeler kılıçla alınır, ancak adaletle korunur.” demiştir. Bu konudaki en büyük örneklerden birisi de Sasani hükümdarı Nuşirevan’dır. Nuşirevan Müslüman olmadığı hâlde adil uygulamalarıyla tarihte yerini alan bir hükümdardır. Bu yüzden Nuşirevan

Peygamberimiz’in (s.a.v) “Ben, adil sultan zamanında dünyaya geldim.” şeklinde övgüsüne mazhar olmuştur.

Hz. Ömer’in halifeliği döneminde Şam valisi olan ve Hz. Peygamber’in (s.a.v) arkadaşlarından Sad b. Ebi Vakkas (r.a), Şam’daki bir camiye genişletmek üzere caminin civarındaki arsaları kamulaştırır. Herkes arsasının bedelini alır ve arsasını camiye devreder. Ancak bir Yahudi, camiye bitişik olan arsasını satmak istemez. Vali arsasının değerini fazlasıyla verse de Yahudi vatandaş arsasının kamulaştırılmasına rıza göstermez. Bunun üzerine vali arsaya el koyar ve bedelini de adama gönderir. Arsasını kaybeden Yahudi, komşusu olan bir Müslüman’a kendisine zulmedilği yönünde derdini anlatır. Müslüman, Yahudi’ye

“Medine’ye git, orada halife Hz. Ömer vardır, derdini ona anlat. Ömer son derece adil bir halifedir. Elbette seni dinler ve sorununu çözer.” der.Şamlı

Yahudi tavsiye üzerine Medine’ye gider, halifeyi

sorar. Oradakiler bir hurma ağacının gölgesinde dinlenen halifeyi gösterirler, işte halife bu zattır, derler. Adam Hz. Ömer’in huzuruna gider ve yanına oturur, derdini anlatır. Hz. Ömer adamı dinler, sonra bulduğu bir deri veya kemik parçasının üzerine şu cümleyi yazar: “Bilesin ki ben Nuşirevan’dan daha az adil değilim.” Kısa ve öz

bir cümle. Yahudi bu yazıyı alıp ayrılır ama yolda giderken de kendi kendine “Şam’daki idarecilerin giyim, kuşam ve oturdukları yerdeki ihtişam ve debdebesine bakar, birde halifenin yamalı elbisesine ve mütevazı haline... Şam’dakiler şu mütevazı halifeyi ciddiye alırlar mı acaba, diye söylenir. Sonunda Şam’a varır. Sonuç alamayacağı zannederek mademki yorulup da oralara kadar gittim, bari halifenin şu yazdığı cümleyi valiye sunayım, der. Valinin huzuruna çıkar ve deri parçasını uzatır, Medine’deki halifenin size mesajıdır, der. Vali bu cümleyi okuyunca sapsarı kesilir, uzun müddet başını yerden kaldıramaz. Sonra endişe içinde başını kaldırıp arsanız size geri verilmiştir, der.

“Ateşe girenlerin lideri ve helâke uğrayanların öncüsü olursun.”

Değerli dostlar,

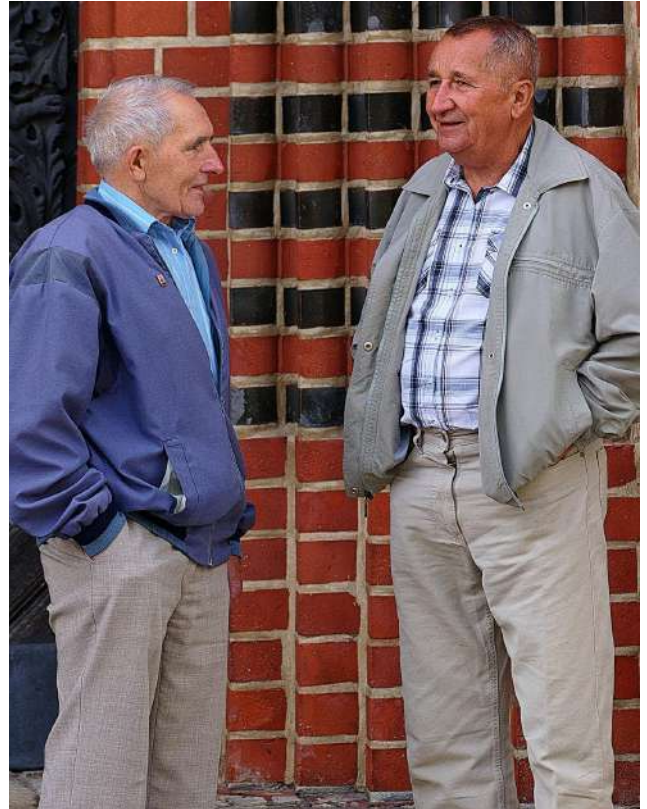
Hatiplerimiz hutbelerinde, vaizlerimiz kürsülerinde, yöneticilerimiz hitabelerinde geçmişte yaşanmış adalet ile ilgili mefahirlerimizi heya canla anlatırlar. Nedense kendileri adalet konusunda torunlarının gururla anlatılabilecekleri bir hikâye bırakmaktan ısrarla kaçınırlar. Tarihi geri çevirmek, asr-ı saadeti zamanımıza taşımak elbette mümkün değildir. Ancak asr-ı saadetteki ve İslam tahirindeki güzelliği zamanımıza taşımak mümkündür.

Ayette, “Ey iman edenler! Kendiniz, ebeveyniniz veya akrabanızın aleyhine de olsa adaletten asla ayrılmayın,

Allah için şahitlik eden kimseler olun. (İnsanlar) zengin olsunlar, yoksul olsunlar, Allah onlara sizden daha yakındır. Öyleyse siz, hislerinize uyup adaletten ayrılmayın. Eğer adaletten sapar veya üzerinize düşeni yapmaktan geri durursanız bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır Nisa suresi, 135).” buyurulurken Peygamberimiz (s.a.v)de konu ile ilgili “Şunu unutmayın! Zayıfın, hakkını kolaylıkla alamadığı bir millet, şerefli bir millet olmaz (Münziri).”, “Bana insanların en sevgilisi ve kıyamet gününde bana en yakın olanı, adaletle hükmeden idareciler. Kıyamet gününde bana insanların en sevimsizi ve en fazla azap çekecek olanları ise zalim yöneticilerdir.”, “Her şeyi ifsat edecek bir bela vardır, bu dinin afeti de kötü idarecilerdir (Camî’s Sağır, 475).”, “Kim bu ümmetin başına amir olarak geçtikten sonra adaletten şaşarsa Hz. Allah onu yüzüstü cehenneme atacaktır (Camî’s Sağır, 479).” buyurmuşlardır.

Yazımı şu kıssa ile tamamlıyorum. Halife Harun Reşid bir gün meşhur mutasavvıf Şakik-i Behî’yi görür ve kendisine bir tavsiyede bulun-

masını ister. Şakik (r.a) ona şöyle der: Sana gereken, üzerine farz olan şekliyle adaletli davranman ve adalet sahibi olmandır. Çünkü Allah (c.c), devlet başkanı olman dolayısıyla seni ilk önce adaletten hesaba çekecektir. Ey Müminlerin emiri! Yüce Allah seni, Hz. Ali’nin yerine oturttu ki ondan istediği gibi senden de ilim ve adalet ile amel etmeni ister. Bu söylenenleri yapmazsan ateşe girenlerin lideri ve helake uğrayanların öncüsü olursun (Gazzali). Rabbim cümlemizi hakkı hak bilip hakka ittiba eden, batılı batıl bilip batıldan ictinap eden ve adaletten ayrılmayan kullarından eylesin.

ÖĞRETMENLER VAKFI

" Güven Kapısı "

BİR HARF ÖĞRETENİN *
DUA EDEN BİR ELİN *
AÇIK BİR AMEL DEFTERİN *
BİR HAYIR KAPIN *
SIKINTILI ANLARINDA SIĞINAĞIN *
YOKSUL VE KİMSESİZ ÇOCUKLARA BİR KATKIN *
SENİ UNUTTURMAYACAK BİR ESERİN *
GELECEĞİN TEMİNATI BİR NESLİN *
Olsun İster misin?

Öğretmenler Vakfı
Nakdi Bağışlarınız İçin

Kuveyt Türk Balgat Şubesi
IBAN NO: TR 86 0020 5000
0087 8847 1000 01

Albaraka Balgat Şubesi
IBAN NO: TR 43 0020 3000
0814 8069 0000 01

SORUMLULUĞUNU YERİNE GETİREN İNSAN!

İnsan, hayatına katkı yapmaktan sorumludur. Bu katkıyı zaman, insan, mekân ve çevre olmak üzere dört unsurla gerçekleştirir. Zamanda “üretken” çalışmayı, insan unsurunda “başarılı” yönetimi, mekânda kurum “performans”ını hedefler. Bu birikimi çevresine kazandırarak “etkili” olur. Bu etkiyi sergilemek isteyen güçlü insanların ajandasında şunlar vardır: Kaynak ve donanım insandadır. Zaman ayrıldığına sürece herkesle çalışmak mümkündür. Birlikte çalışmak için aynı mekânda olma zorunluluğu yoktur!

Sorumluluğunu alan insan, net bir hedefpeşinde koşar. Bu hedef için planlama yaparak hayatında yapacak yaratıcı şeyler bulur. Çünkü plan, “hedeflerin (neyi başarmak istediğiniz) ve eylemlerin (ona nasıl ulaşacağınız) kombinasyonundan başka bir şey değildir!” Plan yapan sorumluluk sahibi herkes, ne yapmak istediğini önceden düşündüğü için daha etkili olur. Hedeflere ulaşmak için tamamlaması gereken adımları netleştirir. Böylelikle becerilerini geliştirecek işlere koyulur. Geriye bakarak kendini eleştirir, ileriye bakarak hedefini geliştirir.

Sorumlu insanlar sadece becerileriyle değil, etkin kararlar alarak da kapasite üretir. Bu süreçte sorunu anlama, tanımlama, tasnif ve buna uygun eylemlerle olumlu sonuçlar üretir. İstisare ile kazandığı birikimi, iletişime zenginlik katan yöntemlerle zenginleştirir. Korkunun bir

tepki, cesaretin bir karar, kararın da bilinçli eylemler bütünü olduğunu bilir. Bu bilinçle; çok fazla karar almaz, fark oluşturan kararlar alır! Oluşan bilinçli eylemler “yönetim geliştirme” ile becerilere, “yönetici geliştirme” ile gönüllüye odaklanır ve hizmet ortamı sunar.

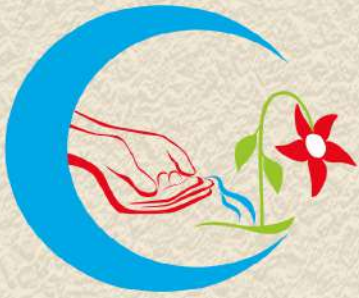
“Zor zamanlar güçlü insanlar çıkarır. Güçlü insanlar iyi zamanlar yaşatır. İyi zamanlar zayıf insanlar getirir. Zayıf insanlar zor zamanlara yol açar!” Bu döngünün sonundayız, zor zamanlardayız, o hâlde güçlü insanların çıkmasına hazırlanalım. Çünkü, yaşadığımız sorunların derinliklerine indiğinizde ne istediğini bilmeyenlerin eliyle gerçekleştiği, çözümün ise sadece ne istediğini bilenlerce sağlandığı görülecektir.

Her şey, anın sorumluluğunu yerine getiren bir insanla başlar ve insanla çalışmak her zaman kazandırır. Yöntemi ise “birikimden senteze” yolculuktur. Bu yolculukta hem inovasyon hem de motivasyon kazandıran tek şey sorumluluk almaktır. Sorumluluk, birlikte çalıştığı insanlara kolaylaştırıcı ve müjdeleyici yöntemle yaklaşarak yeni süreçlere kapı aralar. Sıradan insanların olağanüstü şeyler yapmasına imkân tanır. Sürekli değerlendiren ve geliştiren uygulamalarla güven tazeler. Kaynak geliştirme ve katılımcılık becerisiyle en güzel yönetişimi sergiler. Örgütsel zekâ, tasarım ve teknoloji yönetimi gibi dinamik yetenekleri geliştirir. Hayatın değerini ortaya çıkaran en değerli çalışma budur.

Bir Yetime de
“SİZ”

Sahip Çıkın

CANSUYU

Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

    / cansuyuderneği

www.cansuyu.org.tr

444 66 39

MEHDİ, DECCAL, KIYAMET

Mehdi, insanları Allah yoluna, yani hidayete sevk eden, iyiliği temsil eden; Deccal de çok aldatıcı, hilekar, insanları kötülüğe sevkeden, kötülüğü temsil eden kişi demektir.

Kuran ve Sünnet'le meşgul olan bazı kişiler, kıyamete yaklaşıldığı zamanların birinde insanları sapıtmaya çalışan bir Deccal'in çıkacağını; bunun karşısında da insanları etrafına toparlayarak Allah'ın indirmiş olduğu Kuran hükümlerine uymaya sevkedecek ve Deccal ile cihad edecek bir Mehdi'nin geleceğinin işaretlerini ortaya koymaya çalışmışlardır.

Deccal ve Mehdi'nin geliş zamanı belli değildir. İyi niyetli olarak bu işlerle uğraşanlar kesin bir tarih verememektedirler. Buna rağmen tarihe göz attığımızda, her devirde birçok kişi kendisinin Mehdi, falancanın da Deccal olduğunu iddia edegelmiştir. Günümüzde de Mehdi olduğunu iddia eden birçok kişi vardır. Bu iddiaların doğru olup olmadığı ayrı bir konudur. Bizim bu konuda bir sözümüz yoktur. Bu konuyu hiç de ilgi alanımıza almadık. Lakin kendinin bu konuda en bilgili ve yetkili olduğunu iddia eden bazı kişilerin, yatıp kalkıp Mehdi ile meşgul olmalarına, adeta her sabah insanları yeniden gözden geçirip Mehdi yoklamaları yapmalarına; geldi, geliyor, yarın gelecek, öbür gün gelecek, beklentisi oluşturmalarına şaşıyoruz.

Bundan daha şaşırtıcısı da vardır:

Bu kişilerin ağzına bakan birçok Müslüman da sanıyor ki bütün kötülüklerle, Deccal ve deccaliyetle mücadele ve cihad edecek olan Mehdi'dir. Kendileri "Bugün gelecek, yarın gelecek, öbür gün gelecek, bizi etrafına toplayacak, beraberce Deccal ile ve deccaliyetle mücadele ve cihad edeceğiz. Hele bekleyelim Mehdi gelsin" anlayışı ile sırtüstü yatıp beklemektedirler. Böylece tembelliklerinin bahanesini de haşa Cenabı Allah'a yükleme eğilimi içindedirler. Öyle ya Allah Mehdi'yi göndermiş olsaydı, bu Müslüman koşarak ona tabi olacak ve Deccal ile mücadele ve cihad edecekti, göndermedi ki ağız tadı ile cihad etsin!

Yine bazı ilim ve fikir adamları ise Müslümanların İmamı Kebir'e uyup biat etmeleri, onun etrafında toplanıp cihad etmeleri gerektiğini ifade etmektedirler. Hemen arkasından da İmamı Kebir'in vasıflarını bir bir sayıp dökmektedirler ki okuyan veya dinleyen bazı Müslümanlar apışıp kalmaktadır. Şöyle şöyle ilim sahibi olacak, şöyle şöyle amel sahibi olacak, şöyle şöyle feraset sahibi olacak, başka vasıfları da bulunacak!

Abovvv! Böyle bir adam nereden bulunacak? Müslüman sağına bakıyor, soluna bakıyor, böyle vasıfta bir adam yok. "O halde benim bu şartlarda biat ve itaat göre-

vim olamaz, çünkü biat edeceğim vasıfta bir adam yok!" diyerek yan gelip yatıyor.

Şaşmamak elde değil, bu nasıl bir uyuşukluk? Bu nasıl bir anlayış?

Mehdi gelmezse ya da İmamı Kebir vasıflarında biri bulunmazsa biat, itaat ve cihadfarziyeti üstümüzden kalkıyor mu? Kim bizi bu hale getirdi? Allah aşkına! Bizlerin hayatı sınırlı değil mi? Biat, itaat ve cihad farzından borçlu olarak Allah'ın huzuruna çıkmak ne demektir hiç düşünmez miyiz?

En yeni ve en rezil Haçlı seferlerini 20 yıldır sürdürenler, milyonlarca Müslüman'ı katledenler, tecavüz edenler, yakıp yıkanlar, birbirlerini boğazlayacak şekilde fitne tezgahları kuranlar, bunların işbirlikçileri elleri kanlı olarak halen bu cinayet ve tertiplerine devam etmiyorlar mı? Bunlardan daha alçak deccal mi bekliyoruz? Bunlarla cihad etmek için alnında Mehdi yazan veya İmamı Kebir vasıfları bulunan kişileri mi bekliyoruz? Şu anda alevler arasında Müslüman kardeşlerimiz yanıyor! Onlar "biz" demek değil midir? Bu ne gaflet, Bu ne tembellik, Bu ne ahmaklık?

Ey Müslüman! Ey Milli Görüşçü!

Senin içinde hiç mi "Mehdi" yok? Seni harekete geçiremiyorsa içindeki "Mehdi"yi kontrol et.

Biat ve itaati yeni mi duydun?

14 asır uygulanmış olan ve Milli Görüş'ün 53 yıldır uygulayıp dile getirdiklerini hiç mi duymadın? Biatı ve itaati yeni mi öğreneceksin? Erbakan Hocamız ömrünü bununla tüketmedi mi? Biat, itaat, teşkilat, cihat, gayret, basiret...

Bunları yeni mi duyuyorsun?

Elleri Müslüman kanı ile boyanmış bulunan deccalleri teşhis edemiyor musun? Deccallerin işbirlikçilerini, yardımcılarını, destekçilerini ve onları sana "Mehdi" olarak yutturmaya kalan sözde ilim adamlarını teşhis edemiyor musun?

Büyüledin mi Müslüman, büyüledin mi?

ABD'si, NATO'su, Avrupa'sı, Rusya'sı, Çin'i, Maçin'i ancak birer deccaldır. Anlayamıyor musun?

Müslüman!

Deccalleri tanı! Deccallerin yardımcılarını teşhis et! "Ne yapıp edip deccalle beraber olacağım" diye yırtınanları gör!

İçindeki Mehdi'yi harekete geçir!

Biat, itaat, cihat görevini hatırla! Cihadını dirilt! Aldanmışlığını bitir!

Yaşanabilir bir Türkiye, Yeniden Büyük Türkiye, Yeni bir Dünya, İslam Birliği ideallerini unutma!

Alevlerin arasına düştüğümüzde bunları hatırlamanın bize hiç bir faydası olmayacak, iyi bil!

Kaide ve kuralı ile cihadı diriltmedikçe, İslam Birliği'ni kurmadıkça, sosyal hayatımızda da Allah'ın hoşuna gidecek

amelleri işlemeye başladıkça kurtuluşumuz asla mümkün değil!

Yattığın yerden seni harekete geçirecek bir "Mehdi" veya biat ve itaat edeceğin bir "İmamı Kebir" bulamazsın!

Kalk ayağa!

Alevlerin içine yatarak gitmek değil, tüm deccallere karşı Müslüman gibi cihad ederek mücadele etmek görevimizdir!

Unutma!

Bir de kıyamet bugün kopacak, yarın kopacak, diye seni oyalayanlar var. "Nasılsa kıyamet geldi, mücadeleye ne gerek var ki" kanaati oluşturup seni mücadeleden alıkoymaya çalışanlar var. Kardeşim, kıyametin ne zaman kopacağı ile meşgul olup mücadele etme görevini unutma! Ne zaman kopacaksa kopacak ama iyi bil ki senin kıyametin ölümünle kopmuş olacak, o da çok yakın.

Yatmanın, tembelliğin zamanı mı?

Kalk ayağa, görev başına!

KIYAMETİN YAKINI!..

**"Nene gerek, ne zaman kopacağı;
Ölümün yakın, al sana kıyamet!
Boşuna vermedi, kolu bacağı,
Müslüman kalk, Allah için kıyam et!.."**

İYİ OKUL

Velilerin ve öğrencilerin aklında hep bu soru. İyi okul hangisi? İyi okul nerede? İyi okul bulabilecek miyim? Acaba iyi okul denince aklımıza ne geliyor.

Okul aslında dört duvar. Okulu istenen ya da istenmeyen yer haline getiren bireylerdir.

İyi okul; öğrencileri başarılı, üniversite veya liselere geçiş sınavını kazanmış, sosyal ve kültürel etkinliklerde aktif rol alan, öz güveni yüksek, hedefi olan ve hedefine inanan, disiplinli, uyumlu, mutlu öğrencilerin olduğu; velilerinin okulu ve eğitimi maddi manevi desteklediği; eğitim kadrosunun tam olduğu, öğretmen ve idarecilerinin kendilerini sürekli geliştirdiği, dönüştürdüğü ve değiştirdiği, birbirlerine ve öğrencilerine karşı güler yüzlü davrandığı yer olarak tanımlanabilir.

Okulun iyi olma halini kim sağlayacak? Okul müdürü, öğretmen, öğrenci, veli, okul personeli, okulun sosyal çevresi bir çırpıda sayılacaklar.

Okulu dört duvardan ayırıp iyi okul haline getirmek için, ilgili paydaşların birlikte uyum içinde çalışıp çalışmadıklarına bakmak gerekiyor. İyi okul arayan veliler, öğrenciler ve öğretmenler, üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getiriyorlar mı? Yoksa herkes hak ararken sorumlulukları başkasından mı bekliyor. İyi okul olmak için ilgili paydaşlarından biri veya daha fazlası sorumluluklarını yerine getirmez veya getiremezse okulun iyi okul olma hali sekteye uğrayacaktır.

Okulun iyi olma haline ilgili paydaşların hepsinin iyi niyet ve çaba ile yapabilecekleri var. Bu yapılabilecekler konusunda kendimize şu soruyu soralım: "Sıfır ile yüz arasında bir skalada kendi yerimiz nedir?" 75 ve üzeri bir yerde isek okulumuz iyi okul olacaktır.

Velilerin yapabileceklerini yapmalarına engel olan bir önyargı, inanç var. O da "Benim çocuğum iyi, arkadaşları kötü" bu önyargı/inanç velilerin ve dolayısı ile öğrencilerin sorumluluklarını yerine getirmesini engelliyor. Gerçekten bizim çocuğumuz iyi, arkadaşları mı kötü? İğneyi kendimize hiç batırdık mı? Savunmada kalan, iyi olduğuna inanan öğrenci ve veli sorumluluklarını yapmakta zorlanıyor. Okulunun iyi olma haline katkı veremiyor.

Çevremizde bizlerinde onaylamadığı birçok olay, kişi ve davranış var. Bunlara bakıp onların peşinden mi gidiyoruz, kendi hedeflerimizin peşinden mi gidiyoruz? Ne istediğimizi nereye gittiğimizi biliyorsak bu hedefi gerçekleştirmek için göstereceğimiz çabayı kim ya da kimler engelleyebilir?

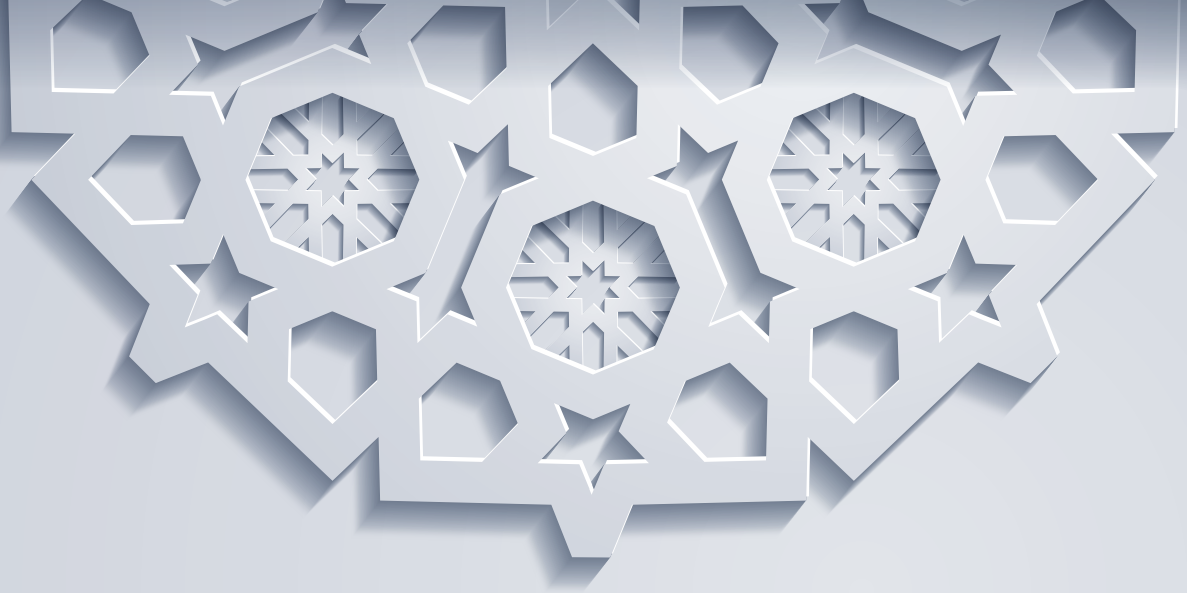
Velilerin ve öğrencilerin aklında okullarda her şeyin yasak olduğu, katı bir disiplin anlayışının uygulandığı, onun içinde öğrencilerin okulu sevmediği inancı var.

Disiplin yasak demek değil, disiplin; hedefi olan, hedefi gerçekleştirmek için ilkeleri olan bireylerin yaşam biçimidir. Bu yaşam biçimi neyi, nerede, ne zaman, nasıl, ne kadar yapması gerektiğini içerir. Bu içerikte öğrenci oyun, eğlence, ders, uyku, okul, sosyal medya, spor gibi aktiviteleri bir plan dahilinde yapar. Okul kurallarına uyar, okula ve derse hazırlıklı gelir, okula devamsızlık yapmaz, öğretmeni aktif dinler, anlamadığını sorar. Bilmediğini araştırır. Ders araç gereçlerini yanında bulundurur.

Peki, iyi okul arayan bizler yukarıda sıralanan faaliyetleri sıfırla yüz arasında bir skalada değerlendirsek kaç alırız. Aldığımız not 75 ve üzerinde mi, yoksa altında mı? Cevabımız 75 ve üzerinde ise sorun yok siz iyi bir okuldasınız demektir. Cevabınız hayır ise siz hangi okula giderseniz gidin, daha az iyi bir okuldasınız demektir. O zaman kendi kendinize bir değerlendirme yapıp iyi okul arayışında yapmanız gerekenleri belirleyip, şikayetçi olmadan özeleştirilerek yapılabilecekleri belirleyip, ilgili paydaşlarla uyum ve işbirliği içinde yapılacakları yaparsak; önce bizler iyi, sonra gittiğimiz okul iyi ve ülkeyi olacak, en sonunda da gelecek iyi olacaktır.

Sonuç: okulu başarı ile bitirmiş, özgüveni yüksek, sosyal, girişken, ne aradığını bilen, gönlünden geçen proje Anadolu lisesini veya üniversiteyi kazanmış mutlu bireyler, aileler, öğretmenler ve ülke...

"BAŞKASININ YAPABİLECEĞİ HER ŞEYİ YAPABİLİRSİN SADECE SEN DAHA İYİSİNİ YAP." (Romanya'da bir lisenin sınıf panosundan alıntı.) ("YOU CAN DO ANYTHING ANYBODY ELSE CAN DO ONLY YOU DO IT BETTER")

Kur'an'dan

Allah'a ve âhiret gününe iman eden bir topluluğun, Allah'a ve peygamberine düşmanlık eden kimselere 'babaları, oğulları, kardeşleri yahut diğer akrabaları da olsa' sevgiyle bağlandıklarını göremezsin. İşte Allah bu müminlerin kalplerine imanı nakşetmiş ve onları katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları 'orada ebedî kalmak üzere' altından ırmaklar akan cennetlere yerleştirecektir. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah'tan yanadırlar; iyi bilinmeli ki kurtuluşa erecek olanlar da Allah'tan yana olanlardır!

Mücadele - 22

AVRUPAYI NASIL GÖRDÜM

Çocukluğumuzdan bize anlatılan tozpembe“Avrupa görme” rüyasını görebildik! “Çok okuyan mı bilir çok gezen mi bilir?” sorusu zaman zaman sorulur farklı ortamlarda, birçok kez bana da sorulmuştur bu soru. Bana göre; okuduğunu yerinde gören daha çok bilir. Çocukluğumuzdan beri okuduğumuz kitaplardan, katıldığımız seminer ve derslerden, kimi zaman da TV filmlerinden ve belgesellerden hep Avrupa’yı öğrenirdik. Avrupa’nın yaşam biçimi, sanayi devrimi, hukuk, sanat ve sosyal hayat gibi özellikle de sanat camiasındaki bazı kesimin, Avrupa yaşam tarzını benimseyip onunla övündüğünü görmüştük.

Önceleri Ortadoğu’ya, Arabistan’a ve Kıbrıs’a çeşitli seyahatlerim olmuştu. Geçtiğimiz kış aylarında bir vesileyle Almanya’da bazı çalışmalara katılmak üzere, bir grup arkadaşla hazırlandık. Açıkçası heyecanlı değildim ama oraları yerinde görmek için merakım da yok değildi. Kuzeybatı Avrupa’ya seyahate başladık, İstanbul’dan Hollanda’nın başkenti Amsterdam’a uçtuk. Hollanda’nın belirli yerlerini gezdikten sonra da Almanya’ya doğru yol aldık ama Hollanda’da gördüklerimi, izlenimlerimi öncelikle paylaşmak istiyorum. Denizin karaya çevril-

diği, tarımda rekor kıran şehrin kazıklar üzerine oturduğu Hollanda’nın Amsterdam şehri çok hareketli, özellikle bisikletin yaygın kullanılması çok dikkatimi çekti. Şehirlerin pırıl pırıl olması trafik kurallarının oturtulması kanunlarla sağlanmıştır. Tarihi mekânlar, köprüler, turizmin en çok dikkati çeken özellikleri arasında yer almaktadır.

Hollanda, yaşam olarak bizlere Akdeniz’in kültürünü çağrıştırmakta, tarım ve hayvancılık açısından dünyanın en ünlü ülkelerindendir. Özellikle teknolojinin tarımda kullanılması ve bu açıdan da ürünler elde etmesi oldukça etkilidir. Dikkat çeken bir başka özelliği de ülkenin kendilerine göre özgürlüklerin uygulandığı alan olarak; eşcinsel evliliklerin ilk defa burada yasal olması ve uyuşturucu madde kullanımının devlet kontrolünde serbest olmasıydı. Ayrıca Amsterdam şehrinin meydanında tarihi eserler ve hayatın canlılığını gördük, özellikle de seyahat tarihimizin yılbaşına yakın olmasından dolayı şehrin her tarafı ve çam ağaçlarının ışıklarla süslenmesi dikkatimi celp etti.

Hollanda’daki ikinci durağım Volendam şehriydi. Bu şehirdeki

mimari yapı gerçekten beni kendine hayran bıraktı. Sanki Cennet’in yapay tasviri olan, ırmaklar üzerindeki evlerin yapı planları Kur’an-ı Kerim’den alınmış. Bundan dolayıdır ki, tek katlı çatılı evler ve ırmaklar üzerinde olan bu manzaralar dikkatimi oldukça çekti. Yine, hem temiz hem de düzenli ve evlerin içini de görecek şekilde perdelerin açık olması bu şehri daha çok sevmemi sağladı. Denizin karaya çevrilmesi berrak temiz suların görünmesi ve kilise çanları çalması en çok dikkatimi çeken noktalar arasındaydı.

Voledam gezisinden sonra, Hollanda’daki üçüncü durağımız olan Zaandam şehrine geçtik. Burada en çok yel değirmenleri dikkatimizi çekti. Adeta su kanallarıyla donatılan bu şehirde, su kanallarındaki ördekler, çiftlikteki inekler, çevredeki hayvanlar en çok ilgimizi çeken detaylar oldu. Bu şehirde gördüklerimiz arasında; dünyaca ünlü olan Hollanda peynirlerini yerinde gördük ve peynir çeşitlerinin yapılışını anlatan fabrika yetkilileri de Hollanda peynirinin çok iddialı olduğunu vurguladılar. Değerli okuyucularım!Kısacası, Hollanda’da kurallar yaşamın mükemmel sürdürülmesine vesile oluyor ve bu harikalar ülkesinde belli bir süre kaldıktan sonra Avrupa

Birliğı'nin başkenti Belçika'ya doğru yol alıyoruz.

Avrupa'da bir ülkeden bir diğer ülkeye giderken kapı sınırlarının olmaması, vize sorununun bulunmaması ilk önce bize biraz tuhaf geliyor. Bizim ülkeler gibi yerlerde; sınırların mayın, elektrik telleri veya beton duvarlarla örülü olduğunu gördükten sonra Avrupa'daki hayali devlet sınırlarının olması elbette tuhaf olacaktır. Yoldaki petrolerle araç sahiplerinin kendisinin arabaya yakıt dolum işini yapması, herhangi bir çalışanın olmaması ayrıca dikkatimi çekti.

Belçika'da önce Brugge şehrine uğradık. Ortaçağ'dan kalma gotik mimarisi ile dikkatleri üstüne çeken şirin bir film setini andıran bu şehir, aynı zamanda kiliseler ve kültür merkezlerinin yoğun olduğu bir yerdir. Dünyanın ikinci büyük Meryem Kilisesi, kilise etrafındaki nehirler, nehirlerden geçen kayıklar, parklardaki ışıklandırmalar, faytonlar, herkesin köpek beslenmesi, çikolatalar, burada oldukça kendini sergilemektedir. Brugge şehrini yeterince dolaştıktan sonra da Belçika başkenti Brüksel'e geçtik. Brüksel Meydanı, meydanın etrafını saran saraylar, kiliseler ve dantela gibi işlenmiş heykeller tüm dikkatleri üstüne çekmekteydi.

Özellikle de burada geceleri lazer ışık dans gösterisi hem turizmin çekim noktası hem de yoğun ilgi toplamakta. Bronz madeninden yapılan İşeyen Çocuk Heykeli, inanışa göre belediyenin büyük yangınını söndüren kişi olarak kabul edilir. Belçikalılar savaşlarda ülkesini koruyan mimari dokusuna zarar verilmesin diye, kendilerini feda edercesine sahiplenmiştir.

Hollanda gibi Belçika'da da kurallar oturmuş, şehirler temiz ve bisiklet kültürü burada da yaygındır ama Hollanda, Belçika ve Almanya'da insan ilişkilerinin son derece soğuk olduğunu, muhabbetin olmadığını ve kurallarla robotik bir hayat sürdürüldüğünü görebildik.

Belçika gezisinden sonra bu sefer İstikamet Almanya Köln şehri oldu. Köln'de insanlar biraz daha kalabalık gibi duruyorlardı. Burada daha meydanadaki kilise, kilisenin etrafındaki hareketlilik en çok dikkatimizi çeken ilk izlenim oldu. Özellikle Aşıkler Nehri, anahtar küpelerinin yaygın olması batıl inancın burada da kendini koruduğunu görebildik. Sokak sanatçıları, barlar, AVM'ler oldukça göze çarpan yerler oldu. Köln'den sonra Dortmund'a doğru ilerledik, yoldaki hobi bahçeleri ilgimi celp etti. Borussia Dortmund stadı ve statta kulübe ait olan ürünlerin satılması hem turistlerin hem de yerlilerin buraya gelmesini sağlamaktadır. Özellikle burada Sanayi Devrimi'nden kalan kömür/demir fabrikası kalıntıları oldukça ilgi çekiyordu.

Almanya'nın teknolojik açıdan ilerlemesi de sanayi hamlelerinin yaptığını gösteren bir örnektir. Bu fabrika kalıntıları, burası da aynı zamanda açık hava müzesi görünümünde, gelen yerli ve yabancı turistler titizlikle buraları gezip inceliyor ve fikir sahibi oluyorlar. Dortmund şehrinden sonraki durağımız Duisburg şehri oldu. Duisburg şehrinde nehirler, kiliseler mevcutta Christmas Bayramı'na denk geldiğimizden dolayı buralarda ve tüm Avrupa'da bayram ilan edilmişti. Esnaf kapalı, aileler kendi aralarında görüşmeler yapıyor, bayramlaşıyorlardı ve hediyeleşiyorlardı.

Düsseldorf şehrinde en çok nehirler etrafındaki kafeler ve AVM'ler dikkat çekti. sokaklarda sokak sanatçıları ve sanatçılara yapılan bahşişler sanata olan değer ve saygıyı gösteriyordu. Havalarda soğuk, kafelerde elektronik sobalar çalışıyor, insanlar buralarda zaman geçiriyordu. Gezi programı arasında sevgili öğrencim Mehmet Cengiz'in evine de bir gece misafir olabildim. O da krefut şehrinde yaşıyordu ve daha sonra buraya bir tren yolculuğu daha gerçekleştirdim.

Almanya'da ve Avrupa'da demir ağırlı oldukça hareketli ve çalışıyor durumda

ancak gezdiğim 3 ülkede de her gittiğimiz yerde esnaf, muhakkak covid aşısı olup olmadığını, bunun belgesini soruyordu. Değerli arkadaşlar! Avrupa'da benim en çok izlediğim şey ise merhametin, sevginin, yardımlaşmanın olmayıştı. Tamamen kurallar doğrultusunda sistematik bir hayat biçimi oturtulmuş, kanunlardan ve kurallardan taviz verme işi cezai yaptırımın anında uygulanması, vatandaşları gündelik yaşam konusunda çok güzel düzene koymuştur. Bir diğer şey ise yaşam kalitesi, özellikle bisikletin kadın, çocuk, yaşlı, genç demeden herkes tarafından kullanılması; halkı spora kendiliğinden sevk etmiş bulunmaktaydı. Zaman zaman videolar çektim, bazen okuyucularımız ya da takipçileriniz buralardaki yemekleri de soruyordu bana, gittiğimiz zaman zarfı içinde yemeklerimizi Türk lokantalarından elde ediyorduk. Kaldığımız otellerde, kahvaltıda domuz eti ve domuz yağlı ürünlerinin varlığını özellikle soruyorduk, oradaki görevliler de bunu bize belirtiyorlardı.

Bir sanat tarihçisi olarak buraları görmem, sanat tarihi derslerimde aldığım Romen, gotik, barok, rokoko gibi Rönesans dönemlerine ait yapıtları yerinde görmemisağladı. Yurtdışı gezimde önemli bir şey de dilin olmazsa olmazıydı. Bir dil bilersen yurtdışında o kadar işe yarıyor ki İngilizce çat pat konuşmamız bile birkaç esnafla anlaşmamızı sağladı. Bu nedenle İngilizcemizi geliştirmek adına en yakın zamanda bir dil kursuna yazılacağım. Umarım bundan sonraki yurtdışı gezilerimde her hangi bir tercümana gerek duymadan iletişim kurabilmemiz lazım. Sizler de eğer yurt dışına seyahate çıkacak olursanız, muhakkak önceden gideceğiniz yerin özellikleri hakkında araştırma yapınız ona göre tedbirinizi alınız. Avrupa'yı bilmek için geziniz, Avrupa'nın yaşamını benimsemeyiniz.

ÖĞRETMENLERE VERİLEN YENİ ROL; “TAŞERON EBEVEYNLİK”

Eğitim, her toplumun varlığını devam ettirmek için kullandığı temel sistemdir. Toplum bu sistemi, başlangıçta aile kurumu ile daha sonrasında da okul aracılığıyla gerçekleştirir. Aile, toplumun en küçük ve belki de en değerli sistemidir. Aile, çocukların ilk okuludur. Çocukların büyümesiyle birlikte aile bu rolünü okula devreder. Her çocuk, okula başlayana kadar sadece ailesinin çocuğudur; ancak okula başladıktan sonra artık “toplumun çocuğu” olmaya başlar. Bu yönüyle aile ve okul birbirini bütünleyen sistemlerdir. Ancak ne var ki evrendeki her şey gibi aile ve okul sistemleri de değişime uğrarlar, uğramak zorundadırlar.

Evrenin düzeni, değişim ile kaimdir. Zerreden küreye her şey, her an bir değişim içerisinde. Her değişim bir oluşum demektir. Dolayısıyla değişime uğrayan her ne olursa olsun “eskisi” değildir. Değişimin temel objesi aslında insandır. Kâinata aklı/düşünceleriyle hareket eden tek varlık olarak insanoğlu; biyolojik ve sosyolojik olarak çoğu zaman farkında olmasa da her an bir değişim geçirmektedir. İnsan değişince meydana getirdiği tüm sistemler de değişime uğramaktadır. Bu sebeple aile ve eğitim sis-

temi, değişimin en belirgin halleriyle ortaya çıktığı sosyal kurumlardır. Sanayi devrimiyle ortaya çıkan yeni devlet/toplum sistemleri için ideal insan/işgücü üretimi temel alınarak zorunlu hale getirilmeye çalışılan eğitim/okul; her ülkenin/toplumun diğer ihtiyaçları da baz alınarak o gün bugündür değişime uğra(tıl)maktadır.

Değişen eğitim sistemleri, işgücü potansiyelini, değer yargılarını ve tüm toplumlarda aile sistemini de değişime zorlamaktadır. Aslında aile sisteminin meğitim sistemini değiştirdiği yoksa eğitim sisteminin meğitim sistemini değiştirdiği konusu bir muamma olarak karşımızda durmaktadır. Hangisinin hangisini değiştirdiği derin araştırmalara konu olarak devam etse de günümüzde reel hayatta aile kavramı, artık geri dönülemez bir biçimde değişime uğramıştır. Son 50 yılda genel anlamda yapısal olarak değişime uğrayan aile yapımız, artık temel anlayış olarak bile değişmiştir. Aileler artık daha küçük boyutta -anne/baba, bir veya 2 çocuk- şeklinde tezahür etmektedir. Hatta hızla artan boşanmalar nedeniyle “Çocuklu bekar anne ve babaların” sayısı azımsanmayacak kadar artış göstermektedir.

Günümüz koşullarında özellikle ekonomik sebeplerden dolayı anne ve babalar çalışmak durumundalar. Ebeveynlerin çalışmak zorunda olmaları aile için bir nebze ekonomik rahatlık(!) sağlasa da gelecek nesiller için yaşamsal sıkıntılara da sebebiyet verebilmektedir. Her şeyden önce çocuk(lar)la birlikte geçirilmesi gereken nitelikli zamanlar ortadan kalkmış oluyor. Ebeveynler yoğun çalıştığı için “çocuklar” tam gün okullarda veya okul sonrası zamanlarında “okulumsu” kurumlarda kalmak zorundalar. Ayrıca çocuklar özellikle büyük şehirlerde gün içinde uzun süre servis kullanmak zorunda kalıyorlar.

Tüm fiziki sıkıntıların yanı sıra eğitim sistemimiz için en büyük problem; “Genel kitlenin eğitime ve eğitimcilere” bakış açısının gittikçe olumsuzluğa/değersizliğe doğru evrilen değişmesidir. Bugün artık öğrettiği bir harf için “Kırk yıl kölesi” olunan öğretmenlik kalmadı. “Atının ayağından sıçrayan çamurun, bir ziynet” olarak sultanlar nezdinde kabul gördüğü öğretmenlik bitti. “Hocamın yaptığı hizmet, bin ordudan daha hayırlıdır.” diyen Sultan Melikşah’ın nazarındaki öğretmenlik de yok. Artık “Eti de kemiği de” teslim edilen hiç kimse yok!

Bugün artık “Biz yaşamadık, çocuklarımız yaşasın” ilkesiyle(!) hareket edilen bir çağdayız. En kısık öğretmen sesinden bile “psikolojisi” bozulan; oynadıkları oyunların nerdeyse tamamında “Adam öldürdükçe, ağaç kestikçe, hayvan telef ettikçe” level atlayan, derste “Tiktok” videosu çeken, sosyal medyası için canlı yayın yaparak eğlenen bir nesille karşı karşıyayız.

Bugünlerde güne dair tüm anların, yaşanmak için değil de sosyal medya ortamında teşhir edilmek için yaşandığına dair hayali bir hayatı var gençlerin. Sosyal medyaya konu edil(e)meyecek, orda teşhir edil(e)meyecek hiçbir değer yok gibi yaşıyor gençler. Cenazeden düğüne, yemekten duşa kadar her şey sosyal medyada teşhir edilebiliyor. Fenomen adı verilen “Çok izlenenlerin” önemli bir kısmı sadece daha çok takipçi bulmak, daha çok izlenmek için her türlü kurguyu değerlendirebilmektedir. Üstelik takip sayısıyla müteneşip olarak aldıkları reklam karşılığında elde ettikleri paralarla yaşadıkları lümpen hayat, gençler için sosyal medyayı daha cazibeli hale getirmektedir.

Tarihin her devrinde büyükler, sonraki nesillerin çok iyi olmadıkları hususunda hep serzenişte bulunmuşlardır.

Ancak tarihin hiçbir döneminde dünya, bu denli etkileşim ve iletişim içerisinde olmamıştır. Mevcut imkanlar, insan yaşamına dair kolaylıklar sunuyor gibi gözükse de derin ifsat odakları tarafından gençlerin istikametten çıkarılması için son derece etkili birer silah olarak kullanılmaktadır. Yapılan araştırmalar internet tabanlı gelişmeler/etkileşmelersebebiyle tüm toplumlarda yeni neslin eskisiyle bağlarının neredeyse onarılamaz bir biçimde kopma yolunda olduğunu ortaya koymaktadır.

Toplumsal olarak yaşanan ekonomik, sosyal, siyasal değişimlerin tezahürü olarak eğitime dair tüm parametreler de değişti, değişiyor. Artık hemen tüm kesimlerde eğitim “Para” kazanmak ve ekonomik statü için kullanılan bir argüman olarak görülmeye başlandı. İlkokuldan başlayarak tüm eğitim kademelerinde “Sınav” odaklı bir fiiliyatın olmasının temelinde; “Nitelikli Okul”a vasıl olma arzusu yatmaktadır. Nitelikli okuldan temel kasıt da herkesçe bilindiği üzere iyi bir lise kazanmak, iyi bir liseden de iyi bir üniversiteye geçmek vardır. İyi üniversiteler de

daha çok para getirecek belli başlı mesleklere geçişin basamağı olarak görülmektedir. Dolayısıyla eğitimin niteliği, çocuğun/öğrencinin kazanacağı okulun gelecekte ona sunabileceği muhtemel maddi değerle ölçülmektedir. Böyle bir kompozisyonda öğretmenler gerçekte hakkettikleri değeri göremezler. Çünkü geniş kesimler öğretmenleri, artık bir kültür/değer aktarımcısı, gelecek rehberi, uzman olarak görmüyor. Aynı kesimler okulları da eği-

tim alınan yuvalar olmaktan çok, diplomalar/belgeler için belli bir süre durulması zorunlu olunan mekanlar olarak görmektedir. Bu kesimler öğretmenleri; kendileri ekonomik ve şahsi işlerini görürken, çocuklarının başında duran “görevliler” olarak görmekteler. Bu görevlerini yaparken kızmayacaklar, seslerini yükseltmeyecekler, psikolojilerini bozmayacaklar(!) Yani öğretmenlere biçilen yeni rol; “taşeron ebeveynlik”... Oysa bizim silkinip kendimize, özümüze, değerlerimize dönmemiz lazım. Bu atalet ve vizyonsuzluk bizi, gelişmiş ülkeler kategorisinden çok uzaklara götürecektir. Yeni yüzyılın bizim yüzyılımız olması için planlı ve programlı bir eğitim felsefesi oluşturmamız lazım.

**"Okulun değeri
"Gelecekte ne
kadar çok para
kazandıracak bir
işe yöneltir" ile
ölçülemez."**

TATİL VE SİLA-İ RAHİM

Sıla-i rahim fitri bir ihtiyaçtır. Dilimizde bununla ilgili attaya gitmek, komşuları dolaşmak, mola, teneffüs, seyahat, ziyaret, sözleri bir çırpıda aklımıza gelir. Tebdili mekânda ferahlık vardır deyişini de unutmayalım.

Dinimiz bu gerçeği birçok kere ortaya koymuştur. Seyahat ediniz, sıhhat bulunuz.¹ De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da Allah ilk baştan nasıl yaratmış bir bakın. İşte Allah bundan sonra (aynı şekilde) ahiret hayatını da yaratacaktır. Gerçekten Allah her şeye kadirdir.²

Devletler topluluklardan, topluluklar ise ailelerden oluşur. Aralarındaki münasebet sağlıklı olur ise devlet de sağlıklı ve uzun ömürlü olur. İşte bu yüzden dinimiz anne-babaya itaati, akraba ile olan ilişkileri ve komşuluk haklarını önemle emretmiştir.

Anne-babasına güzel davranmayan toplulukların komşuluk ilişkileri bozulur ve akraba ile münasebetleri kesildikten sonra da devlet çökmeye başlar. Günümüz toplumları maalesef bu hal ile karşı karşıyadır.

Bizler de toparlanıp bu hatadan dönmeyiz isek sonumuz pek de iyi olmaz.

Yaşadığımız bugünkü kapitalist düzenin dini materyalizm hepimizi dünyevileştirdi. Algılarımız eğitimle değişti. Eğitim Gato'nun ifadesi ile adeta bir kitle imha silahı!

Kapitalizmin ilahları ne zaman tatil olacağına karar verdiği gibi tatili nasıl geçireceğini de belirliyor eğitim silahı ile. Dünyevileşme sadece dünyamızı değil ahiretimizi de tahrip ediyor.

NE YAPMALI?

Önce dinimizi sahih kaynaklardan tam olarak öğrenmeli, kendi mefhumlarımızı kavramalı ve öğrendiklerimizi eksiksiz yaşamalıyız.

Konumuzu ile ilgili doğru kavram sıla-i rahim iken Batının dayatması tatil kavramı içerisine hapsedildik.

Sıla-i rahim kavramımızı öğreneceğiz, uygulayacağız böylece tatil kavramı gerçek hüviyetine bürünmüş olacak.

Ana babaya itaat, komşu hakkı ve sıla-i rahim dinimizin emridir. İslam demek iyilik demektir. İyilik ise tek başına olmaz!

Ayrıca İslam'ın her emri öğrenilip yaşanması için gönderilmiştir.

DİNİMİZİ ÖĞRENİP DE NE OLACAK?

Dünyada imtiyandayız.

İmtihani kazanmak, dünya ve ahiret saadetini elde etmek, İslam'ı bir bütün olarak öğrenme, anlama ve yaşamaya bağlıdır.

Önce konumuz ile alakalı sıla-i rahim kavramını birlikte hatırlayalım:

Sıla-i rahim; "kişinin en yakın daireden yani ana-babasından başlayarak, yakın-uzak akrabalarına, dost ve komşularına, hatta muhtaçlara kadar uzanan iyilik yapacağı insan ağını ifade eden sıla-i rahim, "onları ziyaret etme, hallerini ve hatırlarını sorma, gönül-

lerini alma, maddi-manevi yardımda bulunma" anlamında, çok önemli bir dini kavramımızdır.

Bir ayette sıla-i rahim ile ilgili Müslüman'ın iyilikte bulunacağı kişiler: "Ana-baba, akraba, yetimler, yoksullar, yakın komşu, uzak komşu, yakın arkadaş, yolcu ve insanın yönetimi altında bulunanlar" olarak buyuruluyor.³

Bu bakımdan önce anne babaya saygı ve onları hoşnut etmek çok önemlidir.

Bir gün Hazreti Peygamber otururken süt annesi, süt babası ve süt kardeşi yanına geldiğinde onlara sevgi ve saygısını ifade etmek üzere Hz. Peygamberin (s.a.s.) ayağa kalktığı, elbisesini yere sererek bir ucuna süt babasını, diğer ucuna süt annesini, aralarına da süt kardeşini oturttuğu rivayet edilmektedir.⁴

De ki: "Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya iyi davranın. Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin..."⁵

Demek oluyor ki, ana babaya güzel davranmak, gönüllerini hoş tutmak, onlara itaat etmek Allah'ın emirlerindendir. Allah'ın emirlerine uymamanın elbette sonuçları her iki dünyada da çok ağır olur.

Hepimizin bildiği insanın olgunlaşması için kullanılan önemli cümlelerden biri de "Askerliğini yaptın mı?" sorusudur. Yani asker ocağında yaşanan dostluk ve dayanışma ile elde edilen tecrübenin önemine dikkat çekilir. Aile ocağı, her yönüyle asker ocağından çok daha fazla önemi haizdir. Çocuk ailede insan olur, olgunlaşır.

Yine "çocuk, bir köyün ürünüdür" sözünü duymayamız yoktur. Her birimiz bu toplumun emek ve değerleri ile bir insanız. Toplum sağlığı, sağlıklı ilişkilerle sağlanabilir. O nedenle

Rabbimiz bizlere komşu hakkını gözetmemizi, komşularımıza güzel davranmamızı emrediyor.

Peygamberimiz (s.a.s.) buyurur ki:

"Rahim (akrabalık), Allah'ın rahmetinin eserlerindendir. Kim bu bağı korursa, Allah ona merhamet eder. Kim onu koparırsa, Allah da ondan ihsan ve rahmetini keser."⁶

"Yapacağımız bütün güzellikleri ilk önce akrabalarımıza ulaştırmalıyız."

"Akrabalarıyla ilişkiyi kesen Cennet'e giremez"⁷

Kur'an-ı Kerim' de Cenâb-ı Allah şöyle buyurur:

"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabbinize karşı gelmekten sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a (c.c.) karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde bir gözetleyicidir."⁸

"Akrabaya, yoksula ve yolda kalmış yolcuya haklarını ver, fakat saçıp savurma."⁹

"Şüphesiz Allah (c.c.), adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayasızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor."¹⁰

"Rızkının geniş, ömrünün uzun olmasını arzu eden (akrabalarını ziyaret etsin) onlarla olan bağlantısını devam ettirsin."¹¹

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse misafirine ikram etsin. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse akrabasına iyilik etsin. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse ya faydalı söz söylesin veya sussun!"¹²

Gördüğümüz gibi akraba ile ilişkiler ve sıla-i rahim çok önemlidir.

AKRABALIK BAĞLARIMIZI GÜÇLENDİRİP GELİŞTİRMEK

Akrabalık bağında öncelik ana-babaya aittir. Bu sebeple Rabbimizin emri ve Sevgili Peygamberimizin (s.a.s.) tavsiyeleri olan ana-babaya iyilik, en temel davranış şeklimiz olmalıdır.

Akrabayı koruyup gözetmek ve sıla-i rahim dinin temel esasarındandır. Cennete girebilmenin ve cehennemden kurtulmanın yollarından biridir.

Yapacağımız bütün güzellikleri ilk önce akrabalarımıza ulaştırmalıyız. Sadaka vereceksek önce onları tercih etmeli, himaye edeceksek önce onları himayemiz altına almalıyız. İyilikleri emretmek ve kötülükleri nehyetmeyi öncelikle akrabalarımızdan başlamalı, doğru bildiklerimiz onlarla paylaşmalı, onların yanlış yollara sapmamalarına elimizden geldiği kadar yardımcı olmalıyız.

Akrabalarımız içerisinde bizlere iyi davrananlar olabileceği, bizlere sıkıntı verebilenler de olacaktır. Akrabanın iyiliğine karşı iyilik göstermek güzel olsa da yeterli değildir. Bizlere sıkıntı çıkaranlara karşı ise affedici olmalı, onların da yapmış oldukları hataların neler olduğunu kendilerine hissettirmek suretiyle yardımcı olmalıyız.

Ziyaretleşmek, akrabalık bağının devam etmesine en büyük vesiledir. Bu sebeple aramızdaki diyalogları artırmak için ziyaretleşmeleri unutmayalım. Bize gelmeseler bile biz gidelim. Bize gelmeme ihmalleri, gelmeyenin eksikliği ve günahı olabilir, gitmemek bizim günahımız olmasın.

Akrabalık korunacak diye haram yollara da düşülmemelidir.

İçki içmek, zinaya bulaşmak, adam öldürmek gibi dinen haram kılınan bütün yollar terk edilmelidir. Haram fiiliyatta yardımlaşma, beraber olma, arada bulunan bağı gözetme diye bir husus söz konusu değildir.

Yüce Rabbimiz sevdiklerimizle beraber güzel bir hayat geçirmemizi, akrabalık bağlarımızı kuvvetlendirmeyi nasip etsin. İyilikleri arttırmak ve kötülüğü engellemek için bir araya gelmeyi bizlere ihsan etsin.

Biliyoruz ki, dünyada imtiyandayız ve hepimiz birbirimizin imtihanıyız. Öyle ise imtihanımızı kolaylaştırmak akıllı davranmanın bir neticesidir.

Kolaylaştırma insan olarak birbirimiz ile olan ilişkilerimiz ve dayanışmanın gücü ile olur ve fertten devlete kademe kademe nüfuz eder. Eğer fert anne baba, komşuları ve akrabaları ile iyi münasebet kurarsa, cemiyetin birbirleri ile ilişkileri de sağlıklı olur. Cemiyeti güçlü olan toplulukların devleti de güçlü, huzurlu ve mutlu olur.

SONUÇ

Yeniden Müslümanlığın icaplarına döneceğiz ve hep birlikte yaşayacağız. Böylece hem dünya hem de ahiret saadetine kavuşacağız. Bunun gerçekleşmesi için önemli adımlardan biri de anne babaya itaat, sıla-i rahim, kom-

şuluk münasebetlerimizi geliştirmekten geçiyor. Bayramlarda ve tatillerde öncelikle tatil beldeleri yerine akrabalarımızı ziyarete gideceğiz, akrabalık bağlarımızı güçlendireceğiz, hakkı olana hakkını vereceğiz.

“Kolaylaştırma, insan olarak birbirimiz ile olan ilişkilerimiz ve dayanışmanın gücü ile olur.”

Yapmamız gereken iş basittir; Allah ve Resul’ünün emirlerine uymaktır. Daha açık bir ifade ile, bir problem ile karşılaştığımızda önce bakacağımız kaynak Kur’an ve sünnet olmalıdır. Böyle yaparsak işler düzelir, aksi hallerde şeytanın tuzaklarına düşeriz. Allah cümlemizi muhafaza buyursun. Amin.

Modern toplum olarak ilişkilerin mekanikliği içinde adeta kaybolurcasına yaşadığımız hayatlarımızda, anne baba ve yaşlılarımızın her zamandan daha çok sevgiye, ilgiye ve yakınlığa ihtiyaçları var. Sevgiyi yaşarken hissettirmek, onları manen kuşatır, yalnızlıktan, çaresizlikten kurtarır ve gıda olur. Böylece aile ocağı herkes için huzurun soluklandığı mekanlar haline gelir ve en umulmadık güzellikleri yakalama fırsatı elde edilir.

KAYNAKÇA:

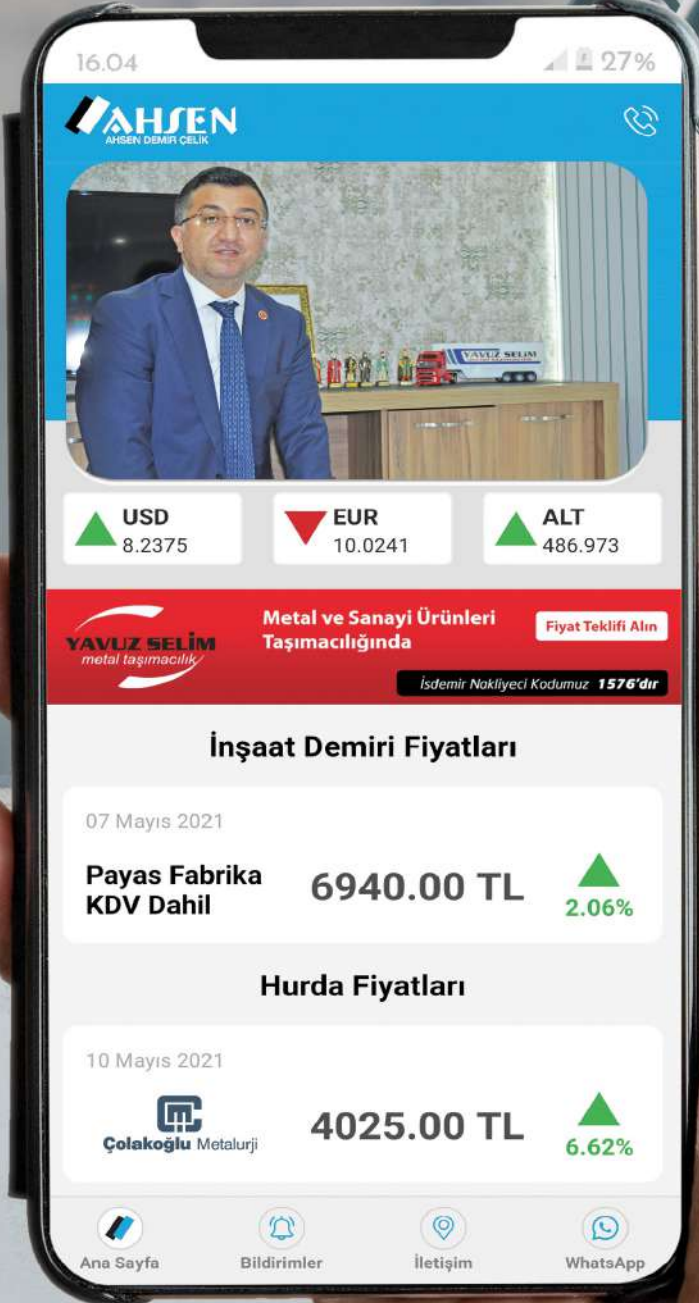
- 1 Ahmet b. Hanbel, 3/280; Aclunî, 1/445
- 2 Ankebut, 20
- 3 Nisa, 4/36
- 4 Ebu Davud, Edeb, 129. No: 5145, V, 354
- 5 En’âm, 6/151
- 6 Buhârî, Edeb, 13
- 7 Müslim, İman, 137, I, 90
- 8 Nisa, 4/1
- 9 İsrâ, 17/26
- 10 Nahl, 16/90
- 11 Buhari, Edep 12
- 12 Riyazü’s Salihin Hadis No: 316

Cepte mobil uygulamayı indir DEMİR ve ÇELİK'ten HABERDAR OL!

HEMEN İNDİRİN
App Store

HEMEN İNDİRİN
Google Play

AHSEN

AHSEN DEMİR ÇELİK
MAMÜLLERİ PAZARLAMA
NAKLİYE TAHHÜT
ve TİC. LTD. ŞTİ.

Yıldırım Beyazıt Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad.
Anadolu İş Merkezi No:6 Kat:4 Daire No:12
Payas-HATAY
T. 0 326 755 19 42 F. 0 326 755 19 41

ahsendemircelik

ahsendemircelik

ahsendemircelik

ahsen@ahsendemircelik.com

www.ahsendemircelik.com

EVRENSEL SORUNLAR VE EVRENSEL İSLAM

17. yüzyıla kadar insanın, toplumun ve doğanın çok karmaşık yapıya sahip olduğuna inanılıyordu. 17 ve 18. yüzyılda bilim öyle ilerledi ki bilim sevdalıları doğanın öyle sanıldığı gibi karmaşık olmadığını, her nesnenin ve olayın matematik ve fizik yasalarıyla çözülebileceğini ileri sürdüler. Bunda dahi matematikçi ve fizikçi Isaac Newton'un rolü çok büyüktür. Newton, bundan yaklaşık 300 yıl önce "Doğa Felsefesinin Matematik İlkeleri" adlı eseriyle fizik biliminin yasalarını ortaya koymuştu. Newton matematiksel olarak da formüle ettiği evrensel çekim yasası ve bununla birlikte üç önemli hareket yasasıyla fizik yasalarının kendince evrensel olduğunu ispatlamıştı. Yine aynı yasalar çerçevesinde evren ve matematik ilişkisinden hareketle, mekanik doğa ilkelere de ortaya koymuş ve bu ilkeleri, doğanın belli yasalara göre işleyen mekanik bir mekanizma olduğunu savunmuştu. Onun bu görüşleri Pierre-Simon Laplace'indeterminizminin daha bilimsel hale getirilmesine ve bundan yola çıkılarak yeni teoriler üretilmesine yol açtı.

19. yüzyıl sosyologları bu teorilerden yola çıkarak, toplumun matematik, biyoloji, fizik gibi kendine özgü yasaları olduğunu ileri sürmüş ve toplumların geçmişini izah ettikleri gibi, evrilecekleri yolu ve tarihin sonunu da bilimsel olarak ortaya koydular (!)

Ancak aynı yüzyılda ortaya çıkan gerek Darwin'in evrim kuramı ve gerekse Poincaré'in üç cisim problemi bu teorileri allak bullak etti. Çünkü 19. yüzyıl sosyologları değişmez ve düzenli yasalardan yola çıkarak sistemlerini formüle

etmişlerdi. Darwin ise birçok teorisini rastlantıya dayandırıyordu. En az Newton kadar matematik dâhisi olan Henri Poincaré, modern astrodinamiğin doğuşuna da yol açacak üç cisim problemini ortaya atmıştı ki bu teori birçok gözlemle doğrulanmıştı. Newton hareket yasasını iki cisimden yola çıkarak formüle etmişti, Poincaré ise dünya ve aya ilaveten güneşin etkisini de hesaba katıyordu. Böylece Newtoncu klasik çekiciler ve kararlı çözümler anlayışı, yerini kaotik sistemlerde garip çekiciler ve kararsız çözümler anlayışına bıraktı. 1972 yılında ise Meteoroloji Profesörü Edward Norton Lorenz Washington'da Amerikan Bilim Derneği tarafından düzenlenen bir konferansta sunulan "Brezilya'da bir Kelebeğin Kanat Çırpması Teksas'ta Fırtınaya Yol Açar mı?" başlıklı bildirisi ile bilim dünyasına "Kelebek Etkisi" yasasını kazandırmıştı. Bu etki sosyal olaylarda da, ekonomi dünyasında da geçerli hale geldi. Özellikle küresel dünyada küçük bir olumsuzluk finans piyasalarında bunalıma; altın, döviz fiyatlarında değişime; gayrimenkul, bankacılık mevduat ve kredi piyasalarında ve borsada fırtınalara dönüşür hale gelmeye başladı. Bir ABD başkanının ekonomiyle ilgili olumsuz açıklaması birkaç saat içinde dolara dolaylı veya dolaysız bağımlı ülkelerde kurların allak bullak olmasına yol açabiliyor. Hatırlanacağı üzere 2020 yılında pandemiye yol açan virüs nedeniyle ihracat ve ithalat durunca petrolün varil fiyatı yüzde elliden fazla düştü. Petrol hissesi alan yatırımcılar adeta battı. Hisse senetleri ellerinde adeta değersiz kağıda dönüştü.

Evren, insan, toplum ve bunların etrafında şekillenen hiçbir nesne ve olay basit yollarla çözümlenebilir problemler içermiyor. Sabitleri ve değişkenleri iç içe girmiş, kaotik bir yapıya sahip. Bununla birlikte kaotik hareketlerin de kendine özgü düzenli bir sistemi var, ancak henüz net bir şekilde çözümlenemedi.

Platon'un mağara alegorisindeki mağaradan dışarıya çıkıp gölgelerin faillerini görüp gerçeğe vakıf olanlar kimler? Bugün hemen hemen her felsefeye, her dine, her ideolojiye mensup olanlar bu alegoriyi örnek göstererek kendilerinin gerçeğe vakıf olduklarını ileri sürüyorlar. Ama hepsinin haklı olduğu bir nokta var ve bu Platon'un anlatmak istediği gerçek: "Her şey görüldüğü gibi değildir."

Bugün biyoloji, histoloji – embriyoloji, fizyoloji, beyin ve nöroloji konularında uzmanlaşmış, bilim sevdalısı bir profesörümüz bilimsel olarak geldiğimiz durumla ilgili şunu diyor: "Bilimsel olarak bildiğimiz şu: Bu gördüğümüz dünya böyle görüldüğü gibi değil. Bizim algılarımızın dünyayı olduğu gibi algılayabilme gibi bir yeteneği yok. Bunu çok net biliyoruz."

Zaman bendini yıkmış bir sel gibi hızlı bir şekilde akıp gidiyor. Önünde güzel-çirkin, doğru-yanlış ne varsa alıp meçhule doğru götürüyor. "Dünün trajedileri bugünün komedileri" olarak karşımıza çıkıyor. Bunun gibi dünyanın korkulanı, bugünün arananı, talep edileni olabildiği gibi tam tersi de olabiliyor. Dünya gerek birey ve toplum ve gerekse evrenin tükenmişliğini sona erdirecek çözüm arayışında. Kapitalistler ise "insan yüzlü kapitalizm" formülleriyle iktidarlarını sürdürmek için pansuman tedaviler peşinde. Geçici çözümlere odaklanmış gerçek bir çözüm üretmiyor

Varlığı zorunlu ve apaçık olan bir yaratıcı Allah, tevhide ulaşmamız için, dünyayı imar için bize peygamberler gönderiyor. İnsanlar kapitalizmin sömürü düzeninden, faşizmin baskıcı, fanatik söylemlerinden ve cinayetlerinden, sosyalizmin barış adına psikolojik ve fiziksel insan kıymından; felsefenin Sokrates'ten beri tartıştıkları ve dönüp dolaşıp aynı şeyleri farklı biçimde söyledikleri bilgi, ahlak, varlık vb. ontolojik ve epistemolojik söylemlerinden bıktı, alternatif bir sistem arıyor. Bu noktada İslam'dan daha büyük bir nimet yok. İslam'ın günümüze uyarlanmış biçimlerini ortaya koymaya yoğunlaşmalıyız. Kliklerden, popüler yaklaşımlardan, nefsi girişimlerden, nefret söylemlerinden, birbirimize düşmekten kurtulmalıyız. Bir yandan güzel görüşler ortaya koyuyor, diğer taraftan kendi içimizde farklı cepheler açıyoruz. İslam bilime, felsefeye, hukuka, siyasete, ferde, topluma, doğaya, devlete,

ekonomiye neler kazandırmıştır ve bu çağımızda neleri nasıl kazandırır, bunlarda yoğunlaşmalıyız.

Öyle bir sistem düşünün ki bu sistem içinde yeni bir inanış tarzı, hukuk, ekonomi, farklı bir tarihsel yorum, toplum ve devlet idare şekli vb. bulunuyor. Bunların hepsi birbiriyle bağlantılı olsa da kendi içinde çok detaylı bilgiler ihtiva eden bir alan. Günümüzde her biri kendi içinde alt kategorilere ayrılmış ve bu kategorilerde ayrı bir uzmanlık gerektiren araştırmalar yapılıyor.

Bundan yaklaşık 1400 yıl önce okuma yazma bilmeyen, gençliğinde çoban olan, daha sonra başkalarının sermayesiyle ticaret yapan biri çıkıyor; yeni bir inanç ve bu inanca bağlı olarak yepyeni bir hukuk, ekonomi, tarih, birey, toplum, devlet modeli ve hemen hemen dünyayla ilgili bütün konularda başlı başına yeni bir sistem oluşturuyor. Söylediklerini bir bir hayata geçiriyor.

Beşeri hiçbir sistemde teoriyle pratik aynı şekilde örtüşmezken bu ümmi-nin söyledikleri pratikte karşılığını buluyordu. Ne liberaller, ne sosyalistler, ne faşistler ve ne de felsefeciler ileri sürdükleri tezleri uygulama aşamasında tamamen doğrulayabilmişlerdir. Bu nedenle tarihte ne liberalizm, ne sosyalizm, ne de faşizm tutunabilmiştir. Ama İslam hükümleri yüzyıllarca uygulanmıştır. Ne var ki zaman ilerledikçe ortaya çıkan yeni problemlerin çözümünde yorumdan kaynaklanan aksaklıklar meydana gelmiştir.

Bilindiği üzere İslam kendi içinde çok farklı bilgiler ihtiva eder ancak onu, uyumlu bir bütün haline dönüştürerek bir yaşam biçimi haline getirir. İncelendiğinde aslında her biri birbiriyle bağlantılı ve birbirini tamamlayıcı nitelikler taşıdığı görülür.

İslam her çağa, her coğrafyaya çözüm üretecek evrensel yasalarla donanmış, Hak dindir. Bunu bize ufuklarda ve nefislerimizde sunduğu ayetlerle Rabbu'lâlemin göstermiştir. O halde yapmamız gereken İslam'ın çağımızda bilime, hukuka, siyasete, ekonomiye, ferde, topluma, devlete, doğaya sunacağı çözüm yollarında yoğunlaşmamızdır. Hepimiz yakinen biliyoruz, Erbakan Hocamız bu yolda çok büyük çabalar sarf etti. Bu yolda devam etmeliyiz.

**"Zaman bendini yıkmış
bir sel gibi akıp gidiyor,
önünde de güzel-
çirkin, doğru-yanlış ne
varsa meçhule doğru
götürüyor."**

MESLEK LİSESİ YETENEK MESELESİ

Konumuz Meslek Liseleri. Ancak öncelikli olarak değinmemiz gereken noktalar var.

Eğitim kelimesi dilimize çevrilirken deformasyona uğramış bir kavram olarak karışımıza çıkıyor. Eğitim education kelimesinden mülhem, eğip bükme ve bir şekil vermek anlamında kullanılıyor. Education kelimesi aynı zamanda içerisinde “dikilmek” anlamını da barındırıyor.

Dikilmek, mesele eğitim olunca kişinin şahsi özelliklerinin parlatılması ve sivrilmesi sonucunu getirmeli iken bizim anlayışımız temel eğitim gibi argümanlarla daha çok sivriliklerin giderilmesi, yassılaşma ve düzleşme, dolayısıyla standartlaşma anlamına geliyor ki bu durum kişilerin fitratından getirdiği özelliklerin israf edilmesi anlamına geliyor.

Eğitim politikalarının tasarlayıcılarının insanın mükemmel bir şekilde yaratıldığını, her insanın bu dünyada bir misyona sahip olduğunu yani sadece ve sadece o kişinin bu dünyada en mükemmel şekilde yerine getireceği fonksiyonlar olduğu gerçeğini göz önünde bulundurmaları gerekiyor.

“Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dide-i ekvân olan âdemsin sen”

diyen Şeyh Galib’in insanoğlunun değerine ne kadar önem verdiği ve verilen bu önemin kişinin özgüvenine olan katkısını bir değerlendirebilsek bütün taşlar yerine oturacak.

Bu cümleden sonra insanın misyonunu tespit edip ilgili özelliğinin nasıl parlatılacağına yönelik sorular sormamız gerekiyor. İnsanı tedris etmenin ilk adımı, öğildiğince sistematik bir şekilde kişinin tanınması için başta gözlem olmak üzere birtakım tekniklerin sürece dağıtılarak bir veritabanının oluşturulması olmalıdır.

Eğer veri tabanını oluşturup kararlarımızı etkileyecek değere ulaştırmazsak kuşları yüzmeye, balıkları uçmaya zorlamaya devam ederiz. Akademik becerisi yeterince olmayanlara lise 1 dâhil fizik ve matematik konularında ısrar edip o kişilerin mekanik becerilerinden tutun bir enstrümanı virtüöz seviyesinde çalmasına kadar çok geniş bir yelpazedeki yeteneklerine sırt çevirmiş olabiliriz.

Okullarda kişilerin yeteneklerinin tespit edilip ortaokul seviyesinden itibaren bir eğitim tasarlanabilirse çocukların çok şikâyet ettiği merkezi sınav odaklı öğrenci seçme müşkülünden de uzaklaşılabilir. İlkokulda çocukların yeteneklerinin tespit edilmesi için çeşitli envanterler, testler, ders içi ve ders dışı gözlemlerin bir rapor hâline gelecek şekilde tasavvur edilmesi gerekir. Bu tespitler yapıldıktan sonra velilerin bu yönlendirmelere uygun davranmaları için de birtakım yaptırımlar değerlendirilmelidir.

Mesleki eğitimle en ufak alakası olan insanların rahatlıkla bileceği gibi meslek okullarının maliyetleri akademik eğitim

yapan okullara göre çok daha yüksektir. Zira uygulamalı eğitimlerin masrafları da yüksek olmaktadır. Bunca maliyetlere rağmen bizim meslek okullarımızdan mezun olanların alanda istihdamı %10-%15 seviyelerini geçmemektedir. Bu da emek israfı ve emek harcanan alanın isabetsizliğine işaret etmektedir. Zira meslek okulları merkezi sınavlar ve / veya okul ortalamalarına göre akademik eğitim veren okullara giremeyecek seviyede olan öğrencilerin girebildiği okullar hâline fiilî olarak gelmiştir. Bu çerçevede akademik eğitime hak kazanamayan öğrencilerin yerine kabiliyetleri mesleki eğitime uygun olan öğrencilerin bu okullara sistematik olarak yönlendirilmesi gerekmektedir.

Eğitimi işe yerleştirme mekanizması olarak görmek yerine yaşamı düzenleme ve yön verme gücü kazandırmak düşüncesini paradigma olarak benimseyerek yeni nesillerin nasıl bir hayat yaşayacağına tesir edebiliriz. Klasik bölümlerin temel bilgileri fonksiyonel bir şekilde elbette verilebilir ancak bunun ötesine geçip bir şeyleri keşfetme, icat etme ve üretme kabiliyetleri teşvik edilmelidir. Bu hâliyle ancak “Meslek Lisesi Memleket Meselesi” sloganının altı doldurulabilir.

İstanbul

PİLİC

Lezzetli Tavuk

@istanbulpilic

+90 541 604 4434

ÇOCUKLARIMIZI KİM EĞİTİYOR?

Çocuklarımızla konuşmuyoruz. Çocuklarımızı televizyonlara, özellikle de akıllı telefonlara emanet etmiş durumdayız. Küçük çocukların elinde cep telefonları, başlarını kaldırmıyorlar, yemeklerini onsuz yemiyorlar; sonra da hiperaktivite, dikkat eksikliği, otizm günümüzün en büyük sorunları olarak karşımıza çıkıyor. İşin kötü yanı gün geçtikçe ipin ucunu kaçırıyoruz. Bizim denetimimiz dışında farklı mecralarda geziyor çocuklarımız, sonra da şikâyet ediyoruz.

Çocuğumuzu boş bıraktığımız zamanlarda çocuğumuz bu boş zamanı dolduruyor ama neyle acaba? Çocuklarımızın oynadığı oyunlar, çizgi filmler, reklamlar uzman psikologlar tarafından inceleniyor, kamuoyu araştırmaları yapılıyor, öyle hazırlanıyor. Hiçbiri tesadüf eseri değil. Çocuklarımız üzerinde müthiş bir algı oluşturma çabası var.

Malcom X "Eğer dikkat etmezseniz medya sizin mazlumlardan nefret etmenizi, zalimleri ise çok sevmenizi sağlar." diyor. Bize yapılan bu, geleceğimiz olan çocuklarımıza yapılan bu. Biz algılarımızı yönetmelerine izin vererek evimizin içinde onların hizmetçilerini yetiştiriyoruz (çünkü asla bizim çocuklarımızın yükselmesini istemeyiz).

Arkadaşı ile yaşadığı bir diyalogu aktarıyordu bir köşe yazısında yazar: Arkadaşım çocuğunun bilgisayar oyunla-

rına bağımlı olduğunu, ne yaparsa yapsın çocuğu onlardan kurtaramadığını anlatıyordu. Ona ben: "Benim çocuğum öyle değil, oynuyor ama bizimle de vakit geçiriyor." dedim. Sonra eve gidince kendimden emin olarak çocuğumu çağırdım yanıma. Oğlum, sen neler yapıyorsun, ne oynuyorsun bakayım bilgisayarda, dedim. Oğlum bir savaş oyununun adını söyledi. Anlat bakalım nasıl bir şey, dedim. O da anlattı:

-- Hristiyan Avrupalılarla Müslüman Türkler savaşıyor.

-- Tabii ki sen Müslüman Türksün.

-- Yoooo, ben Hristiyan Avrupalıyım. Afalladım, ama bozuntuya vermedim. Nedenini sordum:

-- Baba Hristiyan Avrupalılar çok şıklar, temizler. Ayrıca ellerinde son model silahlar var ama Müslüman Türkler pis, elbiseleri çok eski moda, silahları da öldürmüyor. Ben yenilen tarafta olmak istemiyorum.

Yazar, şoka uğradığını kısa süreli, kendini kaptırmadan oynadığını sandığı, zararsız bir oyun diye düşündüğü oyunda "çocuğun aidiyet duygusunun Hristiyan Avrupalı ile özdeşleştirildiğini" fark ediyor dehşet içinde.

Beyne yeni giren bir bilgi eğer önceden bildiğimiz bir konuda ise beyin hiç ilgilenmiyor ve bunu değerlendirir-

ken %99 eski deneyimlerle karar veriyor. Yani ön bilgileri-miz, algılarımız devreye giriyor. Aynı şey söylenir ama sen başka anlarsın, ben başka anlarım çünkü birikimlerimiz farklıdır, sende bir şeyler varsa önceden bu konu ile ilgili, beyin onları çağırır geriye, bende varsa benimki çağırır. Belki senin ön bilgin olumsuzdur, benimki olumlu, aynı şey söylenir ama ikimiz farklı şeyler anlarız. Yani ne söylediğimiz değil karşıdakinin ne anladığıdır algı. Çünkü biriktirdiklerimiz farklıdır. Çocuklarımızın körpecik dimağlarında seyrettikleri görseller farkında olmadan birçok algı biriktirmelerine neden oluyor.

Bebek, anne karnında 17. haftadan itibaren duymaya, 32. haftadan itibaren (bingıldak dışında) bütün vücuduyla hissetmeye başlıyor. Dolayısıyla daha anne karnında biriktirmeye başladığımız duyum ve bilgilerimiz algılarımızı şekillendiriyor. Çocuklarımızın anne karnında 17. haftadan itibaren oluşmaya başlayan algı alt yapısını biz doldurmazsak dolduracak olanlar çok. Hamilelikte dinlenenler, konuşulanlar bile çocuğumuzun algı alt yapısını oluşturuyor.

Biz eğer çocuğumuzda herhangi bir konuda ön bilgi oluşturmuşsak çocuğumuz o bilgiye bizim oluşturduğumuz ön bilgi çerçevesinde yaklaşacak. Yok biz çocuğumuzun yanında hiç konuşmuyor, her şeyi kendisinin bulmasını öğrenmesini bekliyorsak çocuğumuzun başkalarının tarlası olması için onu hazır hâlde bırakıyoruz demektir. Sık yapılan tekrarlar da algı oluşmasında çok etkilidir. Görseller ve beden dili algı alt yapısı için çok çok önemlidir. Bir mimik jest, çocuklar için, hatta biz büyükler için de çok önemlidir. Lütfen çocuklarımızın sürekli maruz kaldığı her türlü uyara dikkat edelim. Çocuklarımızla konuşalım, konuşalım!

Bir gün bir konu hakkında konuşuyoruz, küçük oğlum: “Bunu konuşuyorlardı ben karşı çıktım.” dedi. Eşimle birbirimize baktık, şaşırdım çünkü oğlum o zamanlar okumayı çok sevmezdi ve ilgisini çeken bir konu da değildi, seviyesinin üzerinde bir konuydu. İyi de sen bu konuda ne biliyorsun ki, dedim. Verdiği cevabı asla unutamam: “Ama siz benim yanımda konuşuyorsunuz ben dinliyorum.”

Geçen gün avukat olan oğlumla konuşuyoruz telefonda. Anne ben nasıl bir ortamda büyümüşüm, çok şanslıyım, arkadaşlarım bazı konularda hiçbir şey bilmiyor ama ben bunları evde öğrenmişim meğerse. Birçok şeyi ben siz konuşurken farkına varmadan öğrenmişim, dedi.

İyi ki okuduğumuz kitaplar, günlük olaylar, doğru bildiğimiz şeyleri çocuklarımızın yanında konuşuyoruz diyorum. Bir de ramazanda, kandil gecelerinde onları minik bir bebekken bile camiye götürürdük, iyi ki götürmüşüz. Bazen (özel-

likle yazın) ailece sabah namazına giderdik, sıcacık simit alır, gelir kahvaltımızı onunla yapardık. Kızımla daha çok sabah namazı buluşmalarına katılırız. Bunda evimize yakın Koca Camii’nin çok etkisi var tabii ki. İnsanın evinin camiye yakın olması bir ayrıcalık.

Unutmayalım zaman zaman tersleniyor olabilirler bu onların hayatla başa çıkamadıklarını, bir sorunları olduğunu gösterir. Ya da daha korkunç olanı onlar elimizden kayıp gidiyor, biz onları kaybediyoruz demektir. Gecikmeden sabırla onları geri kazanalım. Onu geri kazanmanın en iyi yolu bizim ona zaman ayırmamız ve birlikte birşeyler yapmamız, iyi şeyleri sık sık tekrarlamamız. Eğer onlar bize karşı bir antipati oluşturmuş durumda ise sevdiği, değer verdiği bir aile büyüğü ya da bir öğretmenin onlarla iletişime geçmesi için ortam hazırlamalıyız. Bugün gençlerin sorunlarının, kötü alışkanlıkların, intiharların altında yatan ilk neden aile içi iletişimsizlik.

Hoşgörü göstereceğimiz ilk ve en önemli kişi çocuğumuz olmalı. Çocuğumuzu nasıl biz seçmedikse o da bizi seçerek dünyaya gelmedi. Bizi buluşturan Rabbimin bir bildiği vardır. Onların bizim en büyük değerimiz, hazinemiz olduğunu unutmayalım. Ve ne hata yaparsa yapsın bizim onunla olacağımızı bilmesi lazım. Biz nasıl hatasız değilsek onlar da öyle hatasız değiller, her ne olursa olsun onlar bizim vazgeçilmezimiz. Bunu dilimizle ve hâlimizle gösterelim. Çocuğumuzu yönlendirelim, sevgiyle, onun onurunu zedelemekten, ona sık sık sarılalım. Sarılmak en önemli terapi yoludur, insanları sakinleştirir unutmayalım.

Beyin çok aktif çalışan bir organ ve çok tüketici, bizi yöneten kalbimizle eş güdümlü çalışan bir organ (kalbe iyi gelen beyne de iyi geliyor, beyne iyi gelen kalbe iyi geliyor.) Beyin vücudun %2'si iken, vücudun aldığı oksijenin % 25'ini, kanın % 25'ini kullanıyor. Teknoloji kullanımı beyne zarar veriyor, beyni küçültüyor, bizim de çocuklarımızın da algılarını yönlendiriyor. Her şeyin azı da çoğu da zarar. Bizler kendimiz için de, çocuklarımız için de teknoloji kullanımı zamanını iyi ayarlamalıyız. Çocuklarımızın nelere maruz kaldıklarını takip etmeliyiz. Çok fazla dijital maruz kalmak unutkanlığa neden oluyor.

Beyinder başkanı Prof. Dr. Derya Ulugöz, Alzheimerin en az görüldüğü toplumlarda yapılan bir araştırmada bu kişilerin sevdikleri ile neşeli, bol konuşmalı, bol kahkahalı zamanlar geçirdiklerinin gözlemlendiğini, insanın yakın çevresi, iyi ilişkileri varsa dolu dolu geçirdiği zamanın onlara çok iyi geldiğini, alzheimeri önlediğini söylüyor. "İnsanlara akıllı telefonları ile ne kadar zaman geçirdiklerini soruyorum bana "günde bir saat falan diyorlar" diyor. "Aç bir bakalım telefonuna dediğimde beş saat geçirdiklerini ve bunun farkında olmadıklarını hayretle görüyorlar." diyor.

Öyleyse başımızı şu akıllı telefonlardan kaldırıp bizim değerlilerimizi, bizim için önceliği olan eşimizi, dostumuzu, çocuğumuzu görelim ve şu beş saatimizi onlara ayıralım. Bu hem bizim, hem sevdiklerimizin; hem ruh, hem beden sağlığımız için olmazsa olmazımız olmalı. "Ruh sağlığı yerinde olmayan, dört yıldan fazla depresyon yaşayan (ki dijital bağımlılığı depresyonu tetikleyen en önemli nedenlerden) kişiler alzheimerle diğerlerinden daha çabuk yakalanıyor." diyor. Ruh ve beden sağlığımız yakınlarımızla kaliteli zaman geçirmeye dayalı ise bunu kendimizden de sevdiklerimizden de esirgemeyelim.

Prof. Dr. Derya Uludüz: "Alzheimer şüphesiyle gelen annelere ilk olarak TV başında ne kadar zaman geçiriyor onu soruyorum. Bu anneler her gün en az 2-3 saatlerini TV başında geçiriyorlar ve bu beyin hücrelerini öldürüyor. Ki anneler ev içinde strese belki de en az maruz kalan kişiler. Beyin (sinir) hücrelerinin her yaşta, 80 yaşında bile yenilenebildiğini artık biliyoruz." diyor. Bunun için dört şey sayıyor:

1. İyi uyuyun, düzgün, düzenli uyuyun, (erken uyu, erken uyan yani),
2. Sakinleşin, en az yarım saat kendiniz için bir şeyler yapın; namaz kılın, meditasyon yapın, size ne iyi geliyorsa günlük stresten sizi uzak tutacak bir şey yapın,
3. Beyni uyarın, gideceğiniz yere farklı yollardan gidin, yeni bir şeyler öğrenin, şiir, şarkı ezberleyin,
4. Beyni oksijenlendirin, günde yarım saat yürüyüş yapın, masa tenisi oynayın (ki en iyi egzersizdir), bol su için ve sağlıklı, doğru beslenin." diyor.

Çocuğumuzla ortak aktiviteler organize etmiyoruz. Birlikte yürümüyor, oyun oynamıyor, çalışmıyor evet çalışmıyor, üretmiyoruz. Bir evde tamirat yapmak, yemek yapmak, çiçek bakmak, ev işi yapmak gibi işleri birlikte yapmalıyız. Bu işleri yapmak için onu çağırdığımızda ona ihtiyacımız olduğunu, onsuz bu işi yapamayacağımızı hissettirmeliyiz. Bağırarak, zorla işe ortak etmemeliyiz. Onun için iş yapmak ceza olmamalı. Yaptıktan sonra da onsuz işi yapamayacağımızı, iyi ki bize yardımcı olduğunu ona söylemeli, başkalarının

yanında anlatarak onu onore etmeliyiz. Bu zamanlar hem ilişkilerimizi güçlendirecek hem de onun el becerilerini, yaşam becerilerini artıracaktır.

Çocuk yetiştirmek tatili olmayan, sorumluluğu bitmeyen bir süreç. Yapmamız gereken zamanımızı çocuklarımıza ayırabilmek; onlarla doğru, güzel aktiviteler yapabilmek. Çocuklarımızı bu yeni tür savaşta yalnız bırakmayalım, onlara sahip çıkalım. Anne karnında oluşmaya başlayan algılarını iyi yönlendirelim. Onlarla her konuda konuşalım, aynı ortamı paylaşalım. Onları güzel insanlarla, güzel ortamlarda bulunmaları için yönlendirelim, araştıralım böyle ortamları bulalım. Çünkü bizim en değerlilerimiz çocuklarımız, buna değerler. Şımaracak diye korkup onun başarılarını görmezden gelmeyelim. Hatalarını asla başkalarının yanında yüzlerine vurmayalım.

Sevdiklerinizle güzel zamanlar geçirmeniz dileklerimizle...

"Eğer dikkat etmezseniz medya sizi mazlumlardan nefret ettirir, salimi sevmenizi sağlar."

Renk Vermez, Dem Verir

0532 576 01 53

www.karakoyunlucay.com

EVDE OKU

“Seni yaratan Rabbin’in adıyla oku...” ilk ilahi fermanı ile Cenab’ı Hak, bu işin ne kadar mühim olduğunu vurguluyor. Cahiliye arap toplumunda, neredeyse her türlü cahiliye adeti mevcuttur; Şirkten, kız çocuklarını diri diri toprağa gömmeye, kölelikten içki-kumara kadar, adam öldürmek-kan davalarından, kadının değersizliğine, zina ve fuhuşa, faize, kumara ... varıncaya kadar, her türlü kötülüğün, ahlaksızlığın hakim olduğu bir dönemde yüce Rabbimiz “OKU” diyor. Yüce Allah(cc), bizlere, bütün insanlığa ve özelde de o günkü arap toplumuna, bütün hataların, gaflet ve isyanın büyük küçük bütün suçların esas nedeninin bilgisizlik ve cehalet olduğu mesajını vermektedir. Cahil insan düşünmez ve cesurdur. Bilgisiz kişi, geçmiş, geleceği düşünce ve iyi tahlil edecek kabiliyette değildir. Suç işleme konusunda çok cesurca davranır. İleriyi geriyi idrak edemez. Onun için evvela bu cehaletin giderilmesi mecburiyeti vardır. Efendimiz (sav) bir hadisinde: “Bütün hataların başı cehalettir” buyurmaktadır. Bu kural değişmez. Zamana ve çağa göre farklılık arz etmez. Onun için İslamın doğduğu

o günler için de tek kurtuluş reçetesi ilim olmuştur, bu gün de yegane kurtuluşumuz ilimdedir, bilgi ve irfandadır. Bu durum yarın da böyle olacaktır. İşte sana büyük fırsat doğmuştur, evde oku ve üret, büyük bir kazanım elde et, her çeşit mikrop ancak bilgiyle yok edilir.

İlim denildi mi, ilk akla gelen “ma’rifetullah” olmalı. Allahı (cc) tanımak, uluhiyyetini ve rububiyetini bilmek, kendimizi de Rabbimizi de iyi tanımak ve öğrenmek esas olmalıdır. Kendisini tanıyan Rabbini de tanıyarak. Rabbini hakıyla tanıyan kişiler, ilimde rusuhetmiş, gerçek ilim sahibi alimlerdir. Yüce Mevla Kuranı Mübinde: “Hakkıyla Allahtan korkanlar ancak alimlerdir.” buyurmaktadır. Allah’tan korkmak, O’nun sevgisini, şefkat ve merhametini kaybetme korkusu olarak tefsir etmek gerekir. “O, yar olsun gerisi ağyar olsun” anlayışı. Yada başka bir ifadeyle: “Allah bes baki heves” inancıdır. Bilgi ve irfan sahibi olan kişiler akıllı kimselerdir, akıllı selim sahibi insanlardır. Akıllı kişiyi ise, Resulullah Efendimiz (sav) şöyle tarif eder: “Nefsini terbiye eden ve ölüm sonrası için hazırlık yapan kimsedir”. Rabbini tanıyıp

O’nun emrinden çıkmamak, ancak bilgili ve akıllı insanların işidir. Cenabı Hak Celle ve ala: “Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu” fermanını buyururken, ilim sahibi insanların akıllılığını, tefekkür, tezekkür sahibi olduklarını, görev ve sorumluluklarının idrakinde olduklarını beyan etmektedir. İlim-amel-ihlas formülünün, bir kurtuluş reçetesi olduğunu bilirler o alim ve bilgin insanlar.

Kişi nasıl alim ve mütefekkir olur? İnsan nasıl ma’rifetullah’a ulaşır? Cehaletten ve cahiliye adetlerinden, gafletten, dünya sevgisinden, “vehn hastalığından”... nasıl kurtulur beşeriyet? İslam Dini bu kadar ilime, okuyup araştırmaya, tefekkür ve teakkületmeye önem vermesine rağmen, İslam ümmeti bu gün, neden bu kadar çaresiz, yolunu şaşırılmış, mazlum ve garib? Niye bir İbni Haldun, bir Gazzali, bir Razi yetişmiyor, yetiştirilmiyor? Hatta bir Fuat Sezgin, bir Akif bir Necip Fazıl... yetişmiyor? Yeni Selimiyeleri, Süleymaniye’leri kim yapacak?! Endülüs ve Bağdat’taki milyonluk kütüphaneleri, rasathaneleri kim kuracak?! Kaybetmek üzere olduğumuz medeniyetimize, dinimize,

kültürümüze... kim sahip çıkacak?! OKU dendikçe, biz sanki inadına okumamaya başladık. Bilgi ve hikmet hani müminin kaybolmuş malıydı?! “İki günü eşit olan zarardadır” demiyor muydu dinimiz? “Bir saat tefekkür bir yıl nafile ibadetten daha hayırlı.” değil miydi yoksa!?

Değerli kardeşlerim, bu soruları uzatmak mümkün. Ancak şu kadarını söyleyeyim ki, müslümanlar İslamdan, Kuran’dan, Sünneti Resulullah’tan uzaklaşmışlar ve maalesef Yahudileşme temayülüne, Batı hayranlığına kendilerini kaptırmışlar ve büyük bir gaflete düşmüşlerdir. Dünyevileştik, dünya muhabbeti bizi hedefimizden alıkoymdu. Sahiden neydi bizim hedefimiz, yaratılış gayemiz?! Rabbimizin bize ilk talimatını ne kadarda çabuk unuttuk!

Cenab’ı Hak(cc), “ikra” diye ilk emrini verirken neyi amaçlıyordu?! Henüz Kuranı Kerim inmemişken neyi okuyacaktık Resulullahın şahsında?! Yoksa kainatı ve dolayısıyla kendi varlığımızı mı okumalıydık evvela!? Biz son ve Kamil din olan İslama bağlandıkça, emir ve yasaklarına, talimatlarına ashabı kiram gibi uyan, diğer yıldızlarımız gibi uydukça, ilimde de, fenede, takvada da... mesafe aldık, hem dünyada hem ukbada güçlendik, Rabbimizi’in inayetine mazhar olduk. Koca imparatorlukları kısa zamanda fethettik, az bir kuvvetle sayıca çok daha büyük orduları yerle bir ettik, insanlığın gönlüne nüfuz ettik ve büyük devletler kurduk, büyük alimler, bilginler yetiştirdik, büyük eserler meydana getirdik.

İslamın ruhunu kaybedip Kuran ve sünneti ne zaman terkettiysek, ilim ve hikmetten, düşünme vetefekkürden de o zaman uzaklaştık. Ona paralel olarak her alanda geriledik, güçsüz olduk, izzetimizi ve şerefimizi kaybettik, birbirimizle uğraşmaya başladık veşer odaklarının oyuncuğı haline geldik maalesef. Biz Allahı unuttuk O’da bizi unuttu, biz O’nu zikredersek, O’da bizi zikreder, biz O’na sığınırız, O da bize rahmetini, yardımını yollar. Bizi güçlü ve şerefli kılan şey İslamdır, İslamın izzetidir. Biz ancak İslamla izzet buluruz. Kaybettiğimiz değerler; İlimdir, irfandır, infaktır, tevazudur, tefekkürdür, gerçek teabbüttür, ittifaktır, ittihatır... Vücudumuza çeşit çeşit mikroplar girmiş, bizi benliğimizden, özümüzden, dinimizden, tarihimizden, gücümüzden, izzet ve şerefimizden uzaklaştırmıştır. Dünya sevgisi, mal, mülk, makam sevgisi bizleri ölümden korkar hale getirmiştir. Kalbimize “vehn” girmiş, şahadet şuuru, cihad ruhu, bilgi ve hikmet, ilim ve irfan... anlayışından uzaklaştık, uzaklaştırıldık. Düşünme melekemizi yitirdik, okuyup üzerinde düşünme ameliyemizi kaybettik. Batı ise hristiyanlıktan uzaklaştıkça ilim ve fenne sarıldı, rönesans ve reform hareketlerini gerçekleştirdi. Orta çağ Avrupa’sında, Engizisyon mahkemeleri aracılığıyla pek çok düşünür ve bilim adamına ağır cezalar vererek okuma,

araştırma ve düşünmenin önüne geçtiler. Ancak İslam dünyasındaki bilimsel çalışmalar, yazılan ilmi ve devasa eserler, batının uyanmalarına büyük katkı sağladı. Onlar, Kepleri, Newton’ları, Galileleri ve Arşimetleri yetiştirmeye başladılar. Bizler de İbni Rüşterli, İbni Haldunları, Ebubekir Zekeriya Razileri, Birunileri, Harezmileri, Uluğ Bey ve Ali Kuşçuları, İmam Gazzali ve İmamı Rabbanilerini... kaybetmeye başladık. Maalesef bir dahada onları yetiştiremedik.

Tarihi doğru okumalı, doğru tarihi öğrenmeli, fiziği kimyayı, matematiği, astronomiyi, tıbbı, bilgisayar ve yazılımı, uzay bilimini, bilim tarihini, coğrafyayı, yer altı ve yer üstü bilimlerinin tamamını ve bütün dini ilimleri: (Tefsir, hadis, fıkıh, kelam, akaid, siyer, dinler tarihi, mezhepler tarihi, din psikolojisi, din sosyolojisi, davet fıkını...) çok iyi öğrenmek zorundayız eğer kendimize gelmek ve güçlenmek istiyorsak. “İlim ve hikmet müminin kaybolmuş malıdır, onu nerede bulursa alır”, “Çin de bile olsa ilim öğreniniz”, “Beşikten mezara kadar ilim tahsil ediniz”, “alimin mürekkebi şehidin kanından üstündür”... ve en önemlisi Rabbimiz’in OKU talimatına uymaktır. Böylece kaybettiğimiz değerleri telafi etme imkan ve ihtimali doğar.

Biz zamanı çok israf ettik. Boş ve malayani işlerle çok uğraştık. Okumadık, okutmadık, üretmedik ve hep aldandık. Gelin yeni baştan Rabbimizle ahitleşelim. İmanımızı, inancımızı tazeleyelim, kendi kendimizi hesaba

çekerek her şeyimizigüncelleyelim. Bundan böyle herkesten daha çok okuyalım, kaybettiğimiz zamanı kazanmaya gayret edelim, beyin göcünün önüne geçelim, eğitimimizi, eğitim sistemimizi gözden geçirelim, çok iyi bilgili ve heyecanlı muallimler yetiştirelim. Dinini seven, geçmişini inkar etmeyen, birlik ve kardeşlik isteyen salih nesiller yetiştirelim. Zamanı israf etmeyen, ahireti için azık toplayan, dünya için, insanlık için hayırlı, yararlı işler yapan, projeler üreten... dava delisi insanlar olalım, olmaya başlayalım. Son söz olarak İslama, Allah’ın (cc) OKU emrine uy ki, dünyada da ahirette güçlü olasın, mutlu olasın. İslam’ın tefekkür - teakkül emrine uyki mazlumları mağdurları kurtarabilesin. İslama tam teslim olki Allah’ın rızasını elde edebilesin. Selam ve dua ile.

Değerli Yazarımız Şafak Duman 3 Haziran 2022 Pazartesi günü rahmeti rahmana kavuştu. Bize Erbakan hocamızı (Rahmetullahi aleyh) rüyamda gördüm diye anlattı. Şafak hocamızın ilk ameliyat sonrası mesajı şu idi.

"Es-Selamün Aleyküm. Yeniden bismillah.
Rabbim hepinizden razı olsun.
Dostlar, yoğun bakım nedir bilir misiniz, bilmem.
Davamıza sahip çıkın ve "takatinizin sonuna kadar" çalışın.
Gerisinin zerrece faydası yok.
Hayırlı günler, cumalar, çalışmalar ve ömür dilerim.
Allah'a emanet olunuz."

Makamı cennet-i âli olsun. Millî Şuur Dergisi olarak yakınlarına ve camiamıza sabr-ı cemil niyaz ediyoruz.
Çağrısına icabet etmeyi Allah(cc) hepimize nasip etsin.

KİMDİR ÖĞRETMEN ?

Şafak DUMAN

B inlerce farklı dünya görüşündeki insanın bir kelimeye birleşivermesidir öğretmen. Farklı pencerelerden bakan binlerin, aynı hedefe, aynı hız ve ritimde yürüyebileceğine inanmak, beklemek, umutlanmaktır. Eğitimin ne olduğunu, nasıl olması gerektiğini bilip; bilmeyenlerin yazdığı senaryoyu oynama zorunluluğudur bazen. Doğru reçeteyi yazamamak, yanlış merhemi kullanmak zorunda kalmaktır.

Yıkılacağını bile bile çakıl taşlarını üst üste dizmeye çalışmaktır. Taşacağını bile bile su doldurmaktır bardağa. Zor olduğunu bile bile olmaya çalışmaktır, mürebbilik yolculuğunda mürekkep olabilmektir...

Aç öğrenciye ekmek, yumurta saydırmaktır; yetim çocuğa aileyi anlatmaktır; babası cezaevinde olana doğruluktan bahsetmek, gecekonduda susuz yaşayan çocuğa temizlikten bahsetmektir. Asgari ücretli ailenin çocuğuna tasarrufu anlatmak, öğle arası simit-ayran aldığın çocuğun velisinden azar ışıtmaktır öğretmen olmak. Bir gün sonra burnunu silmek, ayakkabısını bağlamaktır aynı çocuğun.

Rüyasında okuma-yazma öğretmektir öğretmen olmak; üç ay tatil yapmadığını, daha fazla maaşı hak ettiğini söyleyemektir. Sınıfı boyarken üstüne sıçratmaktır boyayı; duvara çivi çakarken eline vurmaktır çekici. Başka bir şehirde, başka şehirlerden gelmiş çocuklara şehri sevdirmektir. Ama her ne olursa olsun vatani sevdirmektir; uğrunda ölmeyi sevdirmektir. Bayrağın kırmızısını, yıldızın hilalini, minareden okunan ezanı sevdirmektir.

Çatlamış küçücük bir elin ayasında uzatılan, dere kenarından senin için toplanmış çakıl taşına gülümseyebilmektir; gülümsetebilmektir daha önemlisi...

Okuduğu metni anlamayı, yorumlamayı öğretmektir, esrarı

sezdirmektir; ama okuduğunu yorumlayamamaktır öğretmen olmak. Yalancı çobanı anlatmak ama gerçek hayatta gösterememektir. Kralın çıplaklığını, tilkinin kurnazlığını, kazanın doğurmasını gerçek hayatla ilişkilendirememektir. Özgürlüğü anlatmaktır, yasaklar izin verdiği ölçüde... Farklı coğrafyalarda güneşe, aya ve yıldızlara manalar yüklemektir...

İnanmadığın yazılı tarihi anlatmak zorunda kalmak; inandıklarını, yaşamışları anlatamamaktır öğretmen olmak. Mimar, doktor, mühendis, devlet adamı yetiştirebilmektir. Ülkeyi yönetmeyi öğretmek ama yönetmeye talip olamamaktır. Hayallerini, kurmayı düşündüğün dünyayı unutmaya zorlanmaktır.

Katilini emziren ana olmaktır bazen; failini besleyen baba olmaktır öğretmen olmak. Yanağına konurulan küçücük öpücükte, uzatılan kır çiçeğinde mutluluğu bulmaktır. Üşümüş küçücük elleri avucunda ısıtmaktır.

Menfaat kavgalarının arasında zincire vurulmaktır; tozun dumana karıştığı yerlerden alıp başını gidememek, "Bana ne!" diyememektir.

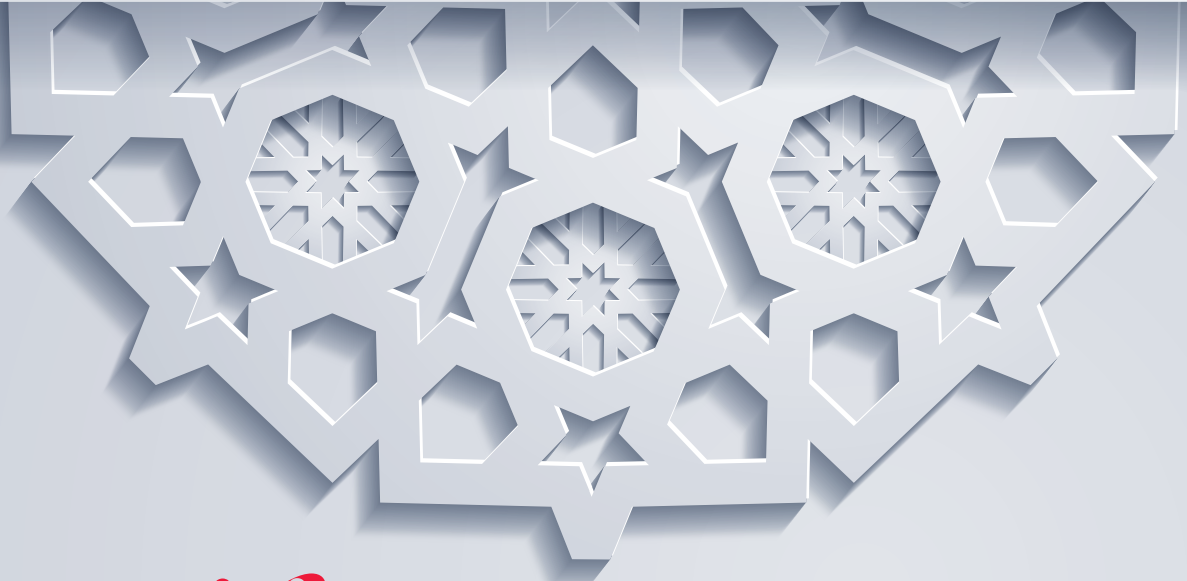
İnadına umut beslemektir; gazeteden uçurtma yapmak, kaset bandı bağlamaktır ip yerine ve koşturmak Anadolu'nun bozkırlarında. Tükenmemektir tükenen zamanda, ya da eridiğini bile bile ateşe yürüyebilmektir; ebemkuşağını unutmamaktır yaptığın her resimde.

Tekrar öğretmen olmayı isteyebilmektir; tekrar gelmek istemediğin dünyada.

İlk çiçeği aramaktır başlayan her baharda; besmele ile gir-diğin bahar kokulu sınıflarda...

Ve kulağında aynı ses "...imanlı, inançlı, şuurlu evlatlarıdır."

Hayat Suyu

Birbirinize karşı mütevazı olmanızı, Allah bana vahiyle emretti. Öyle ki, hiç kimse, kimseye karşı övünmesin ve hiç kimse, hiç kimseye zulmetmesin.

(Müslim)

İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de (gerçek anlamda) iman etmiş olamazsınız.

(Müslim, İmân, 93; Tirmizî, Sıfâtü'l-Kiyâme, 56)

İşçiye ücretini, (alnının) teri kurumadan veriniz.

(İbn Mâce, Ruhûn, 4)

ÖĞRETMENLİK SANATI HAKKINDA

1. Öğretmenlik irfana ulaşma yolunda bir sanat olarak bilinmeli.

Öğretmenlik meslek midir, değil midir tartışmasına girmeden doğrudan ifade etmek isterim ki öğretmenlik bir sanattır. Allah Teâlâ'nın, Hz. Peygamber'in ve âlimlerin icra ettiği bir sanattır. Her şeyi yaratan ve her şeyi bilen Allah(cc), Hz. Âdem'den bu yana eğitimin merkezine hep öğretmenleri koymuştur. Hz. Âdem ilk insan ve ilk öğretmen. Hz. Nuh, Hz. İdris, Hz. İbrahim, Hz. Davud, Hz. Süleyman, Hz. İsa ve Hz. Muhammed Mustafa (sav); hepsinin asli görevi öğretmenlik. İnsanı yaratan ve onu en iyi tanıyan Rabbimiz yüz yirmi dört bin peygamberi, hükmünü anlatması için dört kitapla indirmiştir. Eğitimin temel paradigması işte budur. Eğitim belki kitapsız olabilir; ama öğretmensiz asla. Peygamberlerden sonra da Peygamber

mirasçısı âlimler hep eğitimin merkezinde olmuştur. Bu ilahî prensibe uyulduğu dönemlerde eğitimin çıktıları hep güzel olmuştur. Asrı Saadet, Emeviler, Abbasîler, Endülüs, Selçuklu ve nihayet Osmanlı, bunun güzel örnekleriyle dolu.

Ne zamanki öğretmenlik sanatı önemini ve önceliğini yitirip yerini kitaplara bıraktı, işte o zaman bilgiç ve kibirli çıktılar üretilmeye başlandı. Ahlak, erdem, nezaket, zarafet, hürmet, muhabbet, heyecan gibi değerler yerini günübürlük, sıradan, bayağı, çıkarıcı, pragmatist, estetik yoksunu, zevk-perest yaklaşımlara bıraktı.

Zamanın değişimiyle insanın ilgi ve etki alanının değişebilirliğine elbette sözüm yok. Ve pek tabii eğitimin de bu değişimlere uyumlu olması çok normaldir. Ne var ki kitabı yazarının önüne geçiren anlayışın sonu, bilgelikten çok

bilgi çöplüğüne çıkar. İyi insan olmak, iyi anne-baba olmak için kitaplar aciz kalır, rol model dediğimiz öğretmenlerin yeri asla doldurulamaz.

Öğretmene biçilen rolün, eğitim tarihini doğru okuyarak yeniden tanımlanması gerekir ki bu doğrultuda kitaplar kaynak, öğretmen aslıunsur olmalı. Öğretmenlik ve eğitimsınıflara, sıralara ve sürelerle mahkûm edilmemeli. Müfredatta ana hatlar, amaçlar belirlenmeli detaylar öğretmene bırakılmalı. Sadece sınıfta değil, bahçede, okul dışında, muhabbet sofralarında, sosyal etkinliklerde, aile ziyaretlerinde ve birçok konuda istişare edilen, örnek alınan olmalı öğretmen. İşte o zaman sadece bilgi pazarlayan değil kişilikli ve iyi insan üreten sanatkar olur öğretmen.

Bu bağlamda Meclis'te yeni onaylanan 7354 Sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu da öğretmenin eğitimdeki

rolüne artı değer katmadan çok, özlük haklarına yaptığı iyileşmelerle öğretmenin ve toplumun asıl beklentisini göz ardı etmiştir.

2. Mevzuat, öğretmenin işini kolaylaştırmalı, eğitimin engeli olmamalı.

Mevzuat öğretmene güvenmeme üzerine kurgulanmış ülkemizde. Vakitlice öğretmenin meslekî değerini sınıf dışına taşımasının önündeki engeller kaldırılmalı. Onu hayatın içine akan bir faydalı nehir olarak görebilecek fırsatları oluşturup toprağın yeşermesini beklemeli. Sınıfta öğrencileriyle çay içmek, kahvaltı yapmak, meyve yemek isteyen öğretmen izin almak zorunda kalmamalı. Öğrenciye olumlu davranış kazandıracak, gezi ve ziyaretlerin önü açılmalı. Öğretmenin heyecanını söndürecek yasakçı ve bürokratik anlayış, yerini teşvik edici bir zihniyete bırakmalı.

3. Okulların sınıflandırmasında cinsiyet farklılıkları dikkate alınarak eğitim süreçleri daha kolay ve etkin hale getirilmeli.

Okullarımız tamamen bilgiye ve sınavlara dayalı olarak sınıflandırılıyor. Maalesef cinsiyet farklılıkları dikkate alınmıyor. Bu da öğretmenin işini olabildiğince zorlaştırıyor. Öğretmeni en çok uğraştıran şey sınıf içi hakimiyet ve disiplin olayları. Disiplin olaylarının temel sebepleri arasında -her ne kadar görmezden gelinse de- kız-erkek ilişkilerindeki davranış bozuklukları başı çekmektedir. Buna çözüm olması adına, okulların veya en azından sınıfların cinsiyet farklılıklarına göre düzenlenmesi öğretmenin işini kolaylaştırıcaktır. Tabi "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" adı altında toplumu cinsiyetsiz bir kalabalığa dönüştürmeye çalışan

sinsi, ithal ve derin güçlerin taarruzlarına karşı sağlam durmalıyız.

4. Zorunlu eğitim sorunlu eğitim olmaktan çıkartılmalı. Öğretmen, almayana satmaya çalışan pazarlamacı konumuna düşürülmemelidir.

Öğretmenlik sanatının motivasyonu, büyük bir yüzdeyle heyecan duygusuyla beslenir. Yeterli heyecana sahip olmayan, maişet kaygısıyla kendini bu işe zorlayan, dersi bitiremeyen ancak tatillerle ve izinlerle mutlu olan öğretmen sanatkâr olamaz. Öğretmenliği sadece maddî getirisiyle ölçen anlayışın da bu sanatla alakası olamaz.

"Tatillerle ve izinlerle mutlu olan öğretmen sanatkâr olamaz."

Öğretmenlik sanatına has önemli bir formasyon da iletişim becerileridir. Emin olduğumuz bir şey var ki, ailesinin ve sistemin zoruyla okulda olduğunu tahmin ettiğimiz kimi öğrenciler hem arkadaşlarına hem de öğretmenlerine problem çıkartmaya devam edecek. Sınıfta olmak ve ders çalışmak istemeyen öğrencilerden farklı bir şey beklemek abes olur.

Bu tip öğrenciler, uygulamalı ve mesleki becerilerin öne çıktığı eğitim modellerine entegre edilip topluma ve kendisine fayda sağlar bir hâle dönüşmesi için olumlu rehberliklerle des-

teklennmeli. Ve nihayet üniversiteler diploma almanın ve iş bulmanın tek şartı olmaktan çıkartılmalı.

Nasreddin Hoca'ya sormuşlar: "İnsanların neden her biri bir tarafa gidiyor, herkes aynı tarafa gitmiyor?" diye. Merak ediyorlar ne cevap verecek, sonra da gülecekler. Öyle de oluyor: "Herkes aynı tarafa gitseydi dünya çökerdi, üstündeki insanlar da dökülürdü." demiş. O zaman kim ne anladı bilmiyorum ama şimdi çok iyi anlaşıyor. Dengenin sağlanması için her meslekten, her sanattan insana ihtiyaç var. Herkes örgün okusun zorlaması acilen terkedilmeli. Ecdadın fütüvvet, ahilik ya da lonca adıyla yaptıklarına şimdi daha çok ihtiyaç var ama maalesef yeri boş duruyor. Halk eğitim dediğimiz sunî bir yapı var ancak beklenenin çok gerisinde.

5. Eğitim yöneticisinin de asıl işi öğretmenlik olmalı.

Bir öğretmen, müdür yardımcısı olur olmaz eğitimden büyük oranda kopuyor, öğretmenlik yerini, öğretmen denetçiliğine ve imar işlerine bırakıyor. Ayrıca okul müdürleri ve müdür yardımcılarını eğitimle direkt ilişkili olmayan birçok işle meşgul ediliyor. Bu gibi işler memurlar maharetiyle pek tabi yürütülebilir. Fotokopi çekmek, para toplamak, tamirat, tadilat, tahsilat.... Öğretmenlik sanatına hâle getirmemeli vesselam.

İNSANIN MÜCADELESİ

İnsanın mücadelesi, önce kendisiyle başlar. “Nasıl birisi olacağım, ne yapacağım, niçin yapacağım?” soruları ile devam eder. Bu sorulara verdiği, cevaplar nispetinde şekillenir, bir yol çizer. Yaptığı uygulamalar nereye gittiğini, asıl hayat amacının ne olduğunu ortaya koyar.

Asıl mücadele, insanın önce kendisiyle yaptığı mücadeledir. Bu mücadeleden alınırın aklıyla çıkan; insanlık içinde bütün mahlûkat için de faydalı ve yararlı işler yapar.

İyi olanı yapar, güzeli ortaya çıkarır, mazlumu korur, zulmü kova; adil ve eşit yaklaşımıyla gönüllerde yer bulur. Hak yemez ve yedirmez. Emegün yanında durur, fikri ve düşüncüyü destekler. Tek kaygısı; üretmek, çoğaltmak, paylaşmak, huzuru/refahı getirmek, neşeyi mutluluğu sağlamaktır.

Kendi mücadelesinden alınırın aklıyla çıkamayan insan; hem kendisi hem de insanlık için hayal kırıklığından öteye geçemez.

Yeryüzündeki bütün problemlerin başlangıç noktası; kendi gelişimini tamamlayamayan insanın, eksiğini başka yerlerde tamamlama çabasından başka bir şey değildir.

Sürekli öfke hali ve gerginlik, üzüntü ve keder, tepeden bakma, hor görme ve tiksinti hali, şaşkınlık ve şok, korku ve kaygı, utanma ve mahcubiyet bu eksikliklerin belli başlı duygusal yansıma sebepleridir. Bunlar aynı zamanda, insanları büyük hastalıklara da taşıyan nedenlerdir. Çünkü hastalıkların %80’ni ruhsal %20’si bedensel derler. Ruhsal hastalıkların temelinde de saydığımız sebepler yatar.

Diyeceksiniz; efendim! Öfkelenmeyen, üzülmeyen, korkmayan insan; insan mı olur? Demek istediğim sürekli aynı ruh halinin insanı esir etmesi, o duyguda debelenmesidir. Ne zaman görsen; sinirli, gergin kişiyi öfke yönetir. Öfkenin yönettiği kişi gerilimden beslenir. Hayatın güneşinde kuru-maz, yağmurunda ıslanmaz. Güneşi yakar, yağmuru boğar. Hayatını üzüntü yöneten kişi, sürekli acıyarak bakar olaylara; omuzları düşük, başı eğiktir. Hayatını tiksinti yöneten kişi, hep açık arama derdindedir, kendisinden başka her-kese tepeden bakar.

İnsan küçük dünyaya benzer. Dünyada ne varsa, insanda da mevcuttur. Dünya sürekli ne güneştir, ne de yağmurlu, karlı... Halden hale evrilir, insanda aynıdır. Amaç her halin içinde insan olarak kalmaktır. İnsanın mücadelesi her hale uyum sağlamak, haline şükür etmektir. Mücadele o zaman anlam, değer kazanır. O zaman kendisiyle olan mücadelesini kazanır, insan olma vasfına erer.

Kendisine fayda/yararı olmayan kişi, başkalarına da fayda/yarar sağlayamaz. Kendisine faydası/yararı olan başkalarına da fayda/yarar sağlar. Biz biz olalım, önce kendimizin farkına varalım. Biz biz olalım, önce kendimizle olan mücadelemizi kazanalım.

Umutla, heyecanla, güzel günlere...

Esen kalın.

HAMZA EFENDİ

BAKLAVA - DONDURMA

Tam Tadında...

PEYGAMBERİMİZİN EĞİTİM İLKE VE METODU

Eğitim - Öğretim ihtiyacına cevap bulmak veya vermek Peygamberlerin asli görevlerindendir. Onlar, insanlık tarihinde toplumu eğitip olumlu olana doğru değişimlerini sağlamakla görevlendirilmişlerdir.

Bu eğitime görevinde evrensellekle kayıtlanmış son halka olan Peygamber Efendimizin hayatı ise, gerek yaşamı, gerek davranış biçimleri açısından insan eğitim ve öğretimine dair pek çok örnek ilke ve modelle doludur.

Vahyin denetiminde olan sözleri, fiilleri, Kur'an'ın yansıması olan yaşam biçimi, Allah tarafından övülen üstün ahlakı, çağlar ve milletler üstü değer yüklü uygulamaları, bu uygulamaların doğal sonucu olarak ortaya koyduğu toplumsal hayattaki duruşu, insan ilişkilerindeki başarısı ve başkalarına olan bakış açısı, diğer şeylerin yanında İslam'ın eğitim-öğretime dair ilke ve metotlarının genel özellikleri hakkında da bilgi sunar.

Peygamber Efendimizin eğitim metodunda "Teslimiyet" gibi "Tekrar" gibi "Çarpıcı Soruyla Muhatabı Hazırlama" gibi sabit prensipler bulunur.

Bunun yanında eğitimde ferdi farklılıklara dikkat, zamanlama, tedricilik, merak alanına girip sorulduğunda cevaplama, somuttan-soyuta gitme, şefkat ve sevgi ile muamele etme, sevdirmeye ilkesi gibi ilkeler ile, Anlatma, soru cevap, örnek verme, tartışma, sunum (Nebevi metotta karşılığı Takrir'dir) gibi modern dönem eğitim bilimlerinin bize sunduğu prensip ve metotların birçoğunun örnek ve pratiklerini, prototip uygulamalarını Hz. Peygamber'in hayatında gözlemleyebilmek mümkündür.

"Peygamberimizin hayatını; üstün özellik ve örneklemine göz önünde bulundurarak bu çerçevede incelemek, hem onun yüce şahsiyeti ve eğitimci kimliği hakkında tanıcı olacak hem de günümüz eğitimcilerine muhataplarıyla ilişkilerinde rehberlik edecektir."

O'nun eğitimci kimliğinin referansları elbette ki Kur'an-ı Kerim'dir ve bu referansları Kur'an'da görüp müşahade etmek mümkündür.

Hz. Peygamber'in eğitim-öğretim faaliyetlerini geniş bir yelpaze ile düşünmek gerekir çünkü O'nun bu faaliyetleri belirli kişilere veya özel bir gruba has değildi. Peygamberliğinin ve getirdiği İslam Dininin evrensel olduğunu ve içinde bulunduğu dejenere toplumun ıslahında ne derece başarılı olduğunu da düşünürsek O'nun eğitim-öğretim faaliyetleri esnasında bağlı kaldığı ilkeler ve uyguladığı metotların günümüzde ne derece dikkate şayan olması gereği de kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Öncelikle şunu söylemeliyiz ki; konuyu masaya yatırıp inceleyen ilim adamları Hz. Peygamber'in eğitim-öğretimle ilgili uygulamalarının istisnasız tamamının pedagojik esaslara dayandığını net olarak söylemenin mümkün olduğunu belirttik.

Bu da bize bir kez daha söz konusu metot ve ilkelerin günümüze bakan yönünün ispatı, günümüz eğitim-öğretim açmazlarına ne derece ışık olacağının göstergesidir.

Peygamberi metot ve ilkeleri günümüzün modern eğitim bilimleri metotları denilen metotlardan apayrı şeyler olmayıp aksine çağlar öncesinden uygulanmış ve başarısı ispat olunmuş pedagojik değerlerdir. Öyleyse yeneden konunun muhataplarının dikkatini bu ilke ve metotlara yönlendirecek çalışmalarda bulunmak, özellikle manevi kalkınma açısından günümüz eğitim-öğretim problemlerine yeni bir ufuk açıp giderilmesine katkı sağlayacak elzemliktedir.

NEBEVİ EĞİTİM-ÖĞRETİM İLKELERİNDEN SEÇMELER:

İlke, rehberlik edici niteliğe sahip bir olgudur. Bu nedenle Peygamberimizin eğitim-öğretimde kullandığı ilkeler de doğal olarak rehberlik edecek doktrinlerdir.

Model Olma İlkesi:

Eğitimci bizzat kendisi örnek olmadan söylediği şeyin öğretiminde başarılı olamaz.

Ferdi Farklılıklar İlkesi:

Allah tüm insanları farklı kabiliyet ve farklı psikolojik durum üzere yaratmıştır. Bu durum eğitilmelerinde de farklılıkları beraberinde getirir. Bu ilke insanı çok iyi tanımayı gerektirir. Aksi halde farklılıklarına rağmen her bireyden aynı şeyi bekleme yanlışlığına düşülür ki, bir eğitimcinin önce bunu kabullenip buna uygun davranmayı becerebilmesi gerekir.

Peygamber Efendimizin ferdi farklılıklara göre davranıp uygulamayı kişiye özel yapması, sunduğu esneklikleri muhatapının durumuna göre ayarlaması örnekleri bu başlıkta değerlendirilir.

Zamanlama İlkesi:

Eğitimde zamanlama, eğitim faaliyetinde eğitilecek kişiye yönelik hangi zamanın en uygun olduğunun tespittir.

Eğitimin bu ilkeye yani bireyin psikolojik olarak hazır bulunuşluk ve bağlantılı olarak dikkat yoğunluğu düzeyine göre verilmesi, zamanlama faktörünün dikkate alınması ile söz konusudur.

Efendimiz s.a.v, vaaz ve ilmi sohbetlerinde zamanlamayı gözetmiş, ashabını usandırmadan psikolojik olarak almaya uygun zamanlarını gözetmiştir. Bu şekilde muhataplarının öğrenme ihtiyacı ve dikkatlerini canlı tutarak dengeli bir yol takip etmiştir.

"Eğitimci bizzat kendisi örnek olmadan söylediği şeyin öğretiminde başarılı olamaz."

Kolaylaştırıp Zorlaştırmama İlkesi:

Bu ilkenin uygulaması meşru her türlü yol ve yöntem ile eğitim öğretim işini kolaylaştırma üzerine kuruludur. Meşru olmayan hiçbir yol hedefe varmada makbul sayılmaz, olumsuz yanların baskınlığı sebebiyle başarı da getirmez.

İtidalli Olmak, Usandırmamak İlkesi:

Muhatabın eğitimden soğutulmaması adına miktar ve içerik ayarlaması gerektirir.

Tedricilik İlkesi:

Yavaş yavaş vardırmak, yakınlaştırmak demek olan tedricilik aşama aşama

ilerletmeyi öngörür. Kur'an'ın da tedricen indirildiğini göz önüne aldığımızda eğitim öğretim ve olumluya dönüştürme işinde tedricilik ilkesinin önemi kendiliğinden ortaya çıkar.

Başarılı bir eğitim için temel ilkelerdendir. Sabır ve bir sürece ihtiyaç duyar. Ön kabulleri olan bireyleri eğitebilmek, ön yargıya dayalı zihinlerdeki zincirleri kırabilmek için bu ilkeye ihtiyaç duyulur. Hz. Peygamberin insani hassasiyetlere dayalı muazzam tevhit mücadelesi de belli ön kabul ve ön yargıları olanlardan oluşan bir topluma gönderildiği için tedricilik ilkesinin yansımalarıyla doludur. Fertlerin edindikleri alışkanlık, hayat tarzı haline getirdikleri çok yıllık davranış, anlayış, düşünce ve dünya görüşlerini terk etmeleri, hele hele yerlerine yenilerini benimsemeleri kolay olmayıp belli bir zaman gerektirir.

Dolayısıyla zihinlerdeki ve yaşantılardaki köklü değişiklikler için bir psikolojik hazırlık ve alıştırma süresine ihtiyaç vardır.

Somuttan-Soyuta İlkesi:

İnsanlar, soyut konu ve kavramları anlamakta güçlük çeker veya anlayamazlar, öğrenme faaliyetlerinde genellikle gözleriyle görmek, kulaklarıyla duymak gibi duyularına dayanırlar. "Yapılan araştırmalar eğitim-öğretim sürecinde özellikle soyut konularda somut bir örneğin verilmesinin hem konunun öğrenilmesini kolaylaştırdığını hem de unutulmasını azaltıp geciktirdiğini ortaya koymuştur." Hz. Peygamberin de yaptığı tam olarak budur.

Sevgi İlkesi:

Şefkat, sevgi ile muamele etme ve sevdirmek esaslı bir ilkedir. İnsan doğası sevmediği şeyleri yapma konusunda çok istekli değildir. Hele ki sevmediği kişi üzerinden bunu yapması pek olası

değildir. Eğitim-öğretim işinde ise istek ve sevgi her şeyin anahtarı hükmündedir. Ashabın Eğiticilerine olan sevgisi candan öte “anam babam sana feda olsun” cümlesinde apaçık tezahür etmektedir. Tabi günümüz Eğiticileri her ne kadar Peygamber mesleği olan öğretme işini yapıyor olsalar da sevgi ilkesinde ifrat ve tefrit noktasına dikkat etmeleri gerekir.

Bilginin Yararlılığı İlkesi:

Her ağızda Oku! Emri dile getirilse de Allah’ın bu emir ile neyi kast ettiği maalesef göz ardı edilerek dillendirilmektedir. Oysa Türkçe düşünmeyip Arapçanın kurallarına göre değerlendirildiğinde bu cümle, Arapçada yarım-dır çünkü bu emri ilahi cümlesi fiil cümlesidir fiil cümlesinin yüklemi de Arapçada önce gelir. Bu durumda “Oku ama neyi” sorusu, “Oku ama nasıl” sorusu, sorulması zaruri sorular olarak karşımıza gelir. Ki Allah zaten ‘Yaratan Rabbinin adı ile (veya adı için)’ diyerek cevabını yüklem hemen ardından vermektedir. Yaraticının yararsız bilgiye yönlendirmeyeceği muhakkaktır.

Günümüzde artık beynin boş gereksiz bilgilerle yorulmasının yarar değil zarar getirdiği de bilinmektedir. Hal böyleyken işe yarayan bilgilerin seçilip öğrenilmesi yahut öğretilmesi verimlilik açısından son derece hayatidir.

Fırsatları Değerlendirmek İlkesi:

Peygamberi eğitim metodunda savaş veya barış zamanı fark etmez her olay her durum eğitim açısından bir fırsattır ve yakalandığı anda değerlendirilmesi esası uygulanmıştır.

NEBEVİ METODLAR:

Anlatım Metodu:

Bu metot kısa zamanda çok bilgi aktarmaya imkân vermesiyle öğretim etkinliklerinde oldukça sık kullanılan “öğrenil-

mesi istenen şeye yanlı” ve sözlü olarak aktarma esasına dayanan bir metottur.

Ayet ve hadislerde yer alan “tebliğ”, “davet”, “öğüt” vb. kavramlar anlatımla ilgilidir.

Soru Cevap Metodu:

Bilme ve öğrenme ihtiyacını uyandırmak, öğretilcek konuya muhatabın dikkatini toplamak üzere önce sorular sorup sonra cevaplar vererek öğretme şeklidir. Kur’ani bir metot olduğundan Hz. Peygamber de yoğun olarak kullanmıştır.

Bir konu hakkında özel olarak formüle edilmiş sorular ortaya konularak cevapların muhataplarla birlikte aranması öğrenme işlemini aktif hale getirir.

Temsil (Örnek Verme) Metodu:

Bir şeyin benzerini sunarak ya da tasvirini yaparak daha iyi anlaşılması için takip edilen usuldür ve Kur’an en güzel örneklerini idrakimize sunmuştur.

Ayrıca yerimiz sebepli değinemediği-

miz Gözlem, Rol Oynama, Örnek Olay İncelemesi, Tartışma, Sunum (Takrir) Metotları da Nebevi eğitim-öğretim sisteminde en güzel örneklemeler ile yerini bulmuştur.

Sonuç Olarak: İslam’ın ortaya koyduğu anlayışa göre Eğitim-öğretim, hayatın tamamını hatta ötesini kuşatan bir faaliyettir ve ahiret mutluluğunu temin etmek uzun vadedeki asıl gayesidir. Allah’ın Ahzâb 21’le her yönüyle “en güzel örnek” olarak takdim ettiği Hz. Peygamber, modern pedagoji ve eğitim bilimlerinin bize sunduğu ilke ve metotlara dair birçok sözlü ve uygulamalı örneği ortaya koymuş, ortaya koyduğu bu eğitim-öğretim modelini her çağa hitap edecek şekilde hayata geçirmiştir.

Bu ise bize Hz. Peygamber’in eğitimci kimliğine özellikle vurgu yapılmasının zaruretini ve insanlığın, O’nun eğitim-öğretim anlayışına ne kadar ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

ÖĞ-DER ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ YAYINLARI

8. Baskı Çıktı

Seçkin Yayınevleri

Kitabevleri

Alışveriş Sitelerinde...

EĞİTİME SABIR TOHUMLARI EKİLMELİ

Sabır, kişinin yaşadığı zorluklar karşısında pes ederek “pasif” kalması değil; tam aksine “aktif” bir şekilde direnerek dik durmasıdır. Onurlu bir yaşam tarzıdır sabretmek.

Dünyada devlete, ahirette ise cennette ulaştıran ilahî anahtardır sabır.

Dili, dini, kültürü ne olursa olsun ve çalıştığı alanlar farklı da olsa bütün “başarılı” insanların ortak özelliğidir sabır. Dün sabredenlerin kazandığı gibi, bugün de sabredenler kazanacaktır, yarında...

Sabır, dünya hayatının her alanında gereklidir, fakat en çok da “eğitim” sürecinde. Eğitim, zannedildiğinden daha uzun ve daha dikenli bir yoldur. Bu yolun sonuna ancak sabredenler ulaşabilir. Sabredemeyen nice zeki kahramanlar(!) bu uzun yolda yorulup “dökülmüş” ve pes etmişlerdir.

İnsanoğluna hiçbir nimet zahmetsiz verilmemiştir. Elde edilen her nimeti sabırla zahmetine katlananlar elde ederler. Eğitim hayatı daha ailede başlayıp, okulda ve hatta okul sonrasında devam eden uzun bir süreci kapsayan yoldur. Bu yol sadece uzun değil, uzunluğu kadar içten ve dıştan gelen engellerle döşenmiş bir yoldur. Ama hiçbir mesafe “sabırla” aşılamayacak kadar uzun da değildir.

Eğitim müfredatında bulunmasa da, her öğretmenin öğrencilerine vermesi gereken en önemli eğitim, onlara varacakları menzilin uzun ve meşakkatli olduğunu ve bunu ancak sabırla aşabileceklerini öğretmesi/hatırlatmasıdır.

“İnsan aceleci yaratılmıştır” (Enbiya/37). Bütün isteklerini çabuk ve zahmetsiz elde etmeyi arzular. Oysa emek harcamadan, sabretmeden kazanılmış böyle bir başarı yoktur.

Eğitim, İbni Hacer örneğinde olduğu gibi sabırla suyun taşı bile deldiğine inanarak direnebilmesi ve geri dönüp eğitime devam ederek çağlar ötesine geçebilmesidir.

Ustanın iyisinin eserinin kalitesiyle kıyaslandığı gibi, eğitimcinin iyisi de yetiştirdiği talebeleriyle kıyaslanır. Yarınları yaşayacak ve ona şekil verecek nesiller, ancak ve ancak sabırla yürüyerek hedeflerine ulaşanlar olacaklardır.

Eğitimde sabır sadece talebeye değil, en az onun kadar onu yetiştiren hocaya da gerekir. Hiçbir eğitimci genç nesilleri yetiştirirken sabırsızlık göstererek pes etmemeli ve asla ümidini yitirmemelidir. Kaybettiklerine “takılmadan” hep yenisini yetiştirmeye gayret etmeli ve geçmişteki başarısız olduklarına takılıp kalmamalıdır. Geçmişe takılıp kalanlar, dikiz aynasıyla şoförlük yapmaya kalkanlara benzerler. Böyle bir yolculuk ya bir duvarda ya da bir şarampolde sonuçlanır.

Rabbimiz Kur’an’da Peygamberimiz (sav)’e hitaben; “sabredenleri müjdele” (Bakara/155) diyerek, ödülü açıklıyor. Mahiyeti sahibince bilinen bu “ilahî müjde” sadece sabredenleredir. Peki, bu müjdeyi hak etmek için nelere karşı sabretmelidir?

En başta günahların cazibesine karşı sabır. Bir hadis-i şerifte Hz Peygamber (sav) buyururlar ki: “Cennet nefse hoş gelmeyen şeylerle, cehennem de nefsin hoşlandığı şeylerle kuşatılmıştır.” Yani nefsin emrettiği bütün günahlar insan için caziptir. İyi bir Müslüman olmanın ilk yolu günahlara karşı sabretmek ve ondan kendini korumaktır.

Sonra ibadetlerin zahmetine karşı sabır. Her ibadetin farklı ölçüde de olsa bir zahmeti vardır. Hacdan oruca, namazdan zekata kadar...İbadetler için az da olsa devamlı olanı güzeldir. Yukarıdaki hadiste de belirtildiği gibi cennet nefse hoş gelmeyen amellerle kuşatılmıştır. Kula cenneti kazandıran ibadetler sabırla yapılabilecek salih amellerdir.

Yine cihadın zorluğuna karşı sabır...Cihad, Hz Peygamber (sav)’in ilk gününden son gününe kadar hiç ara vermeden eda ettiği yirmi üç yıllık risalet döneminin en önemli iba-

detiydi. Gerek Mekke döneminde ve gerekse Medine döneminde tebliğ, davet, emr-ibilma'ruf ve nehyi anilmünker, hicret, kıtal ve ılay-ı kelimetullah olarak cihadın her kademisini yerine getirmiştir.

"Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Rasûlüne iman eder, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır." (Saf/10-11) Bu ilahî hitabı ancak nefesine karşı sabredenler eda edebilir.

Yolun uzunluğuna ve zaferin gecikmesine karşı sabır... Cihadın sürekliliği esastır, "Yeryüzünde fitne kalmayınca ve din Allah'ın oluncaya kadar..." (Enfal/39) ilahî emrine uygun olarak, yeryüzünde adaleti ve tevhidi sağlamak için bıkmadan sabırla cihad edebilmek mühim bir gerekliliktir.

Bâtılın güçlenip yayılmasına ve onların komplolarına karşı sabır... İlk insan ve ilk peygamberle başlayan Hak batıl mücadelesinde hep Hakk'ın yanında yer alıp batılın karşısında durabilmek ancak sabredenlerin işidir. Zaman zaman güçlenip hakkın erlerine karşı hile ve komplolar kuran düşmanlara karşı direnebilmek sabredenlerin davranışıdır.

Dostların desteğinin azalmasına karşı sabır... Hakk'ın hakimiyeti için çalışanlar bilmelidirler ki, dost bildiklerinden her an yan çizip desteğini çekenler, hatta düşman safına geçenler olacaktır. Onların bu ihanetlerine karşı moral gücünü yitirmeden sabırla cepheyi terk etmemek gerekir.

Musibetlere karşı sabır... Bu dünya imtihan dünyasıdır, her imtihanda nimet de bulunur, musibet de. İster doğal afet denilen insan iradesinin üstündeki belalar olsun, ister insan iradesiyle oluşanlar olsun bütün bunların Allah'ın bilgisi dışında olmadığını bilecek dayanmak gerekir.

Hastalıklara karşı sabır... İmtihan dünyasının bir özelliği de insan organları zamanla yıpranacak ve hastalanacaktır. Bu hastalıklara isyan etmeden sabretmek... Yani sabır, imtihanın sırrını kavrayabilmektir.

Zararlı gıdalara karşı sabır... Helal olduğu halde bazı yiyecekler insanın bazı hastalıklarını daha da artırabilir. Diyet yapanların bu tür zararlı yiyeceklerle karşı sağlığını koruyabilmesi ancak sabırla mümkündür.

Duaların kabulünün gecikmesine karşı sabır... Her dua Alemlerin Rabbi olan Allah'a sığınmaktır ve sahibine sevap kazandıran bir ibadettir. Yapılan bu duaların bir kısmını Allah hemen kabul ederken, bir kısmını gecikmeli kabul eder, diğer bir kısmını ise hiçbir zaman kabul etmez. Bunun sırrını ancak Allah bilir. Duayı yaparken hiçbir zaman ümidini kesmeden, ibadet şuuruyla sabırla devam edebilmek...

Sabır, kadere razı olmaktır. Kader yüce Allah'ın sonsuz ilmiyle âleme hükmetmesidir. Kulun yaşadığı hiçbir an

O'nun bilgisi ve rızası dışında değildir. "Kadere iman eden kederden emin olur." desturunu hatırdan çıkarmadan ve moral gücünü kaybetmeden bir yaşam sürebilmek ancak sabırla olur.

Sabır, düşmanına bile merhamet ederek, onu dosta çevirebilmektir. Mümin kişi kendisine düşmanlık edene karşılık verirken adaletli ve sabırlı olursa zamanla aralarındaki düşmanlık dostluğa dönüşebilir.

Ailesinden kaynaklanan problemlere karşı sabır. Kişi, ailesiyle ilişkisine göre "değer" kazanır. Böylece en yakınından itibaren aile fertlerinden gelen olumsuz davranışlara sabırla karşılık verebilenler hem kullar katında, hem de Allah katında değerlidirler.

Anne babayla gerekli şekilde ilgilenmek her evlat üzerine farzdır (İsra/23). Ana babalar hem gençliğinde hem de yaşlılığında çocukları için büyük bir imtihandır. Onların kalbini kırmadan helal olan bütün istek ve ihtiyaçlarını gidermek, sahibine cenneti kazandıran büyük bir sabır örneğidir.

Emperyalizmin metotlarını incelerken "kimin" yaptığı değil, "kimin için" ve "ne" yapıldığı iyi bilinmelidir.

Aile hayatı denen evlilik, ancak eşlerin karşılıklı sabırlarıyla ayakta kalabilir. Evlilik sadece iki ayrı cinsin nikahla beraberliği değil, aynı zamanda iki ayrı "kişiliğin" beraberliğe karar vermesidir. Bu beraberlik karşılıklı sabır ve fedakarlıkla yürür. Yani evlilik eşittir, "eşine karşı sabredebilmektir." Çünkü erkekler ve kadınlar öncelikleri ve amaçları yani "fıtratları" çok farklı olan iki ayrı kişiliktirler. Evlilik, bu farklılığın beraberliğidir.

Berber aile olmaya karar veren ebeveynlerin eseri olan çocuklar, onlar için büyük bir imtihandır. Gerek bebeklik, çocukluk yıllarında olsun, gerekse ergenlik ve olgunluk dönemlerinde olsun onların yetiştirilmesi bir sabır şaheseridir. "Yorulmadan", "ümitsizliğe düşmeden"; tüm taşkınlıklarına, tecrübesizliklerine ve cehaletlerine rağmen onları yetiştirmeye devam edebilmek sabrın zirvesidir.

Ve diğer akrabalar; bütün cehaletlerine, aç gözlülüklerine ve yanlışlıklarına rağmen "... akrabaya veriniz..." (Nahl/90) ayetin emrini yerine getirebilmek, onları koruyup kollayabilmek ancak ilahî emre sabırla itaat etmekle mümkündür.

Saadet medeniyetini inşa edecek olan, beden ve ruh sağlığına sahip; mutlu, başarılı ve olgun bireyler yetiştirmek eğitimin ilk hedefi olmalıdır. Bu derinliğe, canlılığa ve amaca ulaşabilenler ancak sabrederek mücadele verebilenlerdir. Sağlıklı bireylerle huzurlu yarınlar için, eğitime "sabır" tohumu ekmek dileği ile...

İNSAN İNSANIN YUVASIDIR

Kaç gündür derin derin savaş, haksızlık, katliam, işgal, sömürü ve açlık gibi sıradan günlük hadiseler arasında algılanan olayları düşünüyorum da bu yüzden uykularım kaçıyor, sonra dışarı çıkıp sessizliği dinliyorum, yıldızlara ve göğe bakıyorum.

Belli bir zaman sonra sessizlik bile artık insanı rahatsız etmeye başlarken sessizliğin ayak sesleri bile her taraftan, her taraftan, ta uzaklardan duyulurken insan nasıl olur da hemen yanı başında patlayan silah seslerini duymaz, merak etmez, isyan etmez?

Bu durumu nasıl tanımlamak gerekir, bilemiyorum. Kedilerin ve köpeklerin aç bırakılmasına, soğukta üşümesine, kötü muamele edilmesine isyan eden, bazen ağaçların kesilmesine karşı çıkan, kendini yırtarcasına bu durumlara itiraz eden insanlar, yanı başında çocukların, kadınların, yaşlıların, suçsuz toplumların öldürülmesine, katledilmesine neden ses çıkarmazlar? Neden karşı duruş sergilemezler de tam tersine eylem ve söylemleriyle bu zalimlere, katliamcılara ve sömürgecilere destekçi olurlar?

Anlamak mümkün değil. Bizim yetiştirdiğimiz nesiller neden bu hâle geldiler? Top yekûn ülkeleri, kıtaları, toplumları, çocukları aç bırakan, evleri, şehirleri bombalarla havaya uçuran, darmadağın eden, suçsuz insanların bedenlerini deşen vahşiliğe karşı neden bir itirazları olmaz? Sessizliğin ayak sesleri her taraftan duyulurken insanım diyenlerin tecavüz, ölüm, katliam ve sömürüye karşı, işgal ve işkenceye karşı neden sesleri çıkmaz?

İnsan olmanın en asgari şartı zulüm ve haksızlığa karşı çıkmaktır. Hem de kendi hemcinslerine işlenen cinayetlere karşı çıkmasıdır. Hayvanlar bile kendi soylarından biri öldüğü zaman tepki gösterirlerken insanların bu özelliği kaybetmesi neyle açıklanabilir? İnsan denen akıl ve vicdan sahibi varlık, neden insan soyundan gelenlere karşı yapılan zulüm, işkence, ölüm ve haksızlıklara karşı tepki göstermez de sessizce bakıp seyirci kalır.

Kuşlar kendi cinsinden olanlarla birlikte uçarlar. Şahin şahinle, güvercin güvercinle birlikte uçar, birlikte yaşar. Kartalla birlikte gökte pervaz eden bir güvercin bugüne kadar görülmemiştir. İnsan da kendi özünden olanlarla birlikte yaşadığı toplumun sorunlarına, insanlığın sorunlarına karşı kayıtsız kalamaz, kalmamalıdır.

İnsan olmanın en asgari şartlarından biri haklıdan ve ezilenden yana olup haksızlık yapanların, zulmedenlerin karşısında tavır almak ve onlarla mücadele etmektir. Modernizm denen çağdaş hastalık mikrobi, beyinlere ve kalplere bulaşarak akıl ve vicdanı devre dışı bırakıp insanı etkisiz, tepkisiz, duyarsız ve ölü bir varlık hâline getirdi. Batı medeniyetinin gölgesinde, Batılı anlayışla, Batılı bakış açısıyla, Batılı felsefeyle, Batı medeniyetinin değerleriyle verilen eğitim sonucunda yetiştirdiğimiz nesiller nasıl bu hâle geldiler?

İnsan demek mücadele demektir. İnsan demek sevgi ve şefkat demektir. İnsan demek hak ve adalete dayanan, hakikate dayanan, barış medeniyetini, hakça ve adilce bir düzeni kurmak demektir. İnsan ölü ve ruhsuz bir varlık değildir, bitkiler gibi mevsimi geldiğinde yitip giden, mevsimi geldiğinde yeşeren, canlanan bir varlık değildir. İnsan akıl, mantık, vicdan, bilgi ve hafıza sahibidir. Her zaman canlı kanlı ve mücadele ruhuna sahip olan varlık demektir. Kendini okuyan, kitabını okuyan, dünyayı okuyan ve tanıyan, medeniyet kuran varlık demektir.

Medeniyet ise sevgi, şefkat ve barış, hak ve adalet, huzur ve mutluluk demektir. İnsan bu değerlere emek vermeli, bu değerler için mücadele etmelidir. Yoksa insanlığını da geleceğini de kaybeder. Dünyayı ateşe veren, her tarafı savaşa, kana ve gözyaşına boğan, yeryüzünde bozgunculuk çıkaran, vahşi kapitalizme teslim olan insan, nasıl insandır? Kapitalizmi doğuran Batı medeniyetinin artık insanlığa verebileceği bir şey kalmamıştır. Artık dünyada huzur ve barışı, hak ve adaleti sağlayacak bir düzen kurması da söz konusu olamaz.

Biz ne mi yaptık? Açık ve net bir şekilde söylemek gerekir ki bizim eğitim sistemimiz Batı medeniyetinin etkisi altına girerek insanı "insan" olmaktan çıkarıp insanı "insanın kurdu" hâline getirdi. Oysa insan insanın kurdu değil insan insanın yuvası olmalıdır.

TÜRKİYE’NİN İHTİYACI

SÖZÜ OLAN HERKES İÇİN...

İMAM HATİP LİSELERİNDE NİCELİK Mİ, NİTELİK Mİ?

Cumhuriyet döneminde Türkiye'deki eğitim kurumları içerisinde üzerinde en çok tartışma yapılan, en çok siyasi malzeme konusu olan ve en çok da değişikliğe uğrayan okullar şüphesiz İmam-Hatip liseleri ve ortaokullarıdır. Türkiye'deki muhafazakâr ve dindar kesimin her halükarda sahiplendiği ve destek verdiği bu eğitim kurumları çoğu zaman laik ve seküler kesimlerin hedefinde olmuş, fırsat bulunduğu bu kesimler tarafından önü kesilmiş ve bitirilmeye çalışılmıştır. Bu okulların varlığından rahatsız olan kesimler 12 Mart 1971 Muhtırası ve 28 Şubat 1997 Post Modern Darbelerinde açıkça bu niyetlerini icraata dökmüş, İmam-Hatip okulları aleyhine düzenlemeler yapmışlardır.

Bugünkü İmam-Hatip liselerinin kökü olarak, Osmanlı devrinde 1913 yılında imam-hatip yetiştirmek üzere açılan ve daha sonra Medresetü-l Vaizin ile birleştirilerek Medresetü-l İrşad adını alan Medresetü-l EimmetivelHutaba kabul edilir. Bu okullar ömürlerini 3 Mart 1924 tarihli Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na kadar sür-

dürmüştür. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun din görevlisi eğitimi düzenleyen 4. Maddesi; medreselerin kapatılmasına karşılık, imamlık ve hatiplik gibi dini hizmetlerin görülebilmesi için ayrı okullar açılmasını öngörüyordu. Kanunda öngörülen bu okullar, 1924 yılında İmam-Hatip Mektepleri adı altında 29 merkezde açıldı. Bu okullar, dört yıllık ortaöğrenim seviyesindeydi. Bu okulların müdürleri özel bir din eğitimi görmemişlerdi. Daha çok deneyimli eğitimcilerdi ve amaçları Cumhuriyet'e bağlı, aydın din adamları yetiştirmektir. Ders saatlerinin çoğu bilim ve yabancı dil dersleriydi ve dinle ilgili dersler ikinci plandaydı. 1929 yılında sayıları ikiye düşen İmam-Hatip Mektepleri 1930'da öğrenci yokluğu nedeniyle tamamen kapatıldı ve 1948 yılına kadar imam-hatip eğitimi yapılmadı.

14 Mayıs 1950 tarihinde yapılan seçimle iktidara gelen Demokrat Parti döneminde, Merhum Mahmut Celaledin Ökten'in ısrarlı talebiyle birinci devresi 4, ikinci devresi 3 yıl olan 7 yıl süreli ilk İmam-Hatip okulu İstanbul'da

açıldı. Aynı yıl Ankara, Konya, Adana, Isparta, Kayseri ve Kahramanmaraş'ta açılan İmam-Hatip Okulları ile 1951-1952 döneminde 7 ilde İmam-Hatipler öğretime başlamış oldu. Demokrat Parti döneminde İmam-Hatip okullarına halkın ilgisi o kadar çoktu ki birçok ilden gelen İmam-Hatip okulu açılma talebini geri çevirmek mümkün değildi. Bu okulların binalarını gönüllü dernekler kendileri yaparak devlete devrediyorlar, hatta tüm ihtiyaçlarını eksiksiz olarak temin ediyorlardı. 1963-1964 öğretim yılında İmam-Hatip okullarına ilk defa parasız yatılı öğrenci alınmaya başladı. İHO sayısı 1965'te 45 iken, bu sayı 1966-67'de 65'e, 1967-68'de 84'e yükseldi.

İmam-Hatip okullarının sayısının Adalet Partisi iktidarı döneminde de artması o dönemin laik kesimlerini çok rahatsız ediyordu. Nitekim ordunun 12 Mart 1971 tarihli muhtırası ile mevcut iktidarın yerine gelen vesayet hükümetleri İmam-Hatip okullarının orta kısmını kapatıyordu. 22 Mayıs 1972'de yayımlanan bir yönetmelikle, İmam-Hatip okulları orta-okuldan sonra 4 yıl eğitim veren bir meslek okulu haline getirildi ve lise kısmını bitirenlere tanınan yükseköğretimin tüm programlarında okuma hakkı kaldırıldı. 1974'te kurulan Cumhuriyet Halk Partisi-Millî Selamet Partisi hükümeti döneminde İmam-Hatip liselerinin ortaokul bölümü yeniden açıldı. Aynı zamanda 29 yeni İmam-Hatip lisesi açıldı ve böylece okul sayısı 101'e çıktı.1975'te İmam-Hatip liseleri genel liselere denk sayılarak, mezunlarının kendi alanlarında üniversiteye doğrudan girmelerine izin verildi. Bu konuda dönemin Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın verdiği mücadele her türlü takdirin üzerindedir.

1976'da kızını İHL'ye kaydetmek isteyen bir velinin hukuk mücadelesi sonucu o güne kadar sadece erkek öğrencilerin alındığı İHL'ye Danıştay kararıyla kız öğrenci alınmaya başlandı. Bu karar, İmam-Hatip okullarının tarihinde çok önemli bir hadiseydi. Çünkü kızlarına hem dini tahsil yaptırmak, hem de okutmak için çaba sarf eden dindar vatandaşlar için bulun-

maz bir nimetti. Millî Selamet Partisi'nin ortak olduğu hükümetler döneminde (1975-1978) 230 yeni İHL açıldı.1985'te ilk Anadolu İmam-Hatip Lisesi olan Kartal Anadolu İmam-Hatip Lisesi (Eski adı: Beykoz Anadolu İmam-Hatip Lisesi) açıldı.

İmam-Hatip liselerinin 1990'lı yıllardaki üniversite sınavlarındaki başarısı, yine laik ve masonik çevreleri rahatsız etti. Bu amaçla TUSİAD'ın 1990 yılında eğitime dair hazırlattığı raporda bu konuya dikkat çekiliyordu: "İmam-Hatiplerin sayısı, Türkiye'deki din adamı ihtiyacından fazladır. İmam-Hatipler genel öğretim kurumu

haline dönüşmektedirler. İmam-Hatip mezunları, meslekî alana değil, her üniversiteye yönelmekte ve buralarda bir İmam-Hatipli birikimi oluşmaktadır. Din eğitimi kaynaklı kişilerin devletin değişik kademelerinde yönetici olarak yer alması, laik yönetim ilkesini zedelemektedir. İmam-Hatiplerin sayılarının artması ve her üniversiteye gidebilmeleri, eğitimde birlik ilkesini zedelemektedir." Kendilerine göre bu yükselişin engellenmesi gerekiyordu ve bu

amaçlarını gerçekleştirmek için de askerleri kullanan laik çevrelerin baskısıyla, 28 Şubat 1997 tarihinde toplanan Millî Güvenlik Kurulu'nda yaşanan irtica ile ilgili görüşmelerde, 28 Şubat Süreci denilen bir dönem başlamıştır. Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın başbakanlığındaki Refah-Yol Hükümeti'ne bu isteklerini kabul ettiremeyen çevreler çeşitli entrikalarla bu iktidarı yıkarak yerine D-Ana-Sol hükümetini kurdurdular. 16 Ağustos 1997 tarihinde dönemin başbakanı Mesut Yılmaz döneminde çıkarılan 4306 sayılı sekiz yıllık kesintisiz öğretim yasası, İHL'lerin ortaokul kısmının kapatılmasına yol açtığı için, bu okullar açısından bir dönüm noktası oldu. Yasa ile İmam-Hatip liseleri 4 yıllık liseler haline gelmiş oldu. Ayrıca üniversiteye giriş katsayıları değiştirilerek İHL mezunlarının üniversite yolu da kapatılmış oldu. 2002 yılındaki iktidar değişikliğine rağmen on yıl daha İmam-Hatip ortaokulları kapalı kaldı. Nihayet 2012 yılında sekiz yıllık kesintisiz eğitimin yerine 4+4+4

**"Niteliğin
olmadığı yerde
niceliğin de
değeri yoktur."**

sistemine geçilmesiyle 15 yıl aradan sonra İmam-Hatip ortaokulları yeniden açılabilir.

İmam-Hatip liseleri ve ortaokullarının 2012 yılından itibaren hızla çoğalması beraberinde de birtakım sorunları meydana getirmiştir. Sayısal olarak çoğalan okullarda bu sefer de nitelik sorunu ortaya çıkmaya başlamıştır. Nitekim bu durum okulların öğrenci sayılarında son yıllarda azalmaya neden olmuştur. 2015 ile 2019 yılları arasındaki dönemlerde İmam-Hatip liselerindeki öğrenci sayısının %11

azaldığı görülmektedir.

MEB istatistiklerine göre

2015-2016 döneminde

İmam-Hatip lisesinde

677 bin 205 öğrenci

bulunuyorken,

2018-2019 dönemi

gelindiğinde

bu sayı 605 bin 869

öğrenciye düştü. 2019-2020 yılı

itibarıyla da İmam-Hatip lise-

lerinde 610 bin 7 öğrenci mevcut.

Oysa aynı dönemde akademik eğitim veren liselerde öğrenci sayısının %11 arttığı görülmüştür. MEB istatistiklerine göre fen, sosyal bilimler ve Anadolu liselelerini bünyesinde bulunduran genel ortaöğretim okullarında 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 3 milyon 47 bin 503 öğrenci bulunuyordu. Bu sayı 2019-2020 yılında 3 milyon 412 bin 564'e kadar ulaştı. Böylece akademik eğitim veren liselerin öğrenci sayısı 2015-2019 yılları arasında %12 (%11,98) oranında artmış oldu. İmam-Hatip liselerine ilginin azalmasının nedenleri ciddi şekilde araştırılması gereken bir konudur. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün İmam-Hatip liselerinin sayılarını artırma gayreti yanında kalitesini de artırmak için plan ve projeler hazırlaması gerektiği görülmektedir. İmam-Hatip liselerine talebin azalmasındaki neden, bu okulların gerekli altyapıları oluşturulmadan fazla sayıda açılması ve kalitenin düşürülmesi midir, yoksa sosyolojik ve ekonomik başka nedenler mi vardır? Bu konularla ilgili geniş katılımlı eğitim çalıştayları ve şuraları yapılmasında çok büyük yarar vardır.

İmam-Hatip liseleri, ülkemizde eğitimde son yıllarda yaşanan kalite kaybına rağmen yine de kalitesini koruyan okulların başında gelmektedir. Veliler, öğrencilerini İmam-Hatip liselerine sadece din görevlisi olsun diye göndermiyorlar. Özellikle toplumdaki olumsuzluklardan kaygı duyan ailelerin bir kısmı, çocuğu iyi bir ortamda ortaokul ve liseyi okusun, aynı zamanda din

eğitimi alsın diye çocuklarını

bu okullara göndermeyi

tercih etmektedirler.

İmam-Hatip okulları

bu ülke için sigorta

niteliğinde kurumlardır.

Bu nedenle çok

geçmeden gerekli

islah ve kaliteyi artırma

çalışmaları yapılmalıdır. Öncelikle İmam-

Hatip liseleri ve ortaokullarının ilk ve ortaöğretimdeki durumları konusunda "Kemiye mi keyfiyet mi?" tartışması yıllardan beri yapılmaktadır. Bu konuda ciddi bir planlamanın yapılmasına ihtiyaç vardır. 28 Şubat 1997 sürecinden sonra yapılan uygulamalarla rüzgarı kesilen İmam-Hatip liselerinin, daha cazip hale getirilmesi için bu okulların her yönüyle imtiyazlı hale getirilmesi gerekmektedir. İmam-Hatip liselerine ve ortaokullarına öğrenci alımı konusunda mutlaka sınav yapılmalı, alınacak öğrenci konusunda belli bir kalite seviyesine ulaştırılmalıdır. Aynı şekilde İmam-Hatip liselerine öğretmen ve idareci görevlendirilmesi konusunda okulların özel durumları göz önüne alınarak, görev yapacak öğretmenler ve idareciler özenle seçilmelidir. Bu şartlar, bu alanda yıllardan beri hizmet veren biz eğitimcilerin ısrarla üzerinde durduğu acil öneme haiz konulardır.

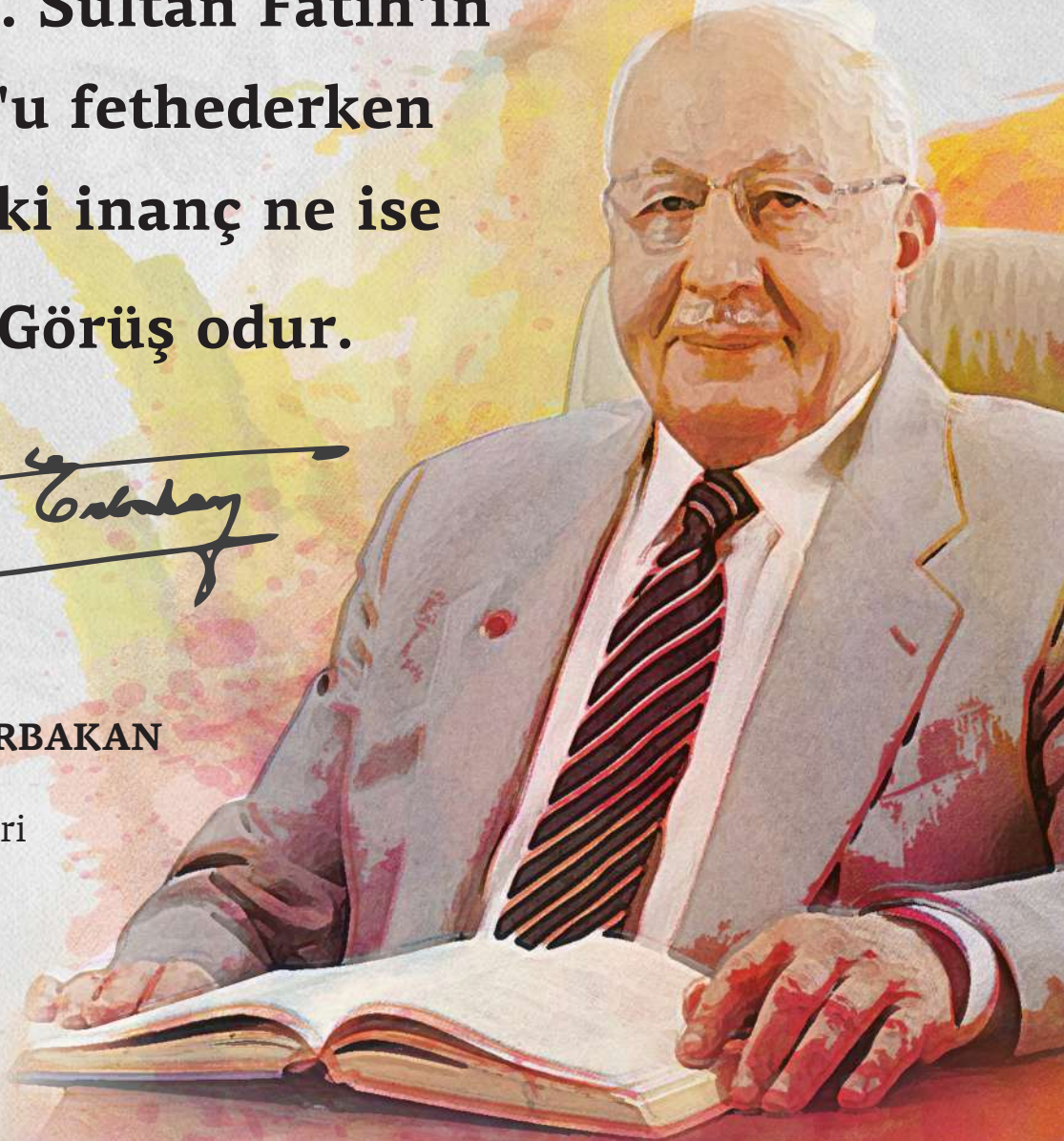
SÖZÜN GÜCÜ

Milli Görüş çağdaş bir
medeniyet projesidir.

Milletimizin kendi
görüşüdür. Sultan Fatih'in
İstanbul'u fethederken
kalbindeki inanç ne ise
Milli Görüş odur.

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN
T.C. 54. Başbakanı
Millî Görüş Kurucu Lideri

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					Belli bir ücret karşılığı yolcu taşıyan otomobil İslamın 4. Halifesi	→	Toprak parçası İnce perde veya örtü	→	Köle azad etme Bir besinimiz	→	Asya'da bir ülke Dolaylı anlatım	→	Gündüze ait	→
2					→									
3														
4					Bir ilimiz	→								
5					Gece Yürüyüşü	→			Saray Allah'ın görme sıfatı	→				
6	İslamın 2. Halifesi İslamın 3. Halifesi	→	Eleştiri Tımar	→	Ermış	→	Ülkemizin Avrupa yakası Arak	→					Avusturya'nın trafik işareti	→
7													Enli kılıç	
8	Orta Afrika'da bir ülke Yanardağ ağzı	→					Bir bağlaç	→		Türlü şeylerin saklanması için kullanılan	→		Düzgün, güzel ve kolaylıkla söz söyleyen	→
9							Millî Görüş lideri Su	→						
10	Güvenilir Gıysinin alt kenarı	→				Metre (kıs) Yemek (Ar)	→		Geniş	Yorgunluğu gidermek için duraklama Tepkime	→			
11					Uzaklık işareti Mermer yapıştırmacı	→		Bir isim	→					
12	Köpek İnek sesi	→		Anadolu Ajansı (kıs)	→		Aşk iksiri	→	Yanında huzurunda Allah'a inanmayan	→			Kükürtün simgesi	
13			Kızarma	→	Yahudi mistik ve esoterik geleneğine verilen ad Aşğılama, onur kurma, onuruna dokunma	→				Aşırn sevgi ve bağlılık duygusu	→			
14	Sayıları inceleyen bilimlerin ortak adı Kelamdan önce gelir	→												
15						Bir bağlaç Kimyada Bizmut	→			Küçük orman				
16	Kadın rahip Kimyada Actinium	→						Bir bağlaç Özel tedavi yöntemi	→					
17		Rekabet Kurumunun kısaltması Beyaz	→		Rusçada evet		Küçük körfez Bir işaret zamiri	→						
18						Bölüm, şube	→							
19	Cansız varlık İzmir'in bir ilçesi	→												

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	H	İ	İ	N	E									
2	G	A	Z	N	E	L	İ	L	E	R				
3	R	A	H	M	E	T	S	E						
4	İ	Z	M	İ	R	A	Ö	R	T					
5	E	M	S	A	L	S	E	N						
6	A	M	E	A	L	E	N	A						
7	D	E	M	K	E	S	R	M	A	B	E	D		
8	L	E	H	T	A	R	B	A	H	A	N	E		
9	A	Ç	M	A	H	A	K	A	A	L	E	V		
10	U	R	U	L	M	A	N	K	A	L				
11	O	K	D	A	T	İ	K	B	A					
12	A	H	R	Ä	R	A	B	A	N	T				
13	D	U	M	L	U	S	E	K	R	N	A	I		
14	L	E	B	Ö	R	R	A							
15	B	A	Z	T	Ş	E	B							
16	R	A	M	İ	Y	E	M							
17	K	L	O	K	M	A	N	K						
18	T	İ	R	E	R	E	Ç	İ						
19	O	S	M	A	N	L	I	L	A	R				